Regd. No. H 18

విడిప్రతి 0–30 పై.

31–10–69 శుక్రవారం

లారీలు, కార్లు, ఆయిల్ ఇంజను బ్లాకులు, హెడ్డు రిపేర్లకు–
SURFACING
మొదలగువానికి:
భవాని ఎలక్ట్రిక్ మెకానికల్ ఇండస్ట్రియల్ వర్క్సు
(వినాయక సినిమా కాంపౌండులో)
ట్రంకురోడ్డు – నెల్లూరు
ఫోను: 459.

జమీన్ రైతు

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

సంపుటి 41 ★ సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి ★ సంచిక 44

గీతా మెడికల్స్
మందులషాపు
నెం 16 రు. వెంకురామానాయుడు బిల్డింగ్సు (సుబేదారుపేటరోడ్డు)
(బసోటా హోటలు ఎదురుగా)
అన్నిరకములైన ఇంగ్లీషు, ఆయుర్వేద మందులు సరసమైన ధరలకు దొరకును.
యజా. వీరాస్వామి,
(పార్టనర్.)

ఆంధ్రలో అందరూ ఇందిరా గాంధీకి జై అంటున్నారు!

మా హైదరాబాదు విలేఖరి

ప్రత్యేక తెలంగాణా రాష్ట్రమంటూ ఏర్పడినా ఏర్పడకపోయినా, ఈ ప్రాంతం కాంగ్రెస్ నాయకులంతా కాంగ్రెస్ సంస్థ అగ్రనాయకుల మధ్య ప్రస్తుతం జరుగుతున్న కుమ్ములాటలో, ప్రధాని ఇందిరా గాంధీ నాయకత్వానికి అనుకూలంగా వున్నట్లు విదితమవుతున్నది.

నూకల రామచంద్రారెడ్డిగారితో సహా డాక్టరు చెన్నారెడ్డి, కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ, జె. చొక్కారావు ప్రభృతులంతా నిజలింగప్పగారిని తొలగించేటందుకై ప్రత్యేక అ. భా. కాం. సంఘసమావేశం జరిపించాలని కోరుతున్న తీర్మానానికి అనుకూలంగా సంతకాలు చేశారు.

తెలంగాణా నాయకుల్లో ముఖ్యంగా ప్రత్యేక రాష్ట్రాన్ని, సమైక్యరాష్ట్రాన్ని కూడా కోరుతున్న వారినందరినీ ఐలా సమీకరించిన వ్యాపార మాజీమంత్రి వి. బి. రాజాగారికి దక్కిందనడంలో సందేహం లేదు.

ఒకవేపు బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి పక్షాన అదినారాయణరెడ్డి ప్రభృతులు రిక్విజిషన్ నోటీసుపై ఆంధ్ర అ.భా.కాం సంఘసభ్యుల సంతకాలను ఆంధ్రప్రాంతం వారినుంచి సేకరించే ప్రయత్నం కొనసాగిస్తూండగా మరొకవైపు వి. బి. రాజాగారు తెలంగాణాలో, కాంగ్రెస్ నాయకులమధ్య ఇందిరా గాంధీ నాయకత్వంపేర సమైక్యతను సాధించే కృషిలో నిమగ్నమై వున్నారు. ఏమైతేనేం మొత్తానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ నుంచి అ. భా. కాం. సంఘం సభ్యుల్లో అత్యధిక సంఖ్యాకులు ఇందిరాగాంధీగారికి అనుకూలంగా వున్నారని తేలిపోయింది.

అంతరంగిక శాఖామంత్రి జె. వెంగళరావులాంటి ఒకరిద్దరి విషయంలో ఇంకా ఏమీ తేలలేదు. వీరు నీలం సంజీవరెడ్డిగారికి సన్నిహితులని అందరికీ తెలిసిందే. మరి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి ప్రభావం వీరిమీద ఎంతవరకు పడిందో ఇంకా స్పష్టం కాలేదు

అసలు బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి వైఖరి విషయంలో కూడా వార్తలు గమ్మత్తుగా వున్నాయి. క్రితంవారం ఆయన రాజధాని విలేఖరులతో మాట్లాడుతూ తను కూడా అ. భా. కాం. సంఘం ప్రత్యేక సమావేశం జరగడానికి అనుకూలంగా వున్నానని చెప్పారు. కాని రాయలసీమ చిత్తూరు పర్యటన ముగించుకొని ఇక్కడికి తిరిగి

—6 వ పేజీలో

రాయలసీమ బోర్డులో నెల్లూరును చేర్చాలె!

చంద్రశేఖరరెడ్డి సూచన : డెవలప్‌మెంటు బోర్డు తీర్మానం

ఆ మధ్య రాయలసీమ జిల్లాలవారు ఒక మహాసభ జరుపుకొంటూ, అందులో పాల్గొనవలసిందిగా జి. ప. ఛేర్మెన్‌గారి ద్వారా నెల్లూరు జిల్లావారిని ఆహ్వానిస్తే చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు జవాబుకూడా వ్రాయలేదట. అహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడుగా బసిరెడ్డిగారు ఆ సంగతి తన వుపన్యాసంలో వుల్లేఖించారు. చంద్రశేఖరరెడ్డిగారికి అప్పుడు తెలియదు– రాయలసీమ అభివృద్ధికి ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా ఒక బోర్డు నేర్పరుస్తుందని, కోట్లరూపాయలు కేటాయిస్తుందని తెలియదు. తెలిసుంటే అనాడు జవాబుకూడా వ్రాయకుండావుండడు. కానే పోయి ఆ మహాసభలో పాల్గొని, నెల్లూరు జిల్లానుకూడా రాయలసీమలో చేర్చుకోమని కోరివుండును!

ఇప్పుడు రాయలసీమ బోర్డు సమావేశం జరగడం, మాటల్లో ఆ ప్రాంత సర్వతోముఖాభివృద్ధికి కోట్లకుకోట్లు కేటాయింపు జరగడం, ఆ వార్తలన్నీ పత్రికల్లో రావడంతో చంద్రశేఖరరెడ్డిగారికికూడా నోట్లో నీళ్లూరినట్లుంది. నెల్లూరును రాయలసీమ బోర్డులో చేర్చుకోకపోవడం అన్యాయమని ఇప్పుడు అందోళన ప్రారంభించాడు.

జిల్లా డెవలప్‌మెంటు బోర్డని ఒకటుంది. అది ప్రజలకు సంబంధించింది కాదు; కేవలం అధికార్లదని చెప్పొచ్చు. అందులో కలెక్టరు, జి. ప. ఛేర్మెన్లు తప్ప, సాధారణంగా మాట్లాడేవాళ్ళుండరట. 29 తేది జరిగిన జిల్లా డెవలప్‌మెంటుబోర్డు మీటింగులో, రాయలసీమ డెవలప్‌మెంటు బోర్డులో నెల్లూరు జిల్లాను చేర్చుకపోవడాన్నిగూర్చి ఛేర్మెన్ సముచితమైనవాదనే చేశాడు. ఇర్రిగేషన్, విద్యుచ్ఛక్తి, విద్యావిషయాల్లో నెల్లూరుజిల్లాకంటే రాయలసీమ ఎంతో అభివృద్ధి చెందివుంది. కె. సి. కెనాల్, తుంగభద్ర హైలెవల్ కాల్వ, తదితర ప్రాజెక్టులు రాయలసీమలో వున్నాయి. విద్యుచ్ఛక్తి 50 శాతంవరకు వుంది. యూనివర్శిటీ, మెడికల్ కాలేజి, అగ్రికల్చరల్ కాలేజి, వెటర్నరి కాలేజి వంటివి రాయలసీమకున్నాయి. నెల్లూరుకేమీలేవు. విద్యుచ్ఛక్తి విషయంలోకూడా 25 శాతమే అభివృద్ధి దర్శి, పొదిలి, కనిగిరి తాలూకాలు కర్నూలు జిల్లాకు; ఉదయగిరి, ఆత్మకూరు, రాపూరు తాలూకాలు కడపజిల్లాకు; సూళ్ళూరుపేట, వెంకటగిరి తాలూకాలు చిత్తూరుజిల్లాకు అనుకొని వున్నాయి. రాయలసీమలో వర్షం కురిస్తే, నెల్లూరులో వర్షం కురుస్తున్నది; అక్కడ కరవువస్తే ఇక్కడ కరవు వస్తున్నది. అన్నివిషయాల్లో ఇంత సన్నిహి

—6 వ పేజీలో

SAMARIAS

సామరియాస్ ట్రేడింగ్ కంపెని

10, సంతపేట - నెల్లూరు (ఆం. ప్ర.)

మేము ఈ క్రింది నెలసరిచీట్లు నడుపుతున్నామని తెలుపుటకు సంతసించుచున్నాము.

–: నెలసరిచీట్లు :–

గ్రూపు	చందా	కాలపరిమితి	చీటిమొత్తం
ND	రూ. 25/-	20 నెలలు	రూ. 500/-
NF	రూ. 50/-	20 నెలలు	రూ. 1000/-
NR	రూ. 125/-	20 నెలలు	రూ. 2500/-
NE	రూ. 200/-	25 నెలలు	రూ. 5000/-
KL	రూ. 250/-	40 నెలలు	రూ. 10,000/-
KN	రూ. 500/-	40 నెలలు	రూ. 20,000/-

రిజిష్టర్డు ఆఫీసు:- మద్రాసు-5. ఫోను : 85096.

అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ఆఫీసు:- మద్రాసు-10. ఫోను : 63097.

నెల్లూరు జిల్లాలో వెల్లువలు

తెగిన చెరువులకు 7 లక్షలు మంజూరు

శ్రీ తిమ్మారెడ్డి ప్రత్యేక సానుభూతి– అదనపు సహాయానికి హామీ

గత వారంలో సంభవించిన భారీ వర్షాలకు నెల్లూరు జిల్లా దక్షిణభాగం విపరీతమైన నష్టానికి గురియైంది. ఒక్క పెట్టున 270 చెరువులు తెగడం, ఏరు వాగులు పొంగడం, ప్రాణనష్టం జరగడం, పైర్లు నాశనమైపోవడమనేది ఇటీవలఎరుగము. ఉత్తరాదివారైతే ఈపాటికి భూమి ఆకాశం బద్దలయ్యేట్టు అరచివుందురు. జి. ప. ఛేర్మెన్ శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి పెద్దగానే అరచాడు; ఫలితాన్నికూడా పొందాడు. గూడూరుడివిజన్ బాగ నష్టపడింది. అందులో కోటప్రాంతం మరీ ఎక్కువగా నష్టపడింది. వెల్లువల్లో ఐదుమంది దుర్మరణంపాలైంది ఈప్రాంతంలోనే. వర్షాలు వెల్లువలవిలయాన్ని కండ్లారా చూసినవాడు కాబట్టి, చంద్రశేఖరరెడ్డి నష్టం ఎంత విస్తృతమైనదో అంచనా వేయగలిగాడు, అరవగలిగాడు.

మంత్రి శ్రీ అనం సంజీవరెడ్డి జిల్లాకు సంబంధించిన ఈ విపత్తును గుర్తించి, పరిస్థితులు స్వయంగాచూచుటకు ముఖ్యమంత్రి, రివిన్యూమంత్రులతోచెప్పి, వెంటనే బయలుదేరివచ్చాడు. పర్యటించి దమేకాదు, ప్రకృతి కల్గించిన అపార నష్టాన్ని ముఖ్యమంత్ర్యాదులకు నివేదించి, తక్షణ సహాయ చర్యలకుగా 7 లక్షల రూపాయలు మంజూరు చేయించాడు. ఈమొత్తం విడుదలచేయటంకూడా జరిగింది. ఇది తెగిపోయిన చెరువులకు 'రింగ్ బండ్'లు నిర్మించుటకు ఖర్చుచేయబడుతుందట. ఇక ఆయాచోట్ల సంభవించిన నష్టాన్నిబట్టి ఎంతమొత్తం అవసరమైంది కలెక్టరుగారు వ్రాస్తే, ప్రభుత్వం మంజూరు చేస్తుందని తెలుస్తున్నది. కలెక్టరుగారు వర్షాలు వెల్లువలవల్ల వివిధ తాలూకాలలో కలిగిన నష్టం వివరాలు సేకరించి, ప్రభుత్వానికి సమగ్రమైన నివేదిక పంపవలసివుంటుంది. నష్టాలకుగురియైన గ్రామస్థులు కూడా అధికార్లను కలుసుకొని తమ పరిస్థితులు వివరించడం అవసరం.

తెగిపోయిన చెరువులు వగైరాలు పరిశీలించుటకు చీఫ్‌ఇంజనీరుగారు నవంబరు మొదటివారంలో వరదలకు గురియైన ప్రాంతాలలో పర్యటిస్తారట. నెల్లూరుజిల్లా అతివృష్టికి వెల్లువలకుగురియై విపరీతంగా నష్టపడిందని తెలియగానే రివిన్యూమంత్రి శ్రీ తిమ్మారెడ్డిగారు చూపిన సానుభూతి, వెంటనే 7 లక్షలు మంజూరు కావడంలో వారుచేసిన సహాయం గమనార్హమైనవి.

—6 వ పేజీలో

నెల్లూరు జిల్లా పౌరులకు హెచ్చరిక

ఇమిటేషన్ ప్రకటనలను నమ్మవద్దు.

మఫత్‌లాల్ గ్రూపుమిల్లులవారిచే అనుమతించబడిన

★★★★"షో రూము"★★★★

నెల్లూరులో ఆంధ్రాబ్యాంకు ప్రక్కనవున్న ఒక్కటిమాత్రమేనని గ్రహించండి – మీరు దృఢపరచుకొనాలంటే

MAFATLAL GROUP OF MILLS,
679, Govindchowk,
M. J. Market, BOMBAY-2.

వారలకు వ్రాసి సంప్రదించండి – నిర్ణయించుకోండి.

అబద్ధపు ప్రచారములనుంచి మోసపోకండి.

యిచ్చటనే మఫత్‌లాల్ గ్రూపుమిల్లులవారి 11 మిల్లులలో తయారు కాబడిన అధునాతనమైన సమస్త వస్త్రములు మిల్లురేట్లకు లభించును.

అపూర్వ రిటైలర్స్ తొండెపు బ్రదర్స్.

ఆవనిగడ్డ డి॥ ము॥ కోర్టులో
Vijayawada D. M. C.

O. S. 307/68. E. P. 17/69.

గుత్తికొండ వెంకటేశ్వరరావు —వాది
గుత్తికొండ వెంకటేశ్వరరావు s/o సత్యనారాయణ —ప్రతివాది.

ఈ ప్రతివాది బాబాకు ఈ దిగువ షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్తి 8-12-1969 తేదీన పగలు 10 గంటలకు లగాయతు యాలము వేయబడును.

కృష్ణా డిస్ట్రిక్టు, చల్లపల్లి సబు రిజిస్ట్రారు వారి యిలాకా, చినకళ్ళేపల్లి గ్రామములో వున్నటువంటిన్ని ఈ నెంబరు ప్రతివాదికి సంపూర్ణ హక్కు భుక్తములు జరుగుచున్నటు వంటిన్ని ఈ నెంబరు డిక్రీ బాకీ క్రింద వేలము కావలసిన స్థిరాస్తి వివరము:-

R. S. నె 68/1 రు, య 2-07 ట్లు (0 - 8367 హెక్టార్లు) మాగాణి భూమికి హద్దులు:- [తూ] ఈ ప్రతివాది బాబాకు భూమి [ద] P. W. D. బోదె [ప] రోడ్డు మార్జిను, P. W. D. బోదె [ఉ] గుత్తికొండ సీతారామయ్య.

ఇ. పి దాఖలా ఎంట్రీ 27-10-58 తేదీన రూ. 4000/- లకు ఈ ప్రతివాది కొడాలి శ్రీ వేణుగోపాల సహకార పరపతి సంఘంవారికి సంఘ రూల్సుప్రకారం వడ్డీతో వ్రాయించి యిచ్చిన తనఖా బాకీకిలోబడి యాలము కావలెను.

వాది కిమ్మతు రూ. 1000/- లు
ఋణిదా కిమ్మతు రూ. 12 400/-

—మండవ వెంకటేశ్వరరావు,
వాది అడ్వకేటు.

గూడూరు మునసబు మేజస్ట్రేటువారి కోర్టులో
S. C. No. 128 of 1968.

పూర్ హవుస్ ట్రస్టు- } వెంకటగిరి-ట్రస్టీలు } —వాదులు.
(2) వరదగొర్ల రామమ్మ వగైరాలు .... —ప్రతివాదులు.

(2) వరదగొర్ల రామమ్మ (భర్త లక్ష్మయ్య) అను 2-వ ప్రతివాదికి:-

పై నెంబరున వాదులు, వాదుల బాబాకును స్వాధీనంలోవున్న భూముల బాబాకు పత్రా రూ. 13-91 లు రాబట్టు కొనుటకు మీమీద దావా చేసినందుకు మీకు నోటీసు / మిత్తం 6-11-69 తేదీకి వాయిదా వేసినారు. సదరు తేదీన పగలు 11 గంటకు పై కోర్టువారి యెదుట హాజరై మీ ఆక్షేపణ . తె వుకొనవచ్చును

—న్యాపతి పాండురంగరావు,
వాదుల అడ్వకేటు.

నర్సరావుపేట డి॥ము॥ కోర్టులో
Sc. 525 of 55. E. P. 317 of 67.

శ్రీ గోపీనాధస్వామి టెంపిల్, పురుషోత్తపట్నం Represented by its E. O. A. కృష్ణారెడ్డి .... — వాది.
తోట రాజగోపాలం —ప్రతివాది.

ఈ క్రింది షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్తి 1-12-69 తేదీన బహిరంగమైన వేలము వేయబడును.

గుంటూరు డి॥ నర్సరావుపేట తాలూకా పురుషోత్తపట్నం గ్రామములో ప్రతివాది బాబాకు వేలంబరుగు స్థిరాస్తి వివరము:- డి॥ నె 346/A-2 రు, య 5-46 ట్లలో య 1-33¾ ట్లకు సరియగు 0 - 4365 హెక్టార్లుగల భూమికి హద్దులు:- [తూ] బిడదల నరశింహం [ద] నాగుపాక బోక [ప] డొంక [ఉ] దేవిరెడ్డి అంజనేయులు. ఈ హద్దుల మధ్య య 1-33¾ సెంట్లు గల మెరక భూమి సర్కారుహెచ్చు రు 300/-

షరా: 25-7-67 తేదీన రు. 3000/-లకు నెల 1-కి 100-కి రూ. 0-75 లు చొ॥ వడ్డీతో ప్రతివాది వ్రాయించి యిచ్చిన కాగితముకు లోబడి వేలము కావలెను.

—S. S. S. సోమయాజులు,
వాది అడ్వకేటు.

జమీన్‌రైతు

శ్రీ సౌమ్య ఆశ్వయుజ బహుళ షష్ఠి శుక్రవారం 31-10-1969

కాంగ్రెస్ విషాదం

రేపు జరగబోయే కాంగ్రెస్ వర్కింగ్ కమిటీ సమావేశంలో ప్రధాని ఇందిరా గాంధీ గెలవవచ్చు, అధ్యక్షుడు నిలబిం గన్ని వుండవచ్చు పోతవచ్చు; కాని, కాంగ్రెస్ మాత్రం ఇక పూర్వపురూపంలో వుండబోదని మాత్రం ఖచ్చితంగా చెప్ప వచ్చు. సుదీర్ఘమైన కాంగ్రెస్ ఉజ్జ్వల జీవితంలో అతి విషాదకరమైనదశకు చేరుకున్నది. దీనిని కాపాడగలవారు ఎవ్వరూ లేరు.

రాష్ట్రపతి ఎన్నిక అనంతరం కాంగ్రెస్ కార్యవర్గం చేసిన ఐక్యతాతీర్మానం, వినాశఘడియను వాయిదావేసుకొనడా నికితప్ప,నమైక్యతాకోసంకాదనేదితర్వాతి సంఘటనలు రుజువుచేశాయి. తాను ఆ గండంనుండి బయటపడి, ఐక్యత పేరుతో మళ్ళీపరటి వ్యవధిసంపాదించి, సంస్థమీద కూడా తన సార్వభౌమత్వాన్ని నెలకొల్పు కొనుటకు శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ, అమె 'సలహాదారులు' చేసిన కుట్రలనికూడా తేలిపోయింది. లేకుంటే సంస్థ చీలి పోకుండా కాపాడుటకు ఐక్యతా తీర్మానాన్ని వుద్దేశించామని ప్రకటించి, మూడుమాసాలు కాకముందే, మళ్లీ కాంగ్రెస్ విధ్వంసానికి పూనుకొనడం లోనే ఈ కుట్ర వెల్లడవుతుంది.

ఇందిరాగాంధీ తన స్వార్థంకోసం, ప్రభుత్వంమీద- సంస్థమీద తన నిరంకుశాధికారంకోసం సంస్థను బలిచేయబూనడం తప్ప. అమె ఈ విధ్వంసక వైఖరి సోషలిజంకోసంకాదు, గెలిచింకోసంకాదు. అమె అభ్యుదయ దృక్పథంతోనే ఈ అవసవ్యపు మార్గాన్నమసరిస్తున్నదని నమ్మే పెద్దలు కొందరున్నట్లున్నారు. సామాన్యప్రజలు కూడా ఆమె నినాదాలను చూచి భ్రమపడుతున్నట్లున్నారు; కాని, అమె ధోరణి, విధానాలు గమనిస్తే ఆ విధంగా భావించడం ఆత్మవంచనే అవుతుందని మా అభిప్రాయం. కాంగ్రెస్‌ను సోషలిజంలో స్నానం చేయించుటకే అమె ఈ విధంగా అడ్డదిడ్డంగా వ్యవహరిస్తూ తిప్పలు పడుతున్నదని నమ్మి సమర్థించడం ప్రజలను వంచించడమే అవుతుంది.

కాంగ్రెస్ సోషలిస్టు విధానాన్ని అనుసరించకూడదని మేము వాదించడంలేదు. కాంగ్రెస్ సోషలిస్టు విధానానికి అడ్డుపడేవారిని అభిమానించమని మేము చెప్పడంలేదు. స్వార్థప్రయోజనాలకు సోషలిస్టు ముసుగువేసుకునేవారిని మాత్రం విశ్వసించకూడదని మా వుద్దేశ్యం. గిరిగారు సోషలిస్టుం, సంజీవరెడ్డి సోషలిస్టు వ్యతిరేకి అని చెప్పగలమా? జగజీవన్ రాంకువుంటే సోషలిస్టు దృక్పథం నిజలింగప్పకులేదని భావించగలమా? ఇందిరమ్మ మంత్రివర్గంలోవున్న వారందరూ సోషలిస్టులని, పూడబెట్టబడిన వారందరూ అభివృద్ధి నిరోధకులని పరిగణించగలమా? అమె సమర్థిస్తున్న, అమెను సమర్థిస్తున్న బ్రహ్మానందరెడ్డి గారివంటివారే సోషలిస్టులయినపుడు, కాంగ్రెస్‌లో సోషలిస్టుకాని వాడెవడు? ఇందిరమ్మ సోమాత్రం ఫరీదాబాద్‌లో లేని సోషలిజం బెంగుళూరుకు వచ్చేసరికి అకస్మాత్తుగా ఎట్లా ప్రవేశించింది? ఇట్లా వ్యాఖ్యానించుకుంటూ పోతే, ఇందిరమ్మ వర్గం సోషలిజం బండారం బయటపడుతుంది. కాంగ్రెస్‌లోని కొందరు పెద్దలకంటే, ఇందిరాగాంధీ అభ్యుదయ దృక్పథం కలది అంటే వివాదంలేదు. కాని అమె కావత్సయమంతా సోషలిజంకోసమేనంటే; అమె ప్రధాని పదవిలో వున్నది అందుకోసమేనంటే; రేపు కాంగ్రెస్ అధ్యక్షతను హస్తగతం చేసుకోదలచడంకూడా ఆ పవిత్రోద్దేశ్యంతోనేనంటే మేము కాదుగదా, ఇటీవల అమె దుందుడుకు వైఖరులను ప్రత్యక్షంగా చూస్తున్నవారెవరూ నమ్మలేరు; మోసపోలేరు.

కాంగ్రెస్ సోషలిస్టు ధ్యేయాన్ని ఈనాడు చేపట్టలేదు; ఇందిరాగాంధీ చేపట్టింది కూడాకాదు; ఇందిరాగాంధీ ప్రధాని అయిందికూడా ఈ నాడు కాదు. నాలుగైదేళ్ళనాడు ప్రధాని అయిన ఇందిరమ్మ, 1967 ఎన్నికలనంతరం తనస్థానాన్ని పదిలపరచుకున్న ఇందిరమ్మ, ఇన్నాళ్ళనుండి ఏమీ చేయకుండా ఈనాడు ఒక్కసారి సోషలిజం అని గావుకేక పెట్టడంలో అమె చిత్తశుద్ధిని, నిజాయితీని ప్రజలు శంకించవలసి వస్తున్నది. రాష్ట్రపతి ఎన్నిక ఆమెలో సోషలిస్టు జాగృతిని కల్గించింది! మొరార్జీ పదచ్యుతుడ్ని చేసిన పాపపరిహారార్థం బ్యాంకుల జాతీయకరణ ముందుకు తెచ్చింది!! ఫరీదాబాద్‌లో యంగ్‌టర్కులతొందరపాటును నిరోధించిన ఇందిరాగాంధీ ఇంతలోనే ఇంత అతివాది అయిపోయిందంటే, అది సోషలిజంమహాత్మ్యంకాదు;స్వార్థంమహత్తనేది ప్రజల నిశ్చితాభిప్రాయం. నలుగురు మంత్రులను నిష్కారణంగా వైదొలగించిన ప్రధాని చర్యను, యంగ్ టర్కు నాయకుడైన చంద్రశేఖరే నిరసించాడంటే, అమె చర్యలు ఎంత తొందరపాటుతో కూడుకొనివున్నవో విదితమవుతుంది.

కాంగ్రెస్ సోషలిస్టు సిద్ధాంతాన్ని అమోదించింది. అమలుజరపాలని పూనిక వహిస్తున్నది. కాని పూర్తిగా అమలు జరపలేక పోతున్నది. దానికి కారణం సోషలిజానికి సుముఖులు కాని వారు కాంగ్రెస్‌లో వుండడమేకాదు; పరిస్థితులు పూర్తి అనుకూలం కాకపోవడంకూడా ఒక ప్రధాన కారణమే. ఈనాడు నిజలింగప్ప, మొరార్జీ, పాటిల్‌వంటివారు వైదొలగిపోతే, సోషలిజం అడ్డులేకుండా అమలు జరిగేట్లుంటే, వారు పోయినా పరవాలేదు. వ్యక్తులు ముఖ్యంకాదు. అనేక రాష్ట్రాలలో ఎన్నోళ్ళక్రితమో చేయబడిన భూసంస్కరణలు ఈ నాటికీ సక్రమంగా అమలు జరపబడలేదంటే దానికి కారకులు- ఈనాడు ఇందిరా గాంధీతో సోషలిజానికి జై కొడుతున్న ముఖ్యమంత్రులు, మంత్రులలో అనేకులు కూడానన్నడం సత్యదూరంకాదు. అందువల్ల సోషలిజంపట్ల కాంగ్రెస్‌లోని అధిక సంఖ్యాకులకు చిత్తశుద్ధిలేదు. చిత్తశుద్ధితో సోషలిజాన్నిఅమలు జరపడంఅవసరమే; లేకుంటే కాంగ్రెస్ సామాన్య ప్రజలకు దూరమైపోతుంది. కాని ఈనాడు కాంగ్రెస్‌లో వున్నవారికి కావలసింది 'ఇజాలు' కాదు, ఆదర్శాలుకాదు; పదవులు, అధికారం. అందుకోసం ఎంత నీచానికైనా పాల్పడతారు. ఒక్క నిజలింగప్పపోతేనో, లేక మొరార్జీ పోతేనో కాంగ్రెస్‌లో సోషలిజం బాట నిష్కంటకం అవుతుందనుకోవడం పొరబాటు. కాంగ్రెస్ నూరుపాళ్ళు సోషలిజానికి అంకితంకావాలంటే, నూటికి తొంభై తొమ్మిదిమంది కాంగ్రెస్ వాదులు సంస్థనుండి బయటకు పోవలసి వుంటుంది. అప్పుడు కాంగ్రెసనేదే వుండదు. ఆ స్థితికి ఇప్పుడు ఎంతమంది సిద్ధంగావున్నారు? దేశ పరిస్థితులు అందుకు ఎంతవరకు అనుకూలంగా వున్నవి? అనేది బాధ్యతగలవారు ఆలోచించాల. సంస్థలోని వ్యక్తిగత కక్షల సాధింపుకు, పదవుల రక్షణకు సోషలిజాన్ని అడ్డం పెట్టుకొని ప్రజలను అవివేకులను చేయవద్దని మాత్రం విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాము.

ప్రధాని- కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుని స్పర్థలు కాంగ్రెస్‌ను ఇప్పటికే నగుబాట్ల పాలు చేశాయి; సంస్థ నడుమును విరగ్గొట్టాయి. ఇందిరాగాంధీ పుణ్యాన కాంగ్రెస్‌లో ఎవరిదారి వారిదైపోయింది. అతుకుల అధ్యక్షులేనిపార్టీ అయిపోయింది. సోషలిజం సంగతి ఏమోకాని, అంతరాత్మల వాదం ప్రబలిపోయింది. మహారాష్ట్రలో మంత్రివర్గ విస్తరణ జరిగితే పార్లమెంటరీ బోర్డుకు తెలియనే తెలియదట. అంధ్రలో మద్యనిషేధం రద్దుచేస్తుంటే, కాంగ్రెస్ కేంద్ర నాయకత్వానికి ఎరుకే లేదట. కడకు కాంగ్రెస్ సంఘవాసనకి కాలదోషం పట్టిపోయిందని అగ్ర నాయకులే అనడానికి సాహసిస్తున్నారు. పార్ల్యే లోనే కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుణ్ణి పూజలెదిరి చేయ బోతున్నారు. పంచాయితీ రాజ్ సమితులలోనూ నేతలు సేకరిస్తున్నారు. కాంగ్రెస్‌స్థితి ఈ విధంగా దిగజారిపోయింది, విషాదంగా పరిణమించింది. కాంగ్రెస్ నాయకులనేవారు ఈ విధంగా సిగ్గువిడిచి కూర్చున్నారు. కాంగ్రెస్ ఈదుస్థితిలో, ప్రతిష్ఠలేకుండా, క్రమశిక్షణలేకుండా మనడంకంటె, మరణించడం మేలుగాదా? రేపు సమావేశమయ్యే కాంగ్రెస్ కార్యవర్గం కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుణ్ణి పూజ పెట్టేకేవిషయంకంటే, ముందు ఈ విషయాన్ని చర్చించడం యుక్తంగా వుంటుందేమోనని మా అభిప్రాయం.

ఈ వారం విశేషాలు

● పాపం, చందీపుర్‌ను పంజాబ్‌లో చేర్చాలంటూ 73 రోజులపాటు నిరాహార దీక్ష కొనసాగించిన 83 ఏళ్ళ వృద్ధుడు పెరుమాళ్ 74 రోజున మొన్న 22 తేదీ అసువులు బాసాడు. ఒక చిన్న ఆశయసాధనకోసం ఆయన ఎంచుకున్న పద్ధతి మన పాను భూతి సమర్థనలను పొందలేకపోవచ్చుగాని ఆయన అకుంఠిత దీక్షకు జోహారులర్పించక తప్పదు. మామూలు త్యాగమనేది కలికానికికూడా కానరాకుండాపోతున్న ఈరోజుల్లో, అట్లాంటిది ఆయన ఏకంగా తన ప్రాణత్యాగమే చేశాడు!

అయినా ఒక నగరం ఏరాష్ట్రంలో వుంటేనేం? పంజాబ్ - హర్యానాలను ఏవిధంగానూ సర్దుబాటు చేయలేక పరిష్కారమార్గం చూపలేక, సమస్యను ఇంత కాలం నానబెట్టిన కేంద్రప్రభుత్వవైఖరి శోచనీయమైనది! దేశాన్నెదుర్కొంటున్న ఎన్నో కీలకమైన సమస్యలుండగా యిట్లాంటి స్వల్పమైన ప్రాదేశిక సమస్యల ప్రేలుల్లో గంగవెర్రులెత్తించడం ఘోరమైన విషయం.

● కేరళ ముఖ్యమంత్రి నంబూద్రిపాద్ కడకు రాజీనామా ఇవ్వక తప్పలేదు స్వాతంత్ర్యానంతరం రాజీనామా యిచ్చి తప్పుకొన్న మంత్రివర్గం కేరళలో యిది నాల్గోది! నంబూద్రిపాద్ ప్రభుత్వ పతనానికి కారణమైన వోటింగ్ విధానంచూస్తే కేరళలో మార్క్సిస్టేతరపార్టీల బలం 69. మార్క్సిస్టులబలం 60. ఒకవేళ కాంగ్రెస్ వాళ్ళతోకల్సి నాన్ మార్క్సిస్టుల ప్రభుత్వ మంత్రివర్గం ఏర్పడాలేకాని యీ అస్థిరత్వ కలయిక ఎన్నాళ్ళుంటుంది? కేరళకు కావల్సింది యీ అతుకులబొంత ప్రభుత్వాలుకావు, రాజీకు బిల్లులర్చే రాష్ట్రపతి పాలన. కేరళ నొసట వ్రాసి పెట్టిందే రాష్ట్రపతి పాలనేగదా!

● అంతర్జాతీయ రంగంలో ఇండియాకు మరో ఎదురుదెబ్బ. అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానానికి భారత అభ్యర్థిగా పోటీ చేసిన నాగేంద్రసింగ్ వోడిపోవల్సి వచ్చింది. రబాత్ చెంపపెట్టు తర్వాత మిత్రరాజ్యసమితి అభివర్ణదేశాల క్లబ్బులో కి పాకిస్తాన్ లోపాయికారీగా ఐక్యస్థితిగా బొరలితే ఇండియా శేవదీసిన ఆక్షేపణ లేవి వరిగణకు రాకుండాపోవడం రెండో చెంపపెట్టు ఇప్పటి పోటీలో వోడిపోవడం మూడో చెంపపెట్టు. పాకిస్తాన్, ఫిలిప్పీన్స్, లెబనాన్-ఇప్పుడు ఆసియా స్థానాలను ఆక్రమించి వుండగా, నాలుగోస్థానం ఇండియాకు రావల్సినదానికి అసలా ఆసియా నాలుగోస్థానమే లేకుండా ఆఫ్రికా ఎత్తుకపోయింది. ఈ పోటీలో జరిగిన కుంభకోణం ఇండియా అభ్యర్థిగా పసిగట్టలేకపోవడం మన విదేశాంగ నిర్వాహకత్వానికి మచ్చుతునక!!

● మధ్యప్రదేశ్ దర్గ్ పార్లమెంటు నియోజకవర్గం నుండి మద్రాసు పి సుబ్రహ్మణ్యం పోటీచేసేందుకు ప్రయత్నాలు సాగుతున్నట్లు వాకవదంతి. ఇందిరమ్మ శిష్యుడు గదా. ఆ మాత్రం దాన్సు లేకుండా వుంటుందా?

జనవాణి

బందెలదొడ్లు: పంచాయతీలు

బందెలదొడ్లు రెవిన్యూ అధికారుల అజమాయిషీలో వుండాలనే విషయంలో టి.వ. చేర్మెన్‌గారితో తాను ఏకీభవిస్తున్నానని, అందుకు తగినకృషి చేయగలనని డి. ఆర్. ఓ. శ్రీ పి. ఎల్. సంజీవరెడ్డి పాకనటలో వున్యసించినట్లు మొన్న 10 తేదీ జమీన్‌రైతులో చదివి సంతోషించామను.

ప్రభుత్వంవారు క్రమేణా పంచాయతీలకు వాకటి వెంబడి వాకటిగా వరుం బడులు చూపుతుంటామనే ప్రకటనలు పదే పదే వల్లిస్తూ, 64 సెప్టెంబరులో బందెల దొడ్లను పంచాయతీలకు కట్టబెట్టారు. దీని ద్వారా వచ్చేరాబడి పెద్దదేమీగాకపోయినా సిబ్బంది జీతబత్తేలకైనా సరిపొయ్యేరకంగా వుంటూ వుండేవి. ఇప్పుడు మళ్ళీ ఏమొచ్చి వడ్డట్లు? వీటిని గ్రామోద్యోగులకు పొప్పగించటానటం మిక్కిలి అనాలోచితంగా కనబడుతుంది.

ఉదాహరణకు మా పరకవిపూడి పంచాయతీలో గత పన్నెండునెల్లో బందెదొడ్డిద్వారా మొత్తం రాబడి 418 రూపాయలుండినది. పంచాయతీల ఆదాయాలు అస్తవిస్తుగా వుంటున్న యీ దశలో మళ్ళీ వీటిని పంచాయతీలనుండి పూరి వెరకడం తుగ్లక్ ప్రభుత్వ విధానమనుకో వల్సి వుంటుంది.

పరకవిపూడి —ఇ. సి. వి. రెడ్డి
(సర్పంచ్)

—కారప 11 వ పేజీలో

వారం వారం

దేశ ద్రిమ్మరి

* ఇండియన్ సెక్యులర్ సొసైటీ ప్రకటనలు వెలుగునిస్తాయి!
* కేరళలో ఫ్రంటు పోయింది– క్రొత్త ప్రయోగం ఏమవుతుందో?
* ఆఖరుకు సోషలిస్టుపక్షాలు– స్వతంత్ర స్పష్టంగా వుండబోతాయి!
* శివసేన ఎన్నికలలో పాల్గొంటే?

గుజరాత్ కల్లోలం భారత సమైక్య సమావేశపు చర్చలలో ప్రతిధ్వనించింది. మైనారిటీని శంకించరాదని, వారు భారతీయులైవారని రుజువు చేసుకొంటేగాని వారితో సవ్యంగా వ్యవహరించడానికి వీలు లేదనే ప్రతిపాదనలు చేయరాదని ఆ సమావేశంలో ఒక సంయుక్త ప్రకటన తయారయ్యేసరికి జనసంఘ్ ప్రతినిధి బాయ్ మహావీర్ సమావేశంలోనుంచి లేచివెళ్ళినాడు.

అలా వెళ్ళక, పాకిస్తాన్‌లో జరిగిన ఘోరకలిని అంటిస్తూ, ఇండియాలో అటువంటిది జరగకుండా చూడడం అందరి కర్తవ్యమనీ అందుకై మైనారిటీ ఫలానా విధంగా సహకరించవలెనని ఆయన కోరి వుంటే బాగావుండేది.

ఇప్పుడైనా ఈ సమస్య పరిష్కారం కావలెనంటే, ఎన్నికలలో రాజకీయపార్టీలకే తావుండవలెనుగాని, కుల–తెగ–మత ప్రాతిపదికలపై సంచరించే పార్టీలకు తావుండరాదని మా అభిప్రాయం. ఇది రాజకీయమైన చికిత్స.

ఇక సాంఘిక చికిత్స: సంఘంలో పరిమితబంధలు వుండరాదు. వ్యక్తి స్థానంలో స్త్రీ పురుష జాలాదిజన్మమైన జాతిరక్షితులు కలిగినస్థితి ఏర్పడవలెను. ఇందుకై అయాభేదాలులేకుండా ప్రవేశం గల కవాత్ సంఘాలు స్థానికమైనవి వుండవలెను.

ప్రత్యేకంగా ఒక మతంవారిని చేర్పుకునే కవాత్ సంఘం వుండరాదం చట్టరీత్యా నిషేధం గావలెను.

ఆ మున్నవారికోలెక ఎవరూ పోరు. ఎవరైనా పోరబాటున వచ్చినా, ఆత్మరక్షణకు వారు సమర్థులైవుంటారు. అన్ని మతాలకు సంబంధించిన బాలికలకు, యువతులకు ముఖ్యంగా శిక్షణ అవసరం.

భారత జాతీయోద్యమదృష్ట్యా, భారత నవజీవనోద్యమందృష్ట్యా, జగత్తుశ్రేయం గూర్చినదృష్ట్యా మహాపురుషుల జీవితాలను ఆ కవాత్ సంఘాలలో అప్పుడప్పుడు చెప్పించవచ్చును.

అన్నిటికన్నా ముఖ్యమైనది ఇండియన్ సెక్యులర్ సొసైటీ కార్యక్రమానికి ప్రోత్సాహం యివ్వడం.

మతాంతర, వర్ణాంతర వివాహాలను ధారాళంగా ప్రోత్సహించడం సమైక్య నిర్మాణానికి గట్టిపునాదులను వేస్తుంది. అనేకమతాలవారు ఒక యింట్లో కలిసివున్నప్పుడే ఒక దేశంలో కలిసివుండగలరు. ఇందులో ముందడుగుపడింది. కాని పత్రికలు వాటికి తగినంత ప్రచారం యివ్వడంలేదు.

ఇండియన్ సెక్యులర్ సొసైటీ దివ్యంగా స్థాపన జరిగింది. విషయజ్ఞులు, ప్రాజ్ఞులు అందులోవున్నారు. వారి ప్రకటనలను ఒకసారి చదవడమే మనకొక వెలుగునిస్తుంది.

కాని, ఈదేశంలో మంది అంతాలకై పట్టువీడకుండా పోరాడే అలవాటు లేదేమో?

' ' '

అవును. పెద్ద వ్యాపించినంత మలతంగా మరొకటి వ్యాపించదు. వామపక్షాలనబడే వాటిలో ఎన్ని మంది లక్షణాలుండవు, నిజానికి? కాని, ప్రజాక్షేమానికి వచ్చేది వాటి వితండాలు, పరస్పర దూషణలు. కేరళలో, బెంగాల్‌లో అదేగదా జరగడం?

మీరు ప్రతిపక్షంలోవుండి పాలించే వారిని దూషిస్తూ మహదానందాన్ని అనుభవించేవారు. తామే పాలకులయ్యేసరికి, అతి స్వల్పవిషయాలలో ఓర్పులేక, చివరకు మంత్రివర్గాల పతనాలవరకు పరిస్థితి ఏర్పడడం దారుణం. ఇది స్వయంకృతాపరాధమేననుకోండి. అనా, జరిగిందేమిటి కేరళ శాసనసభలో? రాజీనామా ఇచ్చిన మంత్రులు, ఒకనాటి సహచరులు, ముఖ్యమంత్రిని 'హంతకుడ'ని వర్ణించారు. దేనికి హంతకుడు? సంయుక్త ప్రభుత్వానికి హంతకుడు.

ఇంతకూ చివరకు తేలా తేలిందెక్కడ?

నాగురినీ విచారింపజేస్తాను. ఒక్కరినే కాదు అని ముఖ్యమంత్రి అన్నారు. ఫలానావాడిమీద ఆరోపణలు లేనివి గనక వాడి విషయం విచారించమంటే, ఆరోపణలు ఇంకా ముగ్గురిమీద వున్నవి గనక అందరిమీదా విచారణ చేయిస్తాననడం న్యాయమా?– అని మిగిలిన మంత్రులన్నారు.

ఇంతకూ మార్క్సిస్టుపార్టీ తన పార్టీ ప్రయోజనాలకోసం పరిపాలన సాగిస్తుండుటూ ఇతర పార్టీలను తొక్కివేస్తున్నదని నాన్–మార్క్సిస్టుల ఆరోపణ.

—కొరవ 8 వ పేజీలో

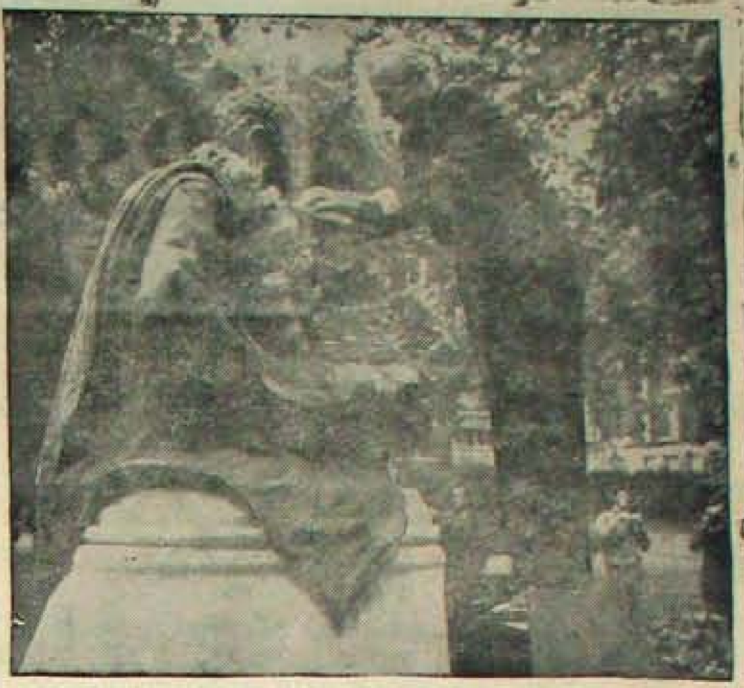

లండన్ టావిస్టాక్ స్క్వేర్‌లోవున్న మహాత్ముని విగ్రహానికి పూలమాలవేస్తున్న శ్రీ మౌంట్‌బాటన్. ఇంగ్లండులో గాంధీ శతజయంత్యుత్సవాలు జరిగాయి.

లోకవృత్తం

మధ్యేమార్గం అనడమేకాని; మొగ్గు కమ్యూనిస్టురాజ్యాలవైపే!

అంతర్జాతీయ రాజకీయాలన్నీ డొంకతిరుగుళ్ళు! మనసులో ఒకమాట, పైకి మరొకమాట. ఉత్తరవియత్నాంతోగల సంబంధాన్ని ఇండియా పెంచడానికి హేతువు? ఇది తెలుసుకోవాలని అమెరికన్ల అభీష్టం. నేరుగా అవిధంగా అడగక, ఉభయ వియత్నాముల పూర్వాపరాలు, ఆయితేగియితే సంయుక్త దక్షిణరాజ్య నిర్మాణం, ఇంకా ఎన్నెన్నో చర్చించారు. అఖరున, మన ప్రభుత్వం ఉ. వియత్నాంతో సంబంధాన్ని పెంచడానికై తెల్పినకారణం అమెరికన్లకు తృప్తికరంగాలేదట. అనగా మనమీద ఒకసొడ్డువేసి వుంచారు.

లిబరల్ తత్వంగల అమెరికన్ రాజకీయవేత్తలు ఇటువంటి విషయాలలో మనపక్షాన వుంటారు. వారన్నారుగదా: 'మన విదేశనీతిని ఇండియా దిద్దనప్పుడు, మనం వారి విదేశనీతిని దిద్దేయత్నం చేయనేం? మనంచేసే సాయానికీ దీనికీ ఏమి సంబంధం?' కాని, ఈ ధోరణి అమెరికన్ పెద్దలు, పలుకుబడిగలవారు, పత్రికా నిర్వాహకులు చాలమంది హర్షించరు. సామాన్యజనంలో వేలంవెర్రి అభిప్రాయాలుంటాయి.

అందువలన, మనకు అనుకూలంగా వుండే వారికే సాయం చేస్తున్నామనే భావాన్ని కలిగించడానికి అమెరికన్ పాలకవర్గం ప్రయత్నిస్తూ వుంటుంది.

ఆ ప్రయత్నంలో ఒకభాగమే మనతో సంప్రదింపుల నాటకం.

వియత్నాంలో, ఇంత చేసినా, మనమాట వింటారా? అట్లావుంటే మన పరపతిని వినియోగించుకుని అమెరికా ఏదైనా కొంత లాభాన్ని ఒకానొకసమయంలో పొందవచ్చును. అదేకానప్పుడు, ఇండియాతో ప్రయోజనం?

అట్లని, ఇండియాను అమెరికా వదలదు. చైనావైపున చేరిన పాకిస్తాన్నే విడువలేదే, మనలను వదులుతుందా? అట్లెన్నటికీ జరగదు.

డల్లెస్ కన్నుమూసినతర్వాత, ఎన్నో ప్రయత్నాలు కెన్నెడీ – గాల్‌బ్రేత్ హయాంలో, మనకు సంతృప్తికరమైనట్టుగా వర్తించి అమెరికా మనలను ఇష్టపూర్తిగా తనవంకన తేర్చుకోవలెనని, ప్రయత్నాలు జరిపినది. ఉదా: 1) 1962 జూలైలో, కాశ్మీర్ ప్లెబిసైట్ అంశాన్ని అమెరికా అనుకూలించదని ప్రపంచసంస్థలో ప్రకటించే సూచనను చర్చించారు; కరవట కాదన్నారు. 2) సంవత్సరం క్రితం 1961 సెప్టెంబర్‌లో ఇంకొక అభిప్రాయం కలిగింది; అదీ ఇంతకేవచ్చింది. అదేమిటంటే ఇండియా– పాక్‌సీమలకు ఉభయుల నష్టపుకిబదులు మరొకపత్రకం. దాని ప్రకారం పరస్పరం రక్షణకైఅడుకోవడం– అందులో అమెరికా హామీని యివ్వడం. చర్చలలో ఇదీ కరిగిపోయింది. 3) అంతకంటె ముందు, అమెరికా పాక్‌సీమకు 12 సూపర్సానిక్ ఫైటర్లను ప్రసాదించినప్పుడు, ఇండియా, రష్యన్ మిగ్గులకోసం యత్నించింది. ఆ యత్నాన్ని అమెరికన్లు ఆపింది, ఒక బ్రిటిష్‌కంపెనీ సప్లయిచేసే ఫైటర్లను సబ్సిడీపై సప్లయి చేస్తామన్నారు; అమెరికన్ ఇంజనొకటి భారత సూపర్సానిక్ విమానానికి చౌకగ్గా సరిపోతుందన్నారు; అమెరికా రవాణా విమానాలలో నుంచి ఇండియా అవసరాన్ని తీరుస్తామన్నారు. ఇందులో ఒకటీ కాలేదు. గాల్‌బ్రేత్ రాజీనామా ఇచ్చేవరకూ వచ్చింది. కష్టంమీద ఆయన దానిని పోస్ట్‌లో వేయకుండా చేసుకున్నారు.

ఇంకా వినండి: 4) 1963 డిసెంబర్‌లో ఇండియా వైమానికరక్షణ ఒప్పందానికి సిద్ధమైనది. ఆ అవకాశాన్ని అమెరికా వినియోగించుకుని వుంటే, ఇండియా తనకు ఎంతో సన్నిహితమయ్యేది. కాని, ఆ సూచనను శ్రద్ధతో అమెరికా పరిశీలించక పోయేసరికి, ఇండియా మరో వైపుకు తిరిగి ది. 5) కాశ్మీర్‌లో మధ్యవర్తిత్వాన్ని అంగీకరిస్తానని నెహ్రూ అన్నారు. సరేనని, అమెరికన్లు బ్రిటిష్‌వారి సాయాన్ని కోరితే వారు బాహాటం చేసినారు. 6) బొకారోస్టీల్ ఫ్యాక్టరీ, గోవా సమస్య– ఈ రెంటిలోనూ అమెరికా అనాదరిత్వప్రదర్శనమే అమెరికాకు అపకారం జరిగించింది.

ఇదంతా ఎందుకు చెప్పవచ్చామంటే,

—కొరవ 8 వ పేజీలో

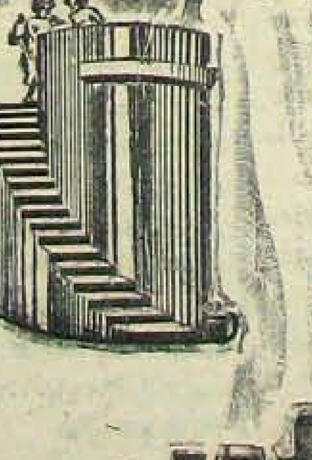

నాణ్యత, దారుఢ్యము, మన్నికతో కూడిన ధాన్యపు కొట్లు నిర్మాణానికి.

SANKAR IC CEMENT

శంకర్ సిమెంటు

ఇండియా సిమెంట్స్ లిమిటెడ్, మద్రాసు-2. ఫ్యాక్టరీలు: శంకర్ నగర్, తాళయూతు

Criterion ICT 2228 Te

రైతు లోకం

పద్మ, హంస-

★ సాగు ఖరీదెక్కువ, గిరాకీ తక్కువ!
★ హంసకంటే పద్మ పంట ఎక్కువ
★ పద్మ బియ్యం బాగున్నాయి- కల్తీకి అనుకూలంగా వున్నాయి!
★ హంస నాజూకుగా వున్నాయి- వేసవిలోనూ వేసుకోవచ్చు

అధికదిగుబడి నిచ్చే ధాన్యం రకాలకు వుత్పత్తిఖర్చు ఎంత ఎక్కువో, మార్కెట్‌లో వాటి గిరాకీ అంత తక్కువగా వుండడం రైతుకు నిరుత్సాహాన్ని కల్గిస్తున్నది. ఎట్లనో ఐ. ఆర్. 8 కు ఒక దర ఏర్పడింది; వ్యాపారస్తులు కొంటున్నారు. కాని పద్మ, హంస వంటివాటిని అడిగే వాడు కనపడడంలేదు. ఈ రెండు రకాలు విహారొద్దిగా సాగుచేయబడ్డాయి; అమ్మకానికి వచ్చినవి కూడా స్వల్పమే. తక్కువ కాబట్టే ఏ మిల్లువారూ ముందుకు రావడంలేదు. అదీకాక, ఈ రెండు రకాల బియ్యం ఏ విధంగా వుండేది, ఎందుకు వుపయోగపడేది ఇంకా పరిచయం కాలేదు. ఆ కారణంగా కూడా మిల్లర్లు కొనడానికి సిద్ధపడుతుండకపోవచ్చు.

పద్మ, హంస- ఈ రెండు రకాలు ధరల విషయంలో మొదటి తరగతి క్రిందకే వస్తాయి. అంటే మొలగొలుకుల దరేసన్న మాట పుట్టి రూ 467 లు వుంటుంది. వీటి రెంటి క్వాలిటీ చూస్తే దొంగనంబర్లు, టి. కె. ఎం. 6 కంటే చాల బాగున్నట్టుంది. మొలగొలుకులు తర్వాత దొంగనంబర్లకు గిరాకీ ఎక్కువ కావడానికి కారణం, అవి మొలగొలుకుల్లో కల్తీ చేయడానికి అనుకూలంగా వుండడమే. దొంగనంబర్లు పుట్టి రూ 600 ల వరకు పోతున్నదంటే అదే కారణం. ఇప్పుడు పద్మ బియ్యం చూస్తే, మొలగొలుకుల్లో దొంగనంబర్లకంటే బాగ కలసి పోతాయేమోనని పిస్తుంది. బియ్యం తెల్లగా వున్నాయి; అన్నం మృదువుగా, దొంగనంబర్ల అన్నం కంటే నాజూకుగా వుంది. ఈ విలేఖరి పద్మ అన్నం రుచి చూడాడు కూడా; దొంగనంబర్ల అన్నం కంటే ఎంతో మేలని చెప్పక తప్పదు. ధాన్యం వ్యాపారులు ఇదిగాని గమనించారంటే, దొంగనంబర్లకంటే వీటినే ఎక్కువగా కొంటారని మా నమ్మకం.

హంస బియ్యం పద్మకంటే నాజూకైనవిగా కనపడుతున్నాయి మన టి వి ల కంటే కూడా నాజూకనిపిస్తుంది. అన్నం ఎట్లా వుండబోతుందో తెలియదు. ఏమైనా భోజనానికి మొలగొలుకులకంటే ఏమాత్రం తీసిపోకపోవచ్చు. ఇంకో అనుకూలమేమంటే మొలగొలుకు ఆరునెలల పైరు; హంస 105 రోజుల పైరు. అదీగాక మొలగొలుకులు ఒక్క సీజనులోనే సాగుకు అనుకూలం; హంస రోహిణీకార్తె అదనులో కూడా వేసుకోవచ్చు. మొలగొలుకుకు అలవాటుపడిన నెల్లూరు జిల్లా వాసులకు హంస చాల అనుకూలమని మా అభిప్రాయం. పంట విషయం తీసుకుంటే, మొలగొలుకు కంటే తక్కువేమీ పండదు. తెగుళ్ల వ్యాప్తి వున్నది. మొలగొలుకుకంటే సన్నరకం చర్యలు కొంచెం ఎక్కువే. కాని ఎండాకాలం తెగుళ్ళు కూడా అంతగా ఆశించడంలేదు. నీటివసతివున్న రైతులు దీన్ని ప్రయత్నించవచ్చు. గడ్డిమాత్రం మొలగొలుకులంత రాదు.

హంసకంటే పద్మ ఎక్కువ పంట నిస్తుంది. వెన్నుతీసినప్పుడు పైరునుచూస్తే మాత్రం, పంటకో పద్మ ఎందుకూ పనికిరాదనిపిస్తుంది. కాని రాలగొట్టినప్పుడు మాత్రం పద్మ రాసే పెద్దదవుతున్నది. ఈ విలేఖరి స్వయంగా చూడాడు కాబట్టే ఇంతగట్టిగా చెప్పగలుగుతున్నాడు. భోజనానికి మాత్రం హంస పండించుకోవచ్చు. ఎండాకాలం అదునులో హంస వేసుకొని, తర్వాత మొలగొలుకు సాగుచేసుకుంటే, రెండూ మంచిరకాలు వస్తాయి. ఇంత వరకు వేసవిపైరుగా ఇంతమంచిరకం లేదు. ఆ దృష్ట్యా కూడా హంస వేయతగిందే ననిపిస్తుంది.

ఈ రకాలలో వచ్చిన ఒక అననుకూల విషయమేమిటంటే; కొడితే దొంగ నెంబరువలె రాలవు; నగం కూడా రాలడం లేదేమో ననిపిస్తుంది. నురిపిడి కాస్త శ్రమతో కూడినదనే. ఒక పెద్ద అనుకూలత కూడా వుంది. పద్మ, హంస పడిపోవు; ఎంత వాన కురిసినా, ఎంత గాలి కొట్టినా నిలబడే వుంటాయి. అందువల్ల ధాన్యం చెడిపొయ్యే అవకాశంలేదు. దొంగనంబరువంటి పైర్లు పడిపోయి, ఏమాత్రం వాన కురిసి నీట్లు నిలబడినా పూర్తిగా మొలకెత్తిపోతున్నాయి.

—కొరవ 8 వ పేజీలో

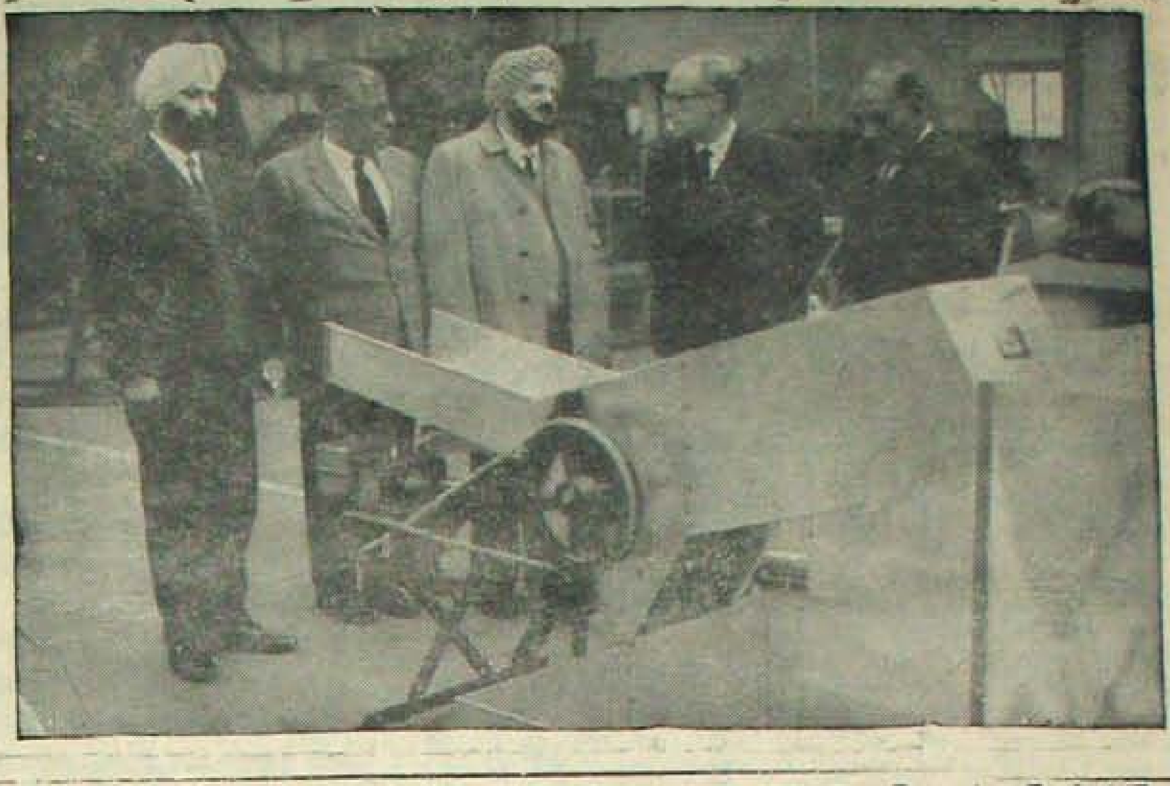

పంజాబ్ అగ్రోఇండస్ట్రీస్ కార్పొరేషన్ మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ హెచ్. సింగు, పశ్చిమబెంగాల్ అగ్రికల్చరల్ కమీషనర్ ఎం. సి. ముఖర్జీ, ఢిల్లీ మాంట్‌గోమరి సహకార సమష్టి వ్యవసాయసంస్థ వుపాధ్యక్షుడు కె. మహీంద్రపాల్‌సింగ్, దక్షిణభారత యునైటెడ్ ప్లాంటర్సు అసోసియేషన్ సెక్రెటరీ వి. బి. దాకోగారలు బ్రిటన్‌లో నాలుగువారాలపాటు పర్యటించారట. ఒకచిన్న వరి నురిపిడి యంత్రాన్ని పరిశీలిస్తున్న ఈ బృందాన్ని పై చిత్రంలో చూడవచ్చు.

అభ్యుదయ పథంలో ఆంధ్రప్రదేశ్

భారతదేశంలోని రాష్ట్రాలలో ఆంధ్రప్రదేశ్ అక్షర క్రమంలో మొదటిది. అలాగా అనేక అభివృద్ధి రంగాలలో కూడా ఆంధ్రప్రదేశ్ అగ్రగామిగా వుంది.

భాషా ప్రాతిపదికలో ఏర్పడిన తొలిరాష్ట్రం ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రమే. పంచాయతీ రాజ్య వ్యవస్థకు తొలి రూపురేఖలు దిద్దిన ఘనత కూడా ఆంధ్రప్రదేశ్‌దే.

దేశం మొత్తంమీద ఆంధ్రప్రదేశ్ విస్తీర్ణంలో అయిదవది, జనాభాలో నాల్గవది.

కృష్ణా గోదావరి జీవనది జలాలూ, అపారమైన ఖనిజ సంపద కలిగిన ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఎర్పడి పదమూడేండ్లు అయింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రధానంగా వ్యవసాయ రాష్ట్రం. భవిష్యత్తుమీద ప్రగాఢమైన విశ్వాసంతో పరిశ్రమల రంగంలోకూడా ఆంధ్రప్రదేశ్ ముందంజ వేస్తున్నది.

హైదరాబాదు నగరమూ, పరిసర ప్రాంతాలూ, విశాఖపట్నం, రామగుండం, కొత్తగూడెం ప్రాంతాలలోని పారిశ్రామిక వాతావరణం కొత్త కొత్త పరిశ్రమలకు ఆకర్షణీయంగా అభివృద్ధి చెందుతున్నది.

విదేశీయుల పరిపాలనలో తెలుగు ప్రజల ఐక్యత విచ్ఛిన్నమైంది.

ఒకే భాష, ఒకే లక్ష్యం, ఒకే భవితవ్యం—అనే ఆదర్శాలు నాలుగుకోట్ల తెలుగుప్రజలు విస్తృత ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో ఐక్యంగా వుండడం శ్రేయస్కరమని ఉద్బోధిస్తున్నాయి.

రాష్ట్రంలో లభించే వనరులను ఎక్కువగా వినియోగించుకోడానికి రాష్ట్రంలోని వివిధ ప్రాంతాల ప్రజలు వాటి ప్రయోజనాలను సమంగా పొందడానికి, ఒకరికొకరు చేదోడు వాదోడుగా సమన్వయపూర్వకమైన అభివృద్ధి సాధించడానికి —

అన్ని ప్రాంతాలు ఐక్యంగా వుండడం అవసరం.

కథ

అసుర సంధ్య

శ్రీ పి. శంకరయ్య
బి. ఏ., బి. ఇడి.,

"తమ్ముడూ, ఉత్తరం వ్రాయడం లేదని పదేపదే నిష్ఠూరమాడుతూ వ్రాశావ్! ఏమని నీకు వుత్తరం వ్రాయను?

ఉత్తరాలు తరచుగా వ్రాస్తుంటే- మిత్రులు, బంధువుల్ని సదా జ్ఞాపకం తెచ్చుకుంటామనే అభిప్రాయాన్ని నేనంగీకరించలేను. కారణం ఏమిటంటే, ఒక పర్యాయం వుత్తరం వ్రాయడం జరిగిందంటే, కొంతకాలం ఆ వ్యక్తుల్ని మరచిపోవడం కద్దు. అలాకాని పక్షంలో ప్రతిక్షణం కాకపోయినా, భోంచేసి రాత్రి నిద్రపోయేముందయినా గుర్తుకొస్తారు. ప్రస్తుతం నేను చేస్తుందదే. అంటే నువ్వు ప్రతిరాత్రి భోంచేసి పడుకున్న తరువాత, నా స్మృతిపథంలో కొస్తావ్! కొస్సేపు నీ రూపాన్నిగూర్చి ఆలోచిస్తాను; తమ్ముడు ఎలా కష్టపడుతున్నాడా అని! అందుకనే వుత్తరం వ్రాయకుండా నెట్టుకొస్తున్నా.

కానీ యీ అర్ధరాత్రి... బహుశా యిప్పుడు 12 గంటలయియుండవచ్చు. భోంచేసి కూచున్నాను. సుదూర భవిష్యత్ గురించి ఆలోచనా తరంగాలు పుంపిచేస్తున్నాయ్! తలగడ వైపున హరికేన్ లాంతరు వెలుగుతూంది. దూరంగా కుక్కలు మొరుగుతున్నాయ్. సమీపంలో కీచురాళ్ళ కిచకిచలు. సర్వ ప్రపంచం గాఢ సుషుప్తిలో మునిగింది. మరినేను... నీ వుత్తరం పదేపదే గుర్తుకొస్తుంది.

నీ వుత్తరంలో వ్రాశావ్; నిన్నుగూర్చి తలచడంలేదని. అందువల్లనే సవివరంగా వ్రాస్తున్నాను; యిక్కడ నా కార్యక్రమాన్నిగూర్చి.

నిర్మలిన సమన్యంతో పేచెక్కి, హృదయభారంతో, బరువుగా అడుగులు వేసుకుంటూ; జీవితం అంతా పడిపోయినట్టు, ఎక్కడో ఏదో శూన్యంతో చూస్తూ జీవితాన్ని వెళ్ళబోస్తేరిక- ఏమని సలహా యిచ్చేది తమ్ముడూ!

నువ్వయినా సుఖపడతావని, అసుర సంధ్యలోవున్న తల్లికి మీ దంపతులిద్దరు సాయపడతారని, నీ వివాహం చేశాను. కాని నీ జీవితమే అసురసంధ్యగా మారిపోయింది. సరే అలాపోనీయ్! దుఃఖ భారంతోవున్న నీకు మరి దుఃఖాన్ని కలిగిస్తున్నాను.

ఉదయాన్నే నిద్రలేస్తాను. ఇంటి కెదురుగా గురాయ్‌చెట్టు. ఎర్రటిపూలు. పచ్చగా, నిండుగా వ్యాక్కన్నే పచ్చగన్నేరుపూలు. ఉదయాన్నే నిద్రలేవగానే ఆహ్లాదకరమైన దృశ్యం. సూర్యోదయంలో పూలు, ఎర్రగా, పచ్చగా చితకాంతుల్లో మెరిసిపోతుంటాయ్. మార్గశిరమాసం కాబోలు. ఆకాశం అంతా దూదేకబడిలో రాత్రంతా తయారయింది, దినరాజు పిలుపుతో మత్తుగా నిద్రలేచి ఒళ్లువిరుచుకుంటూ స్వస్థానానికి వెళ్ళే చిరుమేఘాల్లా, మంచుతెరలు విచ్చుకుంటున్నాయ్ ఓహో యీ ఒక్కదృశ్యంతో ఎన్నికష్టాల్ని అయినా మరచిపోవచ్చు. తరువాత కాలకృత్యాలు తీర్చుకోవడం; కాఫీ త్రాగడం.

ఎదురుగ్గా రైసుమిల్లు ఎన్నో బండ్లు చేరతాయ్ వడ్లబస్తాలతో. ఎంతోమంది ఆడవాళ్లు రంగురంగుల చీరెలతో- నీళ్ళు తీసుకెళుతుంటారు.

9 గంటలవుతుంది. స్నానం చేస్తాను. తొమ్మిది నలభైఅయిదుకి, స్కూల్లో ఫస్ట్ బెల్ కొడతారు. స్పష్టంగా యింటికి వినిపిస్తుంది. స్కూల్‌కి బయలుదేరతా. దారిలో పిల్లలు నమస్కరిస్తారు 'నమస్తే మాస్టారు' అంటూ. సెకండ్‌బెల్ కొట్టేలోపు స్కూల్ చేరుకుంటాను. ఎలిమెం

—కొరవ 11 వ పేజీలో

★ గాంధీజీ ధర్మకర్తృత్వ సిద్ధాంతానికి ప్రత్యక్షర సత్యమైన వుజ్జ్వలోదాహరణ శ్రీ రామరెడ్డిగారి దాతృత్వం-కందుకూరు కాలేజీ సభలో ప్రశంస

★ కోటకు 40 వేల పోస్టాఫీసు భవనం

★ కొలనుకుదురు కేసులో 5 ఏళ్ల శిక్ష

★ సూళ్లూరుపేటలో శ్రీ భక్తవత్సలం

కందుకూరు కాలేజి

కందుకూరు కాలేజిలో విద్యార్థుల విరాళాలతో నిర్మింపబడిన గాంధీ పఠనమందిరానికి, కళాశాల దాత, వదాన్యశిరోమణి శ్రీ తిక్కవరపు రామరెడ్డిగారు 15 తేదీ ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. రామరెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ "గాంధీజీ సిద్ధాంతాలు విస్మరించడంవల్లనే మనసమాజానికి యిప్పుడు ఈ దుర్గతి పట్టింది. మహాత్ముని వుపదేశాలను కొంతకు కొంతైనా అనుసరించగలిగితే ప్రజాజీవితం మెరుగుపడుతుంది." అన్నారు శ్రీ రామరెడ్డి. కళాశాల వాతావరణాన్ని ప్రశంసిస్తూ-"ఈ కళాశాలలో అధ్యాపకులు, విద్యార్థుల మధ్య వున్న సుహృద్భావము, సమైక్యత, క్రమశిక్షణ కార్యదీక్ష నాకెంతో ఆనందాన్ని కల్గించాయి. ఈ కళాశాలను ఇంతచక్కగా తీర్చిదిద్దిన ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ కృష్ణస్వామిగారి కృషి ప్రశంసనీయం. కళాశాలకు త్వరలో శాశ్వత భవనాలు, ఇతరవసతులు ఏర్పడగలవని ఆశిస్తాను" అని అన్నారు.

ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ టి. కె. కృష్ణస్వామి కళాశాల క్రమాభ్యుదయాన్ని వివరిస్తూ, రెండులక్షల రూపాయలు విరాళమిచ్చి ఈ కళాశాలకు జన్మదాతలైన శ్రీ రామరెడ్డిగారి ఔదార్యాన్ని కొనియాడుతూ, గాంధీజీ ప్రబోధించిన ధర్మకర్తృత్వ సిద్ధాంతానికి శ్రీ రామరెడ్డిగారి దాతృత్వం ప్రత్యక్షర సత్యమైన వుజ్జ్వలోదాహరణమని అభినందించారు.

కళాశాల కమిటీ కార్యదర్శి శ్రీ మిట్టపల్లి రాధాకృష్ణ గాంధీజీ వ్యక్తిత్వాన్ని గూర్చి ప్రసంగించారు.

విద్యార్థిసంఘ కార్యదర్శి ప్రథమంలో రామరెడ్డిగారికి స్వాగతాంజలి సమర్పిస్తూ, విద్యార్థుల వసతిగృహ నిర్మాణానికి రామరెడ్డిగారి సహాయ సహకారాలను అర్థించాడు.

సభ మిక్కిలి ఆహ్లాదకరమైన వాతావరణంలో వైభవంగా జరిగింది. శ్రీ తిక్క

—తరువాయి 12 వ పేజీలో

దాసరి సుబ్బారావు

ఉలవపాడు గ్రామస్థుడు, హరిజనుడు, చదువుపట్ల శ్రద్ధాసక్తులు గలిగిన విద్యార్థి, కావలి జవహర్ కాలేజిలో పి.యు.సి.లో చేరి చదువుతూ; హాస్టలులో వుంటూ, స్నానానికి ఆ అవరణంలోని బావికిపోయి, ప్రమాదవశాత్తు అందులోపడి దుర్మరణం పాలయ్యాడట.

ఇటువంటి ప్రమాదాలకు ఆస్కారం లేకుండా జవహర్ కాలేజివారు తగిన సౌకర్యాలు కల్గించగలరనే ఆశిస్తాము.

బాలుని ప్రాణం కాపాడిన నెల్లూరు పోస్టల్ ఉద్యోగి

17 తేదీ కోట సబ్ ఆఫీసుభవన ప్రారంభోత్సవానికి నెల్లూరు పోస్టల్ సూపరింటెండెంటు శ్రీ మస్కారి, ఆయనతోటి నెల్లూరు హెడ్ పోస్టాఫీసు గుమాస్తా శ్రీ ఎం. శ్రీనివాసరావు పోతున్నారు. వీళ్ళు జీపు దగ్గరకు అడ్డదిడ్డంగా చేరుకునేసరికి, ఒక ఆరేళ్ళ బాలుడు ఆ ప్రవాహంలో కొట్టుకొని పోతున్నాడు. ప్రక్కన గట్టుమీద వున్నవారు గడ్డప్రగిడి చూస్తున్నారుకాని, ఆ బాలుణ్ణి రక్షించుటకు ఎవ్వరూ సాహసించలేక పోతున్నారు. ఉన్నట్టుండి శ్రీనివాసరావు ఆ ప్రవాహంలో కిదూకి ఆ బాలుణ్ణి సురక్షితంగా వొడ్డుకు చేర్చి, అందరికి సంభ్రమాశ్చర్యాలు కల్గించడమే కాదు; అందరి ప్రశంసలకు పాత్రుడయ్యాడు.

శ్రీనివాసరావు ప్రవాహంలో ఎందుకు దూకుతున్నదీ ప్రక్కనున్న సూపరింటెండెంటు గారికి కూడా తెలియదు. క్షణం ఆలస్యమైనా ఆ బాలుడు ప్రాణాలు కోల్పోతాడేమోననే ఆదుర్దాతో, ప్రక్కనున్నవారికి చెప్పే వ్యవధి కూడా లేక దూకాడు. శ్రీనివాసరావు ఆర్త్రత్రాణపరాయణత, సాహసము ప్రశంసనీయాలు. ప్రభుత్వం ఇటువంటి వారిని గౌరవించాలి.

గతవారం భారీ వర్షాలకు

266 చెరువులకు గండ్లు - నష్టం కోటిరూపాయలు!

ఎక్కువగా దెబ్బతిన్నది గూడూరుడివిజన్-వెల్లువల్లో 5 మంది చావు

గత వారం జిల్లాలో ఏకధాటిగా పది రోజులపాటు చిత్తకార్తెలో కురిసిన కుంభ వర్షం పది పన్నెండేళ్ల ఇవతల కురవ లేదనే మననాటి లెక్కలు తేలాయి. 1957 ఇవతల ఇంత స్వల్పవ్యవధిలో ఇంతటి వర్షతీవ్రత లేదంటున్నారు.

హిందూ పత్రిక కథనం ప్రకారం మద్రాసు మీనంబాకంలో వొక్కరోజున కురిసిన వర్షం (229 మిల్లిమీటర్లు) 80 యేళ్ళ ఇవతల, అంటే 1888 సంవత్సరం ఇవతల లేనేలేదన్నట్టు వ్రాసింది. మరి గూడూర్లో 28 తేదీ కురిసిన వర్షం అంతకంటే ఎక్కువగానేవుంది అధికారికమైన లెక్కలను బట్టిచూస్తే. పి. డబ్ల్యు. డి. వారిచ్చిన వివరాలనుబట్టి ఆ వొక్కరోజు వ్యవధిలో గూడూర్లో 258.6 మిల్లిమీటర్ల వర్షం కురిసింది. ఒక్కరోజులో అంత వర్షం కురిసిన సాదృశ్యం బహుశా వంద సంవత్సరాల ఇవతల లేదేమోననవచ్చు.

గతవారం మా పత్రిక వెలువడే సమయానికి- యీ కుంభవృష్టివల్ల వివిధ ప్రాంతాల్లో జరిగిన నష్టం వివరాలు, రాకపోకలు చాలావరకు స్తంభించిపోయి వుండడంవల్ల పూర్తిగా అందలేదు. వర్షం వెలసి, పరిస్థితి కాస్త కుదుటపడ్డ తర్వాత వివిధ తాలూకాలనుండి, ప్రాంతాలనుండి వచ్చిన, వస్తున్న వార్తలు చూస్తుంటే గుండె చెరువవుతున్నది.

మొన్నటిరోజులకు కోట ప్రాంతంలో వెల్లువలకు మగ్గురు మరణించారనీ, వాళ్ల శవాలు తేలియాడుతుండినవనీ తెలిస్తే, నిన్నటికి మరో రెండు చావులున్నట్టు తెల్సింది. ఇది వ్రాస్తున్న సమయానికి గూడూరుతాలూకా కోటసమితి ప్రాంతంలోని కొన్ని కోస్తాతీర గ్రామాలు, హరిజన పల్లెలు వరదనీటి ముంపుతో ద్వీప ప్రాంతాలుగా మారిపోయి, ఆ గ్రామాలకు వెళ్ళేందుకు కూడా వీలులేని పరిస్థితిలో, ఎంతనష్టం వాటిల్లిందో అంచనాలేసేందుకు కూడావీల్లేని పరిస్థితిలో వున్నాయి. అంటేవాదావు వారంరోజులపాటు ఈ కోట కోస్తాగ్రామాలు, పేదపల్లెలు బాహ్యప్రపంచంతో ఏలాంటి సంబంధాలు లేకుండా వున్నాయన్నమాట. మరో పరిస్థితిలో అయితే, అంటే చురుకైన ప్రభుత్వాధికారులుండివుంటే ఏ హెలికాప్టర్లలోనో ఆహారాదులు యీ గ్రామవాసులకు అందించి వుండవల్సిన పరిస్థితి అన్నమాట.

సమయానికి మంత్రి శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డి వస్తున్నారనేసరికి హైద్రాబాదునుండి తరివర్తమానాలను బట్టుకుని కలెక్టరు, డి. ఆర్. ఓ. వగైరా అధికారులంతాకల్పి మంత్రివెంట యీ వరద ప్రాంతాలను స్వయంగా పరిశీలించేయోగం కల్గింది. లేకుంటే ఆతీగతీ వుండేది కాదేమో.

అనుకొన్నట్టు మంత్రి ఆనం సంజీవరెడ్డిగారు 26 తేదికే హుటాహుటిన వచ్చారు. హైద్రాబాదునుండి మద్రాసుకు గాలిలోవచ్చి అక్కడనుండి సూళ్లూరుపేటకు చేరుకున్నారు. ఒక్కరోజులో చూడగల్గినన్ని ప్రదేశాలు సూళ్లూరుపేట-గూడూరు తాలూకాల్లోను చూడగలిగారు.

సకాలంలో వరదప్రాంతాలలో పర్యటించి, వెంటనే ప్రభుత్వ సహాయాన్ని సంపాదించి, కార్యవాది అని రుజావుచేసికొన్న మంత్రి శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డి

రాకెట్ స్టేషన్ కోసంగా నిర్మాణంలో వున్న శ్రీహరికోట రోడ్డు ఈ వర్షాలకు బాగా దెబ్బతిన్నది. రోడ్డు బాగా లోలెవల్లో వున్నందువల్ల పులికాట్ సరస్సు పొంగినందువల్ల రోడ్డునాశనమైపోయింది. అటు మూడుమైళ్ళ పర్యంతం రోడ్డు నామరూపాలు లేకుండా పోయింది. ఈ వొక్కరోడ్డుకే నాలుగు లక్షల రూపాయల నష్టం వాటిల్లిందని అధికారుల అంచనా.

సూళ్లూరుపేట దగ్గర నెర్రికాల్వ-కాళంగినది కల్వర్టు దాదావు నూరు అడుగుల పొడవు గండిపడి ప్రవాహంగా వుండినస్థలం మంత్రిగారు స్వయంగా చూశారు. అక్కడి కాళంగినది వేస్ట్ వ్యార్

—తరువాయి 7 వ పేజీలో

'నిత్య వృద్ధుడు' శ్రీ కొడవటిగంటి కుటుంబరావు చేసుకోని 'షష్టిపూర్తి'

"ఇవాళ అకస్మాత్తుగా పత్రికలన్నీ ఆగిపోతే ఏమవుతుంది?- అని మనల్ని నిలేసి ప్రశ్నవేస్తే మనకు నవ్వూ, ఆశ్చర్యమూ, కోపమూకూడా వస్తాయి. ఎందుచేతనంటే అది అర్థంలేని ప్రశ్న. పత్రికలు లేకుండా ఈనాటి జీవితాన్ని మనం వూహించుకోనుకూడాలేం. ఇవాళనుంచీ పత్రికలను నిషేధిస్తే జనం అల్లాడిపోతారు. అంతవరకు మనం సులభంగా వూహించుకోగలం. కానీ ఎందుకు అల్లాడిపోతారు? పత్రికలు చదవనివారంతా నష్టపడిపోతున్నారా?- అంటే మనం సూటిగా చెప్పలేం. ఒకప్పుడు ప్రజలు పత్రికలులేకుండా బతికారు. రిపోర్టుచెయ్యకుండానే ఎంతో చరిత్ర నడిచిపోయింది. అటువంటప్పుడు కాదు ప్రజలకు అకస్మాత్తుగా పత్రికల అవసరం ఇంతగా ఎట్లా కలిగింది?

ఈ ప్రశ్నలన్నిటికీ సమాధానం చెప్పవచ్చు. ఒకనాటి ప్రజాజీవితానికి ఈనాటి ప్రజాజీవితానికి చాలా వ్యత్యాసం వుంది. ఆనాటి ప్రజలజీవితం ఇంత జటిలంగా వుండేది. వారి ప్రపంచమూ, వారి అనుభూతి క్షుద్రంగా వుండికూడా సమగ్రంగా వుండేది. ఇప్పటి ప్రజాజీవితం జటిలం. విశ్వప్రజాజీవితంలో వివిధదేశ, రాష్ట్ర, గ్రామప్రజల జీవితం ఒక్కొకటునక. దీనికి సమగ్రతలేదు. ఏ జర్మనీయో ఇంగ్లండు, ఫ్రాన్సుదేశాలు యుద్ధం ప్రకటించగానే ఈ దేశంలో ఒకమూల ఒక పల్లెలోవున్న అన్నదమ్ముల వెతరాటవుతుంది, మరోమూల మరో పల్లెటూళ్ళోవున్న కుర్రవాళ్లందరికీ సంపాదన దొరుకుతుంది, ఇంకోమూల ఇంకో పల్లెటూళ్ళో తిండిదొంగలు బయల్దేరి గ్రామస్థులను మాశ్చేస్తారు...... ఈనాటి ప్రజాజీవితం దేశాన్ని చుట్టివస్తుంది. ప్రపంచాన్నే చుట్టి

—తరువాయి 7 వ పేజీలో

వివాహమునకు – ముందు–వెనుక పోయిన యవ్వనమును తిరుగా పొందండి.

మీవ్యాధి ఏ రకమైనను దిగులుపడవద్దు- పురుషత్వం తక్కువ ఇంద్రియబలహీనత, బాల్యంలోవృద్ధత్వం, స్వప్నస్ఖలితం, శరీర బలహీనత, అజీర్ణం, మలబద్ధకం, శీఘ్రస్ఖలితం, మూత్రంలోఇంద్రియం కలిసిపోవుట, నరముల బలహీనత, వివాహమైన తర్వాత నిరుత్సాహం కలుగుట యిటువంటి గుణములు గలవారు, శృంగార రహస్య నిపుణులైన డా. సూరజ్ చౌదరిగారిని సంప్రదించండి.

సూరజ్ చౌదరిడిస్పెన్సరి, కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకు ఎదుట 16/112, ట్రంకురోడ్డు-నెల్లూరు.

నెల్లూరు కబుర్లు

విమర్శకుడు

"ఒక పేజీ దండగ"

నెల్లూరు రోడ్ల దీన స్థితిని గూర్చి హృదయం దీల్చే రీతిలో గతవారం మేము వ్రాసిన దానిపై ఒక మాజీ చైర్మన్ ఇలా వ్యాఖ్యానించారు– "ఒక్క పేజీ దండగచేశారు. దాన్ని ఆ చైర్మన్ చదువుతాడా, చదివినా దర్యాప్తు ఏమైనా తీసుకుంటాడా?". ఈ విధంగా మరో నలుగురైదుగురు మిత్రులు కూడా వ్యాఖ్యానించారు.

మన పాలకుల విషయంలోను, వరిపాలన విషయంలోను ప్రజల్లో ఏర్పడిన నైరాశ్యానికి పై వ్యాఖ్యలు ప్రత్యక్ష నిదర్శనాలు. ప్రజాభిప్రాయాన్ని లక్ష్య పెట్టే పాలకులు వుండడంలేదు. కాని మేము మాత్రం చైర్మన్‌గాని, లేక హైవేస్ ఇంజనీర్లుగాని చదువుతారని, చదువుతారని వ్రాయలేదు. ప్రజాభిప్రాయాన్ని వ్యక్తీకరించ చేయడం పత్రికల ధర్మం. ఆ ధర్మాన్నే మేము నిర్వర్తించాము.

గతవారం వృత్తాంతాన్ని మునిసిపాలిటీ, హైవేస్‌వారు గమనించలేదనడానికి లేదు. మునిసిపాలిటీవారు మేము చూడాలనికాబోలు, జమీన్‌రైతు ఆఫీసు ముందు గుంటమిట్టలను వక్కాముక్కా చదరపెట్టిపోయారు. హైవేసువారి వాళ్ళు సౌత్‌స్టేషన్ రోడ్డు పతులను కంకరతో పూడ్చుతున్నారు. ఆ తర్వాత కూడా చేస్తున్నారో లేదో నాకు కనపడలేదు. ప్రారంభించిన ఈ పనిని పూర్తి చేయమని కోరుతున్నాము. ప్రజా సౌకర్యాల విషయంలో పత్రికలు రచ్చచేసే వరకు అలక్ష్యం చేయవద్దని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము.

నలుగురు మంత్రులు

విద్యామంత్రి శ్రీ తిమ్మారెడ్డి 4 వతేది గూడూరు డివిజన్ వెల్లువల నష్టాలను చూచి నెల్లూరు చేరుతారు.

దేవాదాయ మంత్రి శ్రీ అప్పలనాయుడుగారు కూడా ఆరోజు నెల్లూరు వస్తారు.

వనమంత్రి శ్రీ నంజీవరెడ్డి, కేంద్ర మంత్రి శ్రీ కె. వి. రఘునాధరెడ్డిగారి నెక్కించుకొని మధ్యాహ్నమునుండి ఆ రోజే వస్తున్నారు.

ఈ నలుగురు మంత్రులను చంద్రశేఖరరెడ్డిగారి జి. వ. సన్మానించబోతున్నది. ఒక్కొక్కరికి ఎన్నేసిసార్లు సన్మానం అనేదిమాత్రం అడగబోకండి.

ఎన్నిక రాజకీయాలు– అంతరాత్మల ప్రబోధాలు

కావలి: దళిత పట్టభద్రులు, ఉపాధ్యాయుల స్థానాలకు జరుగవలసిన ఎన్నికలు ఎన్నిమిది నెలలుండగానే, పాడావిడి ప్రారంభమైంది. ఓటర్లను చేర్పించుకోవడమనేది సగం ఎన్నికతో సమానం. అందులో ఉపాధ్యాయుల స్థానంసంగతి తెలియదు కాని, ఇది వరకు ఓటర్లుగా వుండిన పట్టభద్రులుకూడా ఇప్పుడు తిరిగి చేరాలట. అంటే ప్రతికడవా సమాధుకోవుకుంటుందాలన్నమాట. ఇదేం పద్ధతో ఏమిటోమరి!

పట్టభద్రుల స్థానానికి పాతవారైన సి. రంగారెడ్డి, క్రొత్త జనార్దనరెడ్డి అభ్యర్థులు. చిత్తూరు జిల్లానుండి ఎవరైనా వుంటారో ఏమో తెలియదు. రంగారెడ్డిగారికి జన సంఘం ప్రచారం చేస్తున్నది జనార్దనరెడ్డికి మిత్ర లతికవారివి తమ స్వంతపనిగా చేస్తున్నారు; ఆయనా నుడిగాలి పంచారం చేస్తున్నాడు.

ఉపాధ్యాయుల స్థానానికి శాశ్వత పట్టాదారైన శ్రీ సింగరాజు రామకృష్ణయ్యగారున్నారు. శాశ్వత పట్టాదారని హేళనగా అనడంలేదు; ఆ స్థానం అటువంటిది. ఈ సీటుకు విద్యావంతుడైన ఒక యువ కాంగ్రెస్‌వాది తలపడుటకు సిద్ధపడినాడు. ఓటర్లను చేర్పించుటకు పూనుకున్నాడు. పత్రికలకు ప్రకటనలుకూడా పంపాడు. కాని అకస్మాత్ ఆ ప్రకటన వుపసంహరించుకున్నాడు; కారణాలడగవద్దన్నాడు. అందువల్ల మేము చెప్పడం భావ్యంకాదు. కాని ఇటీవల ఈ సోదరులలో ఏదో మార్పు గోచరిస్తున్నది. అది ఎందుకో, ఎవరిమీదో, ఏమిలాభమో తెలియదు.

ఉపాధ్యాయస్థానానికి త్వరలో రిటైర్ కాబోతున్న విద్యాశాఖ గజిటెడ్ ఇన్‌స్పెక్టరు శ్రీ వి. స్వామిదాస్ ఒక అభ్యర్థి అంటున్నారు. తిరుపతినుండి ఒకరిద్దరు వుంటారనే వింటాము.

ఇక ఈ ఎన్నికల్లో కాంగ్రెస్‌వాదుల రాజకీయాలు భిన్నంగా వున్నాయి. భిన్న వైఖరులు లేకుంటే అది కాంగ్రెసెనాదు; వారు కాంగ్రెస్‌వాదులే కాదనుకోండి! పట్టభద్రుల స్థానంలో జిల్లాలోని ఒక కాంగ్రెస్ వర్గం జనసంఘీయుడైన రంగారెడ్డిగారిని బలపరుస్తుందట. ఒక గ్రూపుగా వారు ఆ నిర్ణయం తీసుకున్నారట. వారి అంతరాత్మలు అలాగంగా ప్రబోధించాయట. ఇక ఉపాధ్యాయస్థానంలో మరోవర్గంలోని ఒక ముఖ్యుడు అతివాదకమ్యూనిస్టు అయిన రామకృష్ణయ్యగారిని సమర్థిస్తున్నాడు. ఇది ఆయన అంతరాత్మ ప్రబోధం!

ప్రధాని ఇందిరమ్మ ప్రతి కాంగ్రెస్ వాదికి ఒక అంతరాత్మను పంచిపెట్టింది. ఈ అంతరాత్మలన్నీ కలిసి అఖరుకు కాంగ్రెస్‌కు అంత్యక్రియలు జరపబోతాయి!

హంతకుడు భర్తే!

ఉమన్స్ కాలేజి డెమాన్‌స్ట్రేటరు శ్రీమతి శేషారత్నాన్ని హత్యచేసింది ఆమెభర్త వెంకటరత్నమేననే నిర్ధారణకు వచ్చింది పోలీస్. ఆస్పత్రిలో వున్న వెంకటరత్నాన్ని రెండుమూడురోజుల్లో అరెస్టుచేసి, ప్రిలిమినరి చార్జిషీటు పెట్టబోతున్నట్లు తెలుస్తున్నది.

ధనసంబంధమైన విషయాల్లో వెంకటరత్నానికి భార్య శేషారత్నంతో తీవ్రమైన మనస్పర్థలు వుండినాయనీ; వారిద్దరిమధ్య సంబంధం పూర్తిగా చెడిపోయివుండిందనీ; ఈ విషయాలను రాసే వ్రాతపూర్వకమైన ఆధారాలు పోలీసులకు లభించాయనీ; వెంకటరత్నం డైరీలు, ఇతర కాగితాలు నివురుని వాటిలనకు పైకి పంపబడి వున్నాయని తెలుస్తున్నది. ఇవేకాక మేజిస్ట్రేటుముందు ఇద్దరు పిల్లలు ఇచ్చిన స్పష్టమైన వాఙ్మూలాలు వుండనేవున్నాయి.

భార్యను హత్య చేయడమే కాకుండ, కన్నబిడ్డలను కత్తి తెరగా వించుటకు ఎందుకు ప్రయత్నించాడనే సందేహం ఒకటున్నది. వెంకటరత్నమే హంతకుడైతే తన చేతివేళ్ళను తానే ఎందుకు నరుక్కుంటాడనేది మరో సందేహం. తనమీద అనుమానం కలుగకుండా, తాను నిర్దోషినని భ్రమింపచేయడానికి వెంకటరత్నం చేసిన ప్రయత్నంగా వుంటుందని వూహ. వెంకటరత్నం బయట మౌనం వహించవచ్చు కాని, కోర్టులో కూడా పెదవులు విప్పకుండా వుండలేడు కదా.

సభలు

జిల్లా గ్రామోద్యోగ సంఘ మహాసభ 8–11–69 తేది మ. 2 గంటలకు నెల్లూరు టి. వ. హాలులో జరుగుతుందట. అందర్నీ రమ్మంటున్నాడు కార్యదర్శి శ్రీ వల్లూరు దశరథరామయ్య.

నెల్లూరుజిల్లా రాజకీయ బాధితుల మహాసభ 2 తేది మ. 2 గంటలకు వార్తరాజా హాలులో జరుగుతుందట. అందర్నీ విచ్చేయమంటున్నారు ఎం. వెంకటశేషయ్య.

టవున్‌హాలు మూత

రిపేర్ల నిమిత్తం టవున్‌హాలు నవంబరు, డిసెంబరు, జనవరినెలలో మూసివేయబడుతున్నదనీ; ఆ మూడు మాసాలు ఏ కార్యక్రమాలకీ ఇవ్వబడదనీ శ్రీ రేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారు తెలియజేస్తున్నారు.

— —

హైదరాబాదు లేఖ

(మొదటిపేజీ తరువాయి)

వచ్చేముందు బెంగుళూరులో కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు నిజలింగప్పగారిని కలుసుకున్నారు. ఏం జరిగిందోకాని, రిక్విజిషన్ నోటీసుపై నేను సంతకం పెట్టలేదు. "ముఖ్యమంత్రిని తొలగించే ఉద్యమంతో నాకు సంబంధంలేదు" అని బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు నాకుచెప్పారు అని నిజలింగప్పగారు అన్నారు. నిజం పెరుమాళ్ళకే ఎరుక. ఈ రోజుల్లో, కాంగ్రెస్ రాజకీయాల్లో ఏదైనా సాధ్యమే, సంభవమే. బహుశా మానవ సహజమైన కరుణ, కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుని కట్ల బ్రహ్మానందరెడ్డిగారికి కలిగివుంటుంది.

* * *

తెలంగాణా ప్రజాసమితికి సంబంధించినంతవరకు, ప్రత్యేక రాష్ట్ర సాధన ఇప్పట్లో జరిగేది కాదనే నిశ్చయం, సమితి నాయకుల్లో కలిగినట్లు ద్యోతకమవుతున్నది. డిసెంబరు చివరివారంలో ఆ ప్రాంతంలోని తొమ్మిది జిల్లాల ప్రతినిధులతో మహాసభ హైదరాబాదులో జరి

ఏర్పాటు చేయాలని, కేంద్ర కార్యస్థానం నుంచి గ్రామం వరకు వ్యాపకంగా ఎన్నికైన సంఘాలను ఏర్పాటుచేసి ప్రత్యేక రాష్ట్ర సాధనకోసం పటిష్ఠమైన వ్యవస్థను నిర్మించాలని, 1972 నాటి సార్వత్రిక ఎన్నికల్లో ప్రత్యేక రాష్ట్ర ప్రాతిపదికపై పోటీచేసి ప్రజాభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేయాలని, వీరు ఆలోచిస్తున్నారు. ఇది కొంతవరకు శుభసూచకం. ఇందుమూలంగా కనీసం ప్రజాస్వామిక పద్ధతిలో ఈ సమస్యా పరిష్కారం జరిగే అవకాశం కలుగుతుంది.

ఐతే విద్యార్థినాయకుడు మల్లికార్జున్ నిరాహారదీక్ష మూలంగా యువకుల్లో విద్యార్థిలోకంలో మళ్ళీ అలజడి, ఆందోళన బయల్దేరుతున్నది. దీని పరిణామం ఎట్లా వుంటుందో చూడవలసివుంది.

— —

రాయలసీమ

(మొదటిపేజీ తరువాయి)

తంగా వుంటూ, అభివృద్ధి విషయంలో వెనుకబడిన నెల్లూరుజిల్లాను రాయలసీమ బోర్డులో చేర్చకపోవడం అన్యాయం. రాయలసీమకు రేవులేదు. నెల్లూరుజిల్లాలో కృష్ణాపట్నం రేవువుంది. రాయలసీమ, నెల్లూరు చేరి; కృష్ణాపట్నం రేవును అభివృద్ధిపరచుకుంటే అందరి అభివృద్ధికి అస్కారముంటుంది–అన్నాడు శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి. శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి వాదం సబబైనదని, న్యాయమైనదని కావలి సమితి జిల్లా డెవలప్‌మెంటు బోర్డు నెల్లూరును కూడా రాయలసీమ బోర్డులో చేర్పవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ తీర్మానించింది. ఈ తీర్మానాన్ని ప్రభుత్వానికి పంపడంకూడా జరిగిందట.

చంద్రశేఖరరెడ్డిగారి ఈ దోరణి ప్రశంసనీయమైనదే. చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు తానొక్కడు మాట్లాడతంకాకుండ; జిల్లా ముఖ్యులతో ఒక ప్రత్యేక సమావేశాన్ని ఏర్పాటుచేసి, అందులో ఈ సమస్యను చర్చించి, తీర్మానించడం బాగుంటుంది. రాయలసీమ డెవలప్‌మెంటు బోర్డులో ప్రత్యేక–నెల్లూరుజిల్లా సమ్మిళితం–కావాలంటే, దానికి ఆందోళన చేయడం అవసరం. అందువల్ల, నెల్లూరు మంత్రిద్వయం, శాసనసభ్యులు, సమితిఅధ్యక్షులు, తదితర ముఖ్యులతో ఒక సమావేశాన్ని పిలవవలసిందిగా చంద్రశేఖరరెడ్డిగారిని కోరుతున్నాము.

— —

7 లక్షలు మంజూరు

(మొదటిపేజీ తరువాయి)

సహాయచర్యలకు ఎంతైనా మంజూరుచేయగలమని తిమ్మారెడ్డిగారు హామీయిచ్చారట. అంతేకాదు, నష్టపడిన ప్రాంతాలను స్వయంగా చూడుటకు తిమ్మారెడ్డిగారు 4 తేదీ వస్తున్నారు. వారు గూడూరు, సూళ్ళూరుపేట తాలూకాల్లో పర్యటిస్తారు. జిల్లా ఉత్తర ప్రాంతంలో కందుకూరు తాలూకా ఎక్కువగా నష్టపడింది; ఆ తాలూకాలో కూడా విద్యామంత్రి పర్యటించడం బాగుంటుంది.

ప్రకృతి నిర్దయకు గురియైనా, పాలకుల దయకు పాత్రమైనందుకు నేడు మొదటి సహాయంలో కదలి, తగిన కృషి చేసిన నంజీవరెడ్డిగారికి ధనరూపేణా కాకుండా సహాయాన్నికూడా అందిస్తున్న తిమ్మారెడ్డిగారికి ధన్యవాదములు చెప్తున్నాము. వర్షానికి తగిన సహాయాన్ని చేయాలని కోరుతున్నాము.

సిటీడ్రెసెస్
444
నెల్లూరు
2–11–69 ఆదివారం
9–11 69 ఆదివారం
అంగడి వున్నది.

In the Court of the Dist. Munsiff - BODHAN.

O. S. No. 116 of 1969.

The Nizam Sugar Factory Ltd; Shakarnagar, Through its Administrative Officer —Plaintiff.

K. Veeraiah and four others ... —Defendents.

To:

(1) Sri K. Laxman Rao S/o Krishnamurthy, 27 years, Hindu, Cultivation, R/o Hangargo, Bodhan Taluk (D-2.)

(2) Sri E. Laxmaiah S/o Sambaiah, 50 years Hindu, Cultivation, R/o Hegdoli.

(3) Sri K. Kishtaiah, S/o Appaiah, 35 years, Hindu, Cultivation, R/o Pentakhurd' Bodhan Taluk.

Please take notice that the above mentioned plaintiff filed the above suit against you and some other defendants for recovery of money on the basis of agreement and pronote. The said suit stands posted to 7-11-1969 for your appearnce As you are avoiding to take summons, it is ordered that the notice be served on you by publishing in a paper. If you fail to appear on 7-11-1969 the matter will be decided in your absence.

—G. SUBBARAO,
Advocate - Bodhan.

SANARA
HIGH CLASS VEGETARIAN RESTAURANT
A Home away from home
Comfortable Seating
Delicious Menu
Prompt and Excellent Service
Situated in the Main Road
Opposite to Railway Station
GUDUR (NELLORE DT.)

ప్రకటన
ఒంగోలు జిల్లాఅవుతున్న కారణమున ఒంగోలులో యిప్పటికివున్న మా ఒక్క బ్రాంచి గాక మరిరెండు బ్రాంచిలున్నూ
శింగరాయకొండలో ఒక బ్రాంచియున్నూ ప్రారంభించ దలచినాము
మా బ్రాంచిలు కోరువారు మాతో సంప్రదించవలెను
పూర్ణా బిస్కెట్ ఫ్యాక్టరీ
సుబేదార్ పేట – నెల్లూరు
టెలిఫోన్ : 294.

వెల్లువలు

(5 వ పేజీ తరువాయి)

(పొదలగట్టు)- వెల్ల రాళ్ళ రిపేర్లకు వెంటనే 1 లక్ష 25 వేల రూపాయలు అవుతుందని అధికార్లు అంచనా వేశారు. సూళ్ళూరుపేట తాలూకాలో వాబ్ల్యు. పి. డబ్ల్యు. డి చెరువులు, కాలువలు మొత్తం 18 దాకా గండ్లు పడి దెబ్బతిన్నవి. వీటి రిపేర్లకు దాదావు 6 లక్షల రూపాయలు వెంటనే కావల్సి వుంటుందని అంచనా. ఇవిగాక ఈ తాలూకాలో మరో 26 మైనర్ ఇరిగేషన్ చెరువులకు గండ్లుపడి బాగా దెబ్బతిన్నవి. వాటికి మరో 2, 3 లక్షల రూపాయలు కావల్సివుంటుందని అంచనా.

సూళ్ళూరుపేట కన్నా గూడూరు తాలూకా చెరువులకు కాల్వలకు గండ్లు పడి జరిగిన నష్టం దాదావు రెట్టింపుగా వుంటుంది. గూడూరు తాలూకాలో కూడా కోటసమితి ప్రాంతం మరీ ఎక్కువ హృదయవిదారకంగా దెబ్బతిన్నది. స్వర్ణముఖి వుప్పెనలాగా పొంగింది. దాంతో పాటు చల్లకాల్వ వెల్లువలై ప్రవహించింది.

ఈ పొంగుకు స్వర్ణముఖి నదికి 2 చోట్ల, చల్లకాల్వకు 8 చోట్ల పెద్ద గండ్లు పడ్డాయి. చల్లకాల్వకు నాలుగుచోట్ల మరీ తీవ్రమైనవి. విశ్వనాథపురం, కొత్తపాళెం దగ్గర మరీ పెద్దగండ్లు ఇక్కడొకచోట 300 అడుగుల పొడవునగండి పడ్డదంటే ఎంత తీవ్రమో వూహించుకోవచ్చు. ఈ పొంగుకు పొలాలన్నీ జలమయమైపోయాయి. కొత్తపాళెంలో ఎమ్. ఆర్. రెడ్డిగారి సోదరి శ్రీమతి లక్ష్మీదేవమ్మ చేలో వుండిన ఎలక్ట్రిక్ షెడ్డూ, మోటారు నామరూపాలు లేకుండా కొట్టుకపోయాయంటే వరదనీటి వుధృతం ఎంతో వూహించుకోవచ్చు. కొత్తపాళెం, విశ్వనాథపురం ప్రాంతాల్లో దాదాపు నూరు, నూటయాభై ఎకరాల పొలంలో ఇసుక మేటవట్టిపోయింది.

కోటకు ఆరుమైళ్ళలోవున్న కర్లపూడి చల్లకాల్వ రెండువక్కలాతెగి వూరుచుట్టా జలమయమైపోయి ద్వీపంగా మారిపోయింది.

కోస్తా తీరగ్రామాలు- కర్లపూడి, గోవిందుపల్లి, మూలపడక, వూడికాయదొరువు, నలగామూల, చిన్నతోట, పాములతేరి, వండ్రంగం, రావిగుంటపాళెం, తిరలపూడి, వల్లమేడు వగైరా (Back waters) సముద్రతీర గ్రామాలు ఇంతవారందాకా ఈ గ్రామాలకు వెళ్ళటానికి కూడా వీల్లేకుండా చుట్టూ జలమయమై వుండినాయి. ఈ వూళ్ళల్లో ఎంతెంత నష్టం జరిగిందో, జనం ఎట్లా అల్లాడారో తెల్సుకునేందుకు కూడా వీల్లేని పరిస్థితిలో వున్నాయి. మొదటే దవ్వుకు ప్రదేశాలివి.

మంత్రి శ్రీ నంజీవరెడ్డిగారు ఈగ్రామాదుల్లో వుచితంగా 40 క్వింటాళ్ళ బియ్యం పంపకం జరిపించవల్సిందిగా కలెక్టరుకు ఆదేశమిచ్చినారు. ఈ బియ్యం ఈ వూళ్ళకు ఎట్లా చేరవేయాలా అనేదే ఇప్పటి సమస్య. బహుశా పడవలమీదైనా చేర్చాలనే ప్రయత్నమున్నట్లున్నది.

ఇకపోతే కల్లూరుచెర్వుకు వాక్కచోటనే మువ్వయి-నలభైగజాల పొడవున పెద్ద గండిపడి దాదావు 20-30 ఎకరాల మాగాణి వర్యంతం ఇసుకమేట పట్టిపోయింది. బాలిరెడ్డిపాళెం దగ్గర స్వర్ణముఖి పొంగి హెల్తుసెంటర్ బిల్డింగు లోపలికికూడా నాలుగడుగుల నీరు పారింది. బాలిరెడ్డిపాళెం, ఎల్లసిరి, మెట్టుగునపాటు గ్రామాల్లో దాదావు 80-90 ఇళ్ళు పూరిగుడిసెలు పడిపోయినట్లు తెలుస్తున్నది.

ఇక రోడ్లనష్టంకూడా ఎక్కువగానే వుంది. కొత్తపాళెం తారురోడ్డు దాదావు మూడుమైళ్ళ పూర్తిగా గుల్లయిపోయింది. నాలుగైదుచోట్ల రోడ్డు కోసుకపోయింది. ముత్తుకూరు కంకరరోడ్డు 3 మైళ్ళు పూర్తిగా నాశనమైపోయింది. వాలిమేడు తారురోడ్డు అంతా గండ్లుమయమైపోయింది. ఉత్తమనెల్లూరు దగ్గర 2½ మైళ్ళ కంకరరోడ్డు, మొంగనూరుదగ్గర 4 మైళ్ళ రోడ్డు బాగా దెబ్బతిన్నది. ఈ రోడ్ల యిబ్బందివల్ల పాపం మంత్రిగారు 10-15 మైళ్ళు నడవవల్సివచ్చింది.

కోటదగ్గరనుండి చల్లకాల్వమీద కొత్తపాళె - విశ్వనాదపురం దగ్గర గండ్లుపడ్డ చోట్లకు మంత్రి సంజీవరెడ్డి ఇతర అధికార అనధికార గణంతోకల్సి కాలినడకన నడవవల్సి వచ్చింది. మంత్రి గారుముందు చేసిన 'పాదయాత్రలు' మళ్ళీ యిప్పుడు యీ రూపంలో కొనసాగించవల్సివచ్చింది. కోటసమితి ప్రాంత పర్యటనలో ఎక్కడా వొకచోటకూడా మంత్రిగారికి పూలమాల వేసేందుకుకూడా ఎవరికీ జ్ఞాపకం రాలేదంటే ఆ విషాదకరమైన వెల్లువ తీవ్రతకు అదొక్కటే గీటురాయిగా ఎంచవచ్చు.

ఈ వెల్లువ ప్రాంతాలను జిల్లా అధికారులు స్వయంగాచూచి ఆదుకోవాలనే కోటసమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ శ్రీనివాసులురెడ్డి కోర్కె. మంత్రిగారి రాకతోనైనా ఈడేరింది. మంత్రిగారు రాకుండావుంటే అధికారులు అంతత్వరగా కదిలేవారు కాదేమో. ఆ కుంభవృష్టిలో తాను ఎన్నిసార్లు నెల్లూరుకు ఫోన్లు బుక్ చేసి జిల్లా అధికారులకు కోట ప్రాంతవు అదుర్దాను విన్నవించినా ఈ వైవుకు కదలని అధికారుల అనాసక్తతను శ్రీ వాములరెడ్డిగారు కోటలో మంత్రిగారి ఎదుటనే తీక్షణంగా విమర్శించారు.

గూడూరు తాలూకాలో పి. డబ్ల్యు. డి క్రిందవున్న 28 చెరువులకు, కాల్వలకు వివిధచోట్ల గండ్లుపడి, వీటి రిపేర్లకు వెంటనే 9 లక్షలు కావల్సివుంటుందనే అధికారిక అంచనా తయారుచేయబడివుంది. ఒక్క చల్లకాల్వ, స్వర్ణముఖి గండ్లను రిపేరుచేసేందుకే అధికార్లు 5 లక్షల రూపాయలు అంచనావేశారు. ఇవిగాక మరో 17 మైనర్ ఇరిగేషన్ చెరువులు, కాల్వలకు పెద్దనష్టమే వాటిల్లింది. అందుకు మరో 3, 4 లక్షలు కావాల్సి వుంటుందట.

జిల్లా మొత్తంమీద ఈ కుంభవృష్టికి చిన్నవీ పెద్దవీకల్సి 266 చెరువులూ కాల్వలకు గండ్లుపడ్డవంటే (ఒక్క పి. డబ్ల్యు. డి. క్రిందనే 153 చెరువులు, కాల్వలకు 172 చోట్ల 88 మైనర్ ఇరిగేషన్ చెరువులకు గండ్లుపడ్డం) నష్టం ఎంత తీవ్రంగా వుందో లెక్కగట్టవచ్చు. (తాలూకాల వారీగా యీ వివరాలన్నీ వచ్చేవారం చూడవచ్చు).

ఇక జిల్లాలో మొత్తంమీద 1081 ఇళ్లు, పూరిళ్లు ముఖ్యంగా హరిజనులవి, గిరిజనులవీ కూలిపోయినట్లు అధికారుల అంచనా. నెల్లూరు డివిజన్‌లో 45 ఇళ్ళు, గూడూరు తాలూకాలో 800 ఇళ్ళు, సూళ్ళూరుపేట తాలూకాలో 200 యిళ్ళు కావలి డివిజన్‌లో 6 ఇళ్ళు మొత్తం 1051 ఇళ్ళు కూలిపోయినట్లు అధికారులు అంచనా వేశా... ఈ ఇళ్ళు కోయినవారికి వొక్కొక్కరికి 50 రూపాయల చొప్పున 51,650 రూపాయలు కలెక్టరు మంజూరుచేసినట్లూ అవలు బాధితులకు చేరిందోలేదోకానీ ఇప్పటికి నగంమందికిపైగా వందినట్లు తెలుస్తున్నది.

వరదప్రాంతాల పర్యటనకాగానే 29 తేది వుదయం మంత్రి శ్రీ నంజీవరెడ్డి జిల్లా అధికారులతో చర్చించారు. వివరాలన్నీ మననుకు తెప్పుకున్నారు. కలెక్టరు చెప్పడంలో పి. డబ్ల్యు. డి. చెర్వులు, కాల్వల తాత్కాలిక రిపేర్లను వెంటనే 6 లక్షలు కావల్సివుంటవని, అట్లనే మైనర్ ఇరిగేషన్ చెర్వుల రిపేర్లకు 2 లక్షలు కావల్సివుందనీ, అట్లనే నమితులు, జి. వ. క్రిందవున్న రోడ్లకు, హైవేసు రోడ్లకుకల్సి 4½ లక్షలు కావల్సివుందనీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరినట్లు తెల్పారు. రైతులకు ఋణాలమంజూరు, పంటలకు మందుల స్ప్రేయింగ్, బుల్‌డోజర్లు నప్పిడిరేట్లకు నప్లయి చేసేఏర్పాట్లుకూడా కలెక్టరు ప్రభుత్వాన్ని కోరివున్నట్లు తెలుస్తున్నది.

మంత్రి అనం నంజీవరెడ్డి స్వయంగా పరిశీలించి పోయారుకాబట్టి రాష్ట్రప్రభుత్వం వెంటనే కావల్సినమొత్తాలను మంజూరు చేసే యేర్పాట్లు చేయించగలరనే ఆశ కల్గుతున్నది. —మా. ప్ర.వి.

కోటసమితిలో వెల్లువలకు 5 చావులు

మొన్నటి వెల్లువలకు కోటసమితిలో యిప్పటివరకు మొత్తం 5 చావులు సంభవించినట్లు తెలుస్తున్నది.

జరుగుమల్లి వద్ద యాభై ఏళ్ళ రైతు అనసాల మల్నారెడ్డి శవం నీటిలో తేలియాడుతుండగా కనగొనబడిందని జి. వ. శేర్మిలా తెల్పుతున్నారు. మొలగనూరు దగ్గర పదేళ్ల బాలుడి శవం నీటి ప్రవాహంలో కొట్టుకొచ్చినట్లు; కొండూరు, పామంజిలాక్ దగ్గర ఇద్దరు స్త్రీల శవాలు నీళ్ళలో కొట్టుకొచ్చినట్లు తెలుస్తున్నది. గోవిందుపల్లి దగ్గర 25 ఏళ్ళ ముస్లిం యువకుడు బకింగ్‌హాంకాల్వ దాటుతూ ప్రవాహంలో కొట్టుకపోయినట్లు చెప్తున్నారు.

కువిరాగాలు

లోకపిప్త

(5 వ పేజీకొరవ)

వస్తుంది. పత్రికలులేని పక్షంలో ఎవరి అనుభవాలకి అర్థం కనపడదు.......

ప్రజలంతా పత్రికలు చదవటంలేదు. చదివేవాళ్ళుకూడా ప్రజాజీవిత సినిమా కథను పూర్తిగా అవగాహన చేసుకోవటంలేదు. కాని టూకీగానైనా అధిక సంఖ్యాకులకు మానవచరిత్ర అర్థమవుతున్నదంటే అది పత్రికలమూలంగానే. పత్రికలు చూడనివాళ్ళు కూడా చూచినవారి సంపర్కంవల్ల కొంతవరకు జ్ఞానం సంపాదిస్తున్నారు...

అసలు సమస్య పత్రికలు ప్రజలకు వుపయోగపడతాయా అనికాదు, ఇంతకన్నా అధికంగా ఎందుకుపయోగపడటంలేదు; ప్రజాజీవిత సినిమాకథ ప్రజలందరికీ పత్రికలద్వారా ఎందుకు సరిగా అర్థం కావడంలేదని. ఈ ప్రశ్నకు సమాధానం వుంది: పత్రికలు సాధారణంగా నడపబడుతున్నది ప్రజలకోసంకాదు...."

...అంటూ ప్రశ్నలేసుకుంటూ సమాధానాలు చెప్పుకుంటూ నడిచిపోతుంది ఈ వ్యాసం.

అతుసనవున్న ముగింపు వాక్యాలు చూడండి:

"సత్యం జరిగిన దారితో జరిగేదాన్ని ముడిపెట్టి తీంతంలో వీక్యం నిరూపిస్తుంది. అసత్యం దారితకృమీదనే అది ఎంతోకాలం నిలబడదలేదు- అన్నాడొక మహాపురుషుడు. సజమైన ప్రజాసేవ చేసే పత్రికలు జరిగే చరిత్రలో ఏకత్వాన్ని నిరూపిస్తే, ప్రజలను ద్రోహం చేసే పత్రికలు ఏ నాటి మాట అనాడు చెబుతై. వీటి సీరియస్‌గా వెలువడే అసత్య చరిత్రలనవచ్చును."

ఈ వ్యాసం మధ్యలోనే మరో తీరక వాక్యంవుంది- "మానవ చరిత్రలో వ్యక్తులుచేసిన భయంకరమైన, సంఘద్రోహకరమైన పనులకు; వ్యక్తిలే మనుషులై ఉంటే వాటిని ఎప్పుడో ఊరితీసి వుండవచ్చు... కాని పత్రికలు నడిపేవారు లెక్కచెయ్యరలేదు."

ఈ వ్యాసం దాదావు ఇరవై ఏళ్లక్రితం 'నవోదయ' అనే పత్రికలో అచ్చయింది. వ్యాసకర్త కొడవటిగంటి కుటుంబరావుగారు. ఈ వ్యాసం అచ్చయిన ఇరవైఏళ్ళ తర్వాత మొన్నిమధ్య పాత పత్రికలు గాలిస్తూవుంటే నా కళ్ళ బడ్డది. అప్పటింలో అరేడు సంవత్సరాలపాటు నలిగి ప్రతిను పాఠాలు నేర్చుకున్న స్థాయిలో వున్న నేను ఈ వ్యాసం చదివిన తర్వాత వొకవిధంగా కనువిప్పును పొందాను. నాలో అస్పష్టంగా మెదలుతూ వుండిన భావాలను ఆయన ఇరవై ఏళ్ల క్రితమే స్పష్టీకరించారు. పై వ్యాసంలో నేనిక్కడ వుల్లేఖించకుండా వదిలివేసిన భాగాలే నన్ను కదిల్చిన అంశాలు.

ఏది వ్రాసినా అమోఘమైన స్పష్టత వుంటుంది కుటుంబరావుగారి రచనల్లో; సరళత వుంటుంది. కథవ్రాసినా, వ్యాసం వ్రాసినా, గల్పికవ్రాసినా నవలవ్రాసినా, సాహిత్యచర్చ చేసినా తికమకలు యేర్పడవు. ఆ clarity వుంటుంది. ఇంత స్పష్టత వుండటంవల్లనేమో ఆయన రచిత్వ తోలికిపోలేదు.

ఈనెల 28 తేదీతో ఆయనకు 60 ఏళ్లు పూర్తయినాయి. కుటుంబరావువంటి సాహిత్యవ్రక్తికి 'షష్టిపూర్తి' అనేది పెద్దగాదు, కొండగుర్తుగాదు. కుదుకపోకుండా ఆయన ఈనాటికీ చురుకైన రచనలు చేస్తూనేవున్నాడు. అందుకే ఆయన షష్టిపూర్తి లాంఛనంగాకూడా చేసుకోలేదు.

ఆయన వ్రాసిన మొదటికథ 'గృహలక్ష్మి'లో 1931 లో అచ్చైనట్లది. మొదటి మూడు నాలుగు సంవత్సరాలు తప్పటడుగులు వేశాడేమోకానీ దాదావు 1935 నుండి వర్తమానవ్రతిరచనలోనూ 'పరిపక్వత' చూడగలం. ఈనాటి కుటుంబరావుగార్ని అప్పట్నుండీ మనం చూడగలం. దాదావు 35 యేళ్ళక్రితం నుండి కూడా 'కలనెరిసిం' మేషిగానే 'జ్ఞాని'గా వ్రాస్తూవచ్చాడు. అందుకనేనేమో 'కుటుంబరావు నిత్యనృద్ధుడు' అన్నారు రమణారెడ్డి.

ఈ 35 ఏళ్లగా ఎన్నో పత్రికల్లో ఆయన రచనలు దర్శనమిస్తాయి. దాదావు 5, 6 వందల కథలు; మరో 2, 3 వందల వ్యాసాలు; 20, 30 నవలలు, నవలికలు, ఇంకా గల్పికలు, అవి, ఇవీ యింకా ఎన్నో.

60 యేళ్ళు ఇంకోమూడు రోజుల్లో నిండుతాయనంగా మద్రాసులో ఆయన్ను కలిశాను. ఆయన సంపాదకుడుగా వున్న 'బాలల పత్రిక'లో ఆయన సంపాదకత్వ ముద్ర నాకేకోశానా కనపడదు కానీ 90 వేల సర్క్యులేషన్‌లో వున్నదట. ఇదే హిందీలో వుండే 60 వేల సర్క్యులేషన్‌లో వున్న ఒక ఉత్తరాది బాలల పత్రిక సంపాదకుడికి 1800 రూపాయల జీతమైతే కుటుంబరావుకు అందులో సగంకూడా లేదేమో. ఇది మన 'దాక్షిణాత్యుల దోపిడీ'కి నిదర్శనమేమోనంటాడు.

కుటుంబరావుగారిది ఎప్పుడూ వ్యక్తివాదం కాదు. సాంఘికవాదమే. సోషలిజానికి బాగా వంటబట్టించుకున్న రచయిత. ఒక స్పష్టమైన సాంఘిక దృక్పథం ఆయన రచనల్లో కనపడుతుంటుంది వ్యక్తుల మనస్తత్వాలనుగూర్చి గాలికబుర్లకన్నా ఆ మనస్తత్వాన్నాడించే సాంఘికశక్తుల చిత్రణే కుటుంబరావుగారి రచనల్లో మనకు కనపడేది.

ఒక వ్యాసంలో ఆయనంటాడు: "నేను మధ్యతరగతి సంస్కారం కలవాణ్ణి. ఈ సంస్కారంతో నేను అభ్యుదయ రచనలు చేయగలనుకాని ప్రజాసాహిత్యమూ, శ్రామికవర్గ సాహిత్యమూ సృష్టించలేము. ....కాని మధ్యతరగతి వారిలో ప్రజాజీవితానికి అనుకూలించే సంవర్తనతెచ్చే అవకాశంవుంది" అంటాడు.

— —

డా. మోహనరావు
(ఆంధ్ర దంత వైద్యశాల)
నెల్లూరు
ఇల్లు మార్పు

ప్రస్తుతం బొమ్మలగడ్డవారి వీధిలో వున్న డాక్టరు మోహనరావుగారి ఆంధ్ర దంత వైద్యశాల, నివాసము తిప్పరాజువారివీధిలో 'జమీన్ రైతు' సమీపంలోకి 20-10-69 తేది నుండి మార్చబడినది. రోగులు, తదితర మిత్రులు ఈ మార్పును గమనించవలసిందిగా కోరిక.

ప్రకటన

ఇందువలన తెలియజేయడ మేమనగా:-

నెల్లూరు తాలూకా, కనుపూరు మజరా, దొడ్లావారిపాళెంలో నా స్వార్జితం - నా హక్కు అనుభవంలో వున్న యిస్తుతం 60 అంకణములున్నూ, యిరు 2-34 సెంట్లుగల నెం. 754 రు భూమి మెట్టలను నా అన్నకుమార్తె శ్రీమతి సాతులూరు సీతాలక్ష్మమ్మ నన్ను పోషించుచున్నందున వీలునామాద్వారా ఆమెకు చెందచేయడమైనది. దీనిమీద మరెవ్వరికి హక్కు అధికారము లేదు. ఏ విధమైన బాకీలున్నా చెల్లవు అని తెలుపడమైనది.

పోలవరపు గోవిందరావు,
దొడ్లావారిపాళెం, 29-10-69.

ప్రకటన

రాపూరు తా॥ రాపూరు మజరా, సైదాపురపల్లె గ్రామకాపురస్తురాలు బంగారమ్మరెడ్డి భార్య అత్తైన రమణమ్మ వ్రాయు ప్రకటన యేమనగా:- అయ్యా! వెల్లపల్లి, సైదాపురపల్లె గ్రామాదులలో మా కుటుంబ ఆస్తి (స్థిరాస్తి) ఈ ఆస్తి మా తల్లిగారికి వదరు ఆస్తి నాకు చెందకుండా చేయదలచి నా చినఅవ్వ శేషమ్మ మంగమ్మ అనుఆమె పై గ్రామాదులలోయున్న స్థిరాస్తిని నాకు తెలియకుండా విక్రయములు - అయకములు చేయునున్నట్లు తెలియుచున్నది. పైఆస్తిలో నాకు అనుభవం హక్కులతో యున్నది. గనుక యెవ్వరుగాని నాకు తెలియకుండా పై శేషమ్మ మంగమ్మచేత విక్రయములు గాని, అన్యాక్రాంతములు చేసుకొనకూడదు. అట్లు చేసిన నను చెల్లేరవు - నేను బాధ్యురాలనుకాను.

ఇట్లు,
అత్తైన రమణమ్మ,
గ్రామం:- సైదాపురపల్లె 29-10-69.

"హిందూ వివాహ చట్టం"

ఒకప్రతి వెల 50 పై. మాత్రమే.

అనువాదం:
చిమ్మిరి నరశింహారావు, బి.ఏ. బిఎల్.
కాపీలు వలయువారు ఈ క్రింది అడ్రసు నుండి పొందవచ్చును.
చిమ్మిరి నరశింహారావు - అడ్వకేటు.
రామకూరివారివీధి - సంతపేట-ఒంగోలు.

In the Court of the Addl. District Munsiff of CHITTOOR.

S. C. No 238 of 1969.

B. Venkateswara Gupta ... —Plaintiff)

(1) T. A. Puspavalliamma (2. T. M. Angavalliamma - residing at Kattamanchi, Chittoor Town.

Take notice that the plaintiff filed the above suit and the same is posted to 11—11—69 for your appearance. If you fail to appear you will be declared exparte.

—T. S CHELLAPPAN,
Advocate for Plaintiff.

★★ ఇదీ లోకవృత్తం ★★

(3 వ పేజీ తరువాత)

సహజంగా పెద్ద డెమోక్రసీయైన అమెరికా తన పక్షంగా వచ్చే మరొక పెద్ద డెమోక్రసీని సంప్రదింపులతో విసిగించి దూరం చేసుకున్నది.

అందువలన మనం మరొక వైపుకు మొగ్గితే మనకు లాభం చేకూరుతుందని మేమనడంలేదు. అన్నీ పుట్టలే. ఎందులో ఏ పాముందో?

మన వ్యక్తిత్వం గొప్పగా చెప్పుకోదగినంత వామపక్ష మూలంగాలేదు—నెహ్రూ హయాంలో గానీ, ఆ తర్వాత గానీ! ఇప్పుడిక ఇందిరాగాంధి వ్యక్తిత్వం ఏం చేస్తుందో చూడవలసియున్నది. ఇటువంటి వ్యక్తిత్వం కేవలం కమ్యూనిస్టు దేశాలపై అభిమానం చూపవలసిన కారణం ఏమీ కన్పించదు అనప్పటికీ మొగ్గు ఇటువడినట్టే అప్పుడప్పుడూ కన్పిస్తూవుంటుంది. మధ్యేమార్గం అనడమేగాని ఆ విధంగా వున్నట్లు దేశంలోని బుద్ధిమంతులకు తోచడం లేదు.

ఈ మన వ్యక్తిత్వం పెట్టుబడిదారుల ఒత్తిడికి లొంగకుండా వుంటున్నదా అంటే అదీ కన్పించదు. ఇప్పుడిప్పుడు కొంత మార్పు కన్పిస్తున్నదిగాని ఇంతవరకు దీని ధోరణి, లోపాయకారీగా, ధనవంతులకు ఎక్కడికక్కడ సహాయం చేస్తూనే వుండడం గదా! దీనికి ఎన్నో దృష్టాంతాలు ఇవ్వవచ్చును. ఇటువంటివ్యక్తిత్వం, దేశంలో సోషలిజంవల్లిస్తూ కాపిటలిజం అంతర్యంగా చేస్కుంటూపోయే వ్యక్తిత్వం, మధ్యమధ్య వామపక్షనినాదాలు చేస్కుంటూపోయే వ్యక్తిత్వం, అంతర్జాతీయంగా కమ్యూనిస్టు రాజ్యాలవైపు మొగ్గడం ఎలా సంభవిస్తున్నది?

ఇటువంటి వ్యక్తిత్వం కమ్యూనిస్టు రాజ్యాలతో ఎక్కువగా వ్యాపారం చేస్తున్నదే? ఇటువంటి వ్యక్తిత్వం ఆ రాజ్యాల సాయంతో భారీ పరిశ్రమలు కొన్ని నిర్మాణం చేస్తున్నదే? అటుకు రష్యా-ఇండియా ప్లానింగులకు ముడివేయడానికి ఒప్పుకున్నదే? ఏమిటీ తతంగం?

ఒకనాడు రష్యాతో గూఢంగా, దీర్ఘంగా చర్చించిన ఈ వ్యక్తిత్వపు కింకరులు మర్నాడు మరింత గూఢంగా, దీర్ఘాతిదీర్ఘంగా అమెరికాతో చర్చిస్తారు. అమెరికన్ల వ్యతిరేకలు పొందుతారు. చివరకు ఒక పేరు నిల్చిపోతుంది. ఈ వ్యక్తిత్వపు మొగ్గ ప్రపంచంలో కమ్యూనిస్టురాజ్యాల వైపు అనే పేరు నిల్చింది. నిలిస్తే నిల్చింది, అది ప్రజా నమ్మకంగావుందా, అదీలేదు.

ఇదేదో చాల లోతుగా పరిశీలించవలసిన అంశంగా కన్పిస్తున్నది. పరిశోధనా ఫలితాన్ని బహిరంగంచేస్తే ప్రజలకు వ్యక్తిత్వనీతి అర్థమవుతుంది.

ఎన్నాళ్లకూ వ్యక్తిత్వపు ధోరణి ప్రజలకు అగమ్యగోచరంగావుంటే, దానివలన అపాయం వున్నది.

• • •

ఇంతకూ పైవ్యవహారానికంతా మూలం రష్యా-అమెరికాల వైరం. ఐతే ఆ వైరం స్థానే ఒక విధమైనపొత్తు రాకతప్పదనే ఒకవాదం రష్యాలో సైంటిస్టులలో నుంచి పుట్టుకవచ్చింది. ఏ సీమలో రాజకీయ నేతలు కల ఎత్తితే రథచక్రాల క్రింద పడి నలిగిపోతారో, విద్యార్థులు అక్షేపిస్తే అడుగంటిపోతారో, రచయితలు విమర్శిస్తే రైటర్స్ యూనియన్ అంక్షకు లోనవుతారో, ఆ సీమలో ఇక సైంటిస్టులే దిక్కు, ప్రజావాణిగా లేక అంతర్వాణిని పల్కించేవారిగా వ్యక్తమవడానికి! ప్రస్తుతం సైంటిస్టులకు ఆ సీమలో మూల్యం హెచ్చు. అంత తొందరగా వారి జోలికి పోరు. సైంటిస్టుల తర్వాత ఆర్మీవారున్నారు – పంటకబడికీ, ప్రతిభకూ వ్యతిరిక్తులైన వి. ప్రజాదరణ ప్రత్యేకమైన స్థానం పొందినవారు! వీరిలోనుంచే వ్యక్తిత్వాన్ని ఆక్షేపించేవారు రావలసివున్నది. వీరిలో నుంచే వస్తున్నారు వారు.

ఆర్మీలో కల్నల్‌గా వుండిన ఒకవ్యక్తి మరికొందరు విద్యార్థులు, రచయితలు గావించిన తిరుగుబాటునుగూర్చి చదువరులెరుగుదురు. సఖారోవ్ అనే ఒక ఆటమిక్ సైంటిస్ట్, పేరుమోసినవాడు, ఒక మానిఫెస్టో ప్రకటించాడు. ఇంతవరకు ఆయనను తాకలేదు. ముమ్ముందు ఏమవుతుందో?

ఆ మానిఫెస్టోను అదరించి, రష్యా పత్రికలలో ప్రచురించివుంటే ఎంతో బాగావుండేది. రష్యా రాజ్యానికి శోభను కలిగించేది. ఐతే అప్రవ్యాకం వినే అలవాటు ఆ రాజ్యపాలకులకులేదు. విరోధివాక్యం వచ్చేదాకా మేలుకునేరారు. (ఆ మానిఫెస్టో వైనం లోగా ఈశీర్షికలో చదువరుల కందించివున్నాము.)

రష్యాలో దానిని అధికారపూర్వకంగా లెక్కచేయకపోయేసరికి, లోలోన సైంటిస్టు వర్గాలలో, రచయితలలో, సమాజంలో ఒకస్థాయి గల్గిన పఠితలలో వ్యాపించింది. దానిపాఠం న్యూయార్క్ చేరింది. అక్కడ దానిని ప్రకటించారు. అందుమీదకూడా రష్యా రాజ్యముఖ్యులందు కదలిక కలగలేదు – మనకు తెలిసినంత వరకు.

ఇప్పుడొక సైన్సుసభమీద ఆటమిక్ సైంటిస్టు మరొకరు డాక్టరు కాపిట్సా కెనడా వచ్చివుండి, సమీపంగావున్న అమెరికాలో కొంతకాలం పర్యటించాడు. అయన న్యూయార్క్ రాగానే సఖారావ్ మానిఫెస్టో వెంటనే ప్రస్తావనకు వచ్చింది.

కాపిట్సా తన అభిప్రాయాలను వెల్లడించాడు: "అందులో చెప్పినట్లుగా అమెరికా-రష్యా విధానాలుకలియడమే హితవు. లేకుంటే రెంటికీ దారుణమైన సంఘర్షణ వస్తుంది."

కలిస్తే ఏమవుతుంది? కాపిట్సా: "కమ్యూనిస్టు రాజ్యాలు యిక్కువగా ప్రజాస్వామికపంథాను అవలంబిస్తవి. పాశ్చాత్య ప్రభుత్వాలు ఎక్కువగా గవర్నమెంట్ ప్లానింగ్, ప్రజాసౌకర్యముల ఏర్పాటును అవలంబిస్తవి; అనగా సోషలిజంవైపుకు బాగా మరలుతవి."

కలయిక అనే దానికి మరొక అర్థం కూడా చెప్పుకోవచ్చునన్నారు. అనగా పాశ్చాత్య ప్రపంచం ఆర్థికంగా నాశనమై పేకమేడవలె కూలిపోతే, అధికారాన్ని కమ్యూనిస్టులు వశపరచుకుంటారనే అభిప్రాయం ఇక చెల్లదు.

ఆర్డర్ అఫ్ లెనిన్ నాలుగుసార్లు కాపిట్సా కిచ్చారు. అనా, నిర్భయంగా ఆయన తనకు తోచిందేమో చెప్పినాడు.

స్వదేశంలో ఆయన చేసే విమర్శనంతా అమెరికాలో చేయలేదు. ఒక్క అంశాన్ని గట్టిగా నొక్కి చెప్పినాడు. అదే మనగా ఆక్షేపణకు ఆదరం. సైన్సులో, కళలలో, రాజకీయంలో ప్రగతికి ఇది మూలం.

ఇంకా ఎన్నో సంగతులు చెప్పినాడీయన. అన్నిటిలో మా దృష్టిలో ఇది ముఖ్యమైనది! ఆక్షేపణకు ఆదరం.

అధికారానికి ఆదరం కమ్యూనిస్టుల అలవాటు. తమపార్టీ అధికారానికి ఆదరం ఇతర అధికారాలకు అనాదరం! ఇతరులను ఆక్షేపించవచ్చు. వారిపై దండెత్తవచ్చు. తమ అధికారానికి దాసోహం. అటుకు కమ్యూనిస్టులనేవారికి తమదేశాలలోనే నోరు నొక్కిపట్టుబడది. వీరిలో క్రుశ్చేవు లాంటి దుష్టులైన కమ్యూనిస్టు రాజ్యాధినేతల రక్తదాహానికి బలియైనారు. కమ్యూనిస్టులకే యిప్పుడు మున్ను వచ్చిపడింది. అన్యాయాన్ని ఆక్షేపిస్తే, ఎదిరిస్తే వారిని అదరిస్తారో లేక సోషలిస్టు విరోధులకింద జమకడతారో? అధికారంలో వుండే కమ్యూనిస్టు ధోరణిపై అధారపడి వుంటుంది.

ఈ విషవలయంలోనుంచి వారు బయటపడవలెనంటే కాపిట్సా చెప్పినట్టుగా ఆక్షేపణను అదరించవలెను. ఇది చెప్పినంత సులభంకాదు. కాని, దూపిరిపీల్చుడానికునే కమ్యూనిస్టులకు గత్యంతరంలేదు.

• • •

ఆక్షేపణను అదరించి పోప్ రోమన్ కాథలిక్ పరిస్థితిని సరిదిద్దుతున్నాడు. తాను పీఠాధిపతియై వుండికూడా స్వయంగా సంస్కరణ మార్గాన్ని అవలంబించాడు. బిషప్పులంతా కొన్ని బృందాలుగా దీని చర్చలు చేసి తమ అభిప్రాయాలను పోప్‌కు తెలియచేశారు. ఇందులో కొందరు ఛాన్సులు పోప్ అధికారాన్ని సవాల్ చేశారు.

కాని ఎక్కువ మంది పోప్ ఆదేశాను సారంగా తమతమ రంగాలలో స్వతంత్రంగా వర్తిస్తూ, పీఠాధిపతి మార్గదర్శనాన్ని అనుసరిస్తారు.

బిషప్పులంతా ఒక సినోడ్ అనే సమావేశంలో రెండు సంవత్సరాల కొకసారి అనేకమైన అంశాలపై చర్చలు జరిపి తమ అభిప్రాయాలను తెల్పుతారు. వాటిని పరిశీలించి, పోప్ అదేశాలను అందిస్తాడు.

పోప్‌రాజా, వీరంతా మంత్రులు—అనే ధోరణిలో కథనడుస్తుంది.

ప్రపంచంలోని శక్తుల సంస్థలలో రోమన్ కాథలిక్ కూటం చాల పెద్దది, ప్రపంచవ్యాప్తమైనది. ఇప్పుడు దీనికి కమ్యునిస్టురాజ్యాల రాజకీయాలతో ప్రసక్తి లేదు. కమ్యూనిస్టురాజ్యాల పాలకులు ఆ దేశాలలోగల ఈ కూటపు ధర్మపాలకులు రాజీపడినారు. ఒక విధమైన non-aggression pact చేసుకున్నారు. ఒకరిమీదకు ఒకరు దూకరు. రోమన్‌కాథలిక్ చర్చల నర్వీసులకు బాధలేదు. చర్చీలలో కమ్యూనిజం మంచిదిగాదని చెప్పరు. చర్చీలలో దేవుణ్ణి ప్రార్థిస్తారు, ఆయనపై ప్రసంగాలిస్తారు. కమ్యూనిస్టు కూటాలలో దేవుని జోలికిపోరు, చర్చీలను హేళన చేయరు— అందులోని వారంతా నాస్తికులైనాసరే!

ఇటలీలోనే తొగ్లియాటి జీవించివుండగానే పోప్‌నగరానికి కమ్యూనిస్టుపార్టీకి ఒక రకమైనపొత్తు కుదిరింది.

కమ్యూనిజం నాస్తికమతం. కాథలిక్కు ధర్మం దైవికమైనమతం. రెండూ ప్రపంచ వ్యాప్తమైనవి.

ఐనప్పటికీ క్రుషేవ్ తన కూతురీ, అల్లుణ్ణీ మనమలను, మనమరాండ్రను తీసుకుని పోప్ దర్శనానికి వచ్చినాడు. ఇద్దరూ హాయిగా మాట్లాడుకుని వెళ్ళినారు.

కోసిగిన్, బ్రెజ్నెవ్‌గారలు పోప్‌వద్దకు ఆ విధంగా రారని ఖండితంగా మేము చెప్పలేము.

ఇదంతా వింతగా వుంటుంది. వింతల ప్రపంచంలో వింతలకు, వినోదాలకూ లోటా? ——

వారం.....వారం

(3వ పేజీ తరువాత)

ఇది మంచిదో, చెడ్డదో మనం తర్కించనక్కరలేదు ఆ ధోరణిలో వామపక్ష కలయిక కుదరదు. మార్క్సిస్టుపార్టీ లేకుండా మిగిలినపార్టీలు శాసనసభలోని బలంతో కేరళను పాలించగలవా? అప్పుడు మార్క్సిస్టుపార్టీ ఆ ప్రభుత్వంమీద విప్లవం సాగిస్తుంది.

ఇదంతా ఎందుకు జరుగుతున్నది? రాజకీయంగా అనేకాభిప్రాయాలు ప్రచారంలోకివచ్చి, వాటికి అనుయాయులు ఏర్పడినారు. ప్రజలకు ఈ బృందాలపై పాక్షికంగానే విశ్వాసం కుదిరింది. నాలుగు బృందాలూకలిస్తే పాక్షికం పూర్ణం అవుతుందేమోనని భావించారు. కాలేదు.

ఐతే ఒక్క మార్క్సిస్టుపార్టీని, విడిస్తే మిగిలినవి ఉమ్మడి కార్యక్రమాలతో పరసంగా కలిసి పనిచేయగలవా?

కొందరికి ఎదుటివానిమీద కోపం రావడానికి ఎంతో సమయం పట్టదు – ఎదుటివారు విరోధిగానీయండి, విహితుడుగానీయండి. ఇటువంటివారిలో పార్టీ నాయకత్వాలు నిండివుంటే, ఆపార్టీలు విడిగా కానీ, కలిసికానీ ఏమీచేయలేవు

ఇక యీ కొత్త ప్రయోగం ఏమవుతుందో చూదాం.

• • •

ఇటువంటి ప్రయోగాలు మొదట రాజాజీ, లోహియాలతో అరంభమైనవి. కాంగ్రెస్‌పార్టీకి వ్యతిరేకంగావున్న పార్టీలన్నిటిని వీరు కల్పినారు. అతర్వాత ఇద్దరు కలిసి ఒక కనీస కార్యక్రమాన్నియిచ్చి, ఆ కలయికను నడిపివుంటే, కొంతకాలం అప్రయోగం సాగేది; కేంద్రం దాని వైపతమయ్యేది. కాని ఆ విధంగా జరగలేదు. చివరకు అప్రయోగం విఫలమైనది.

రెండవ ప్రయోగం వామపక్షాలను కల్పేది. బెంగాల్, కేరళలో అది అమలు జరిగింది. దాని ఫలితాలను చూస్తునే వున్నాం.

జరగబోయే మూడవప్రయోగం మార్క్సిస్టులు మినహా వామపక్ష సంయుక్తవేదిక.

ఇన్ని ఠక్కా-మొక్కీలు తిన తర్వాత ఈ కొత్తకలయికవారు కొంత సాఫల్యాన్ని పొందగలరేమో?

ఈలోగా మరొక ప్రయోగం జరిగింది—మరచినాము. జనసంఘ్-భారతీయ క్రాంతిదల్—స్వతంత్రపార్టీ. మొదటిరెండు ఒకపర్యాయం, చివరిరెండు మరొకపర్యాయం కలియడానికి ప్రయత్నించినవి. జనసంఘ్,కమ్యూనిస్టుపార్టీవంటి కొత్తపార్టీలో లీనం కావడం అసంభవమని తెలియని వారు రాజకీయాలకు అనర్హులు. ఐనా అట్టివారే ఈ పిచ్చిప్రయత్నాలు చేశారు.

ఆ మూడు పార్టీల దారులు మూడు. అవి విశిష్టమైనవి. వాటికి స్థానికంగా ఎన్నికల సర్దుబాటు గోప్యంగా జరగవలెననేగాని, పొత్తుకుదరదు – పూర్తిగా మరొక కొత్తపార్టీలో లీనంగావడం అనలే సాధ్యం గాదు.

ప్రయోగాలన్ని అయినతర్వాత సోషలిస్టు దృక్పథంగల పక్షం – పక్షాలు, స్వతంత్రపార్టీ విశిష్టంగా, స్పష్టమైన భేదాలతో నిల్చివుంటవని తోస్తుంది.

• • •

సంకుచితమైన ఆశయాలను బాహాటంగా ప్రకటించే పార్టీలను ఎన్నికలలో పాల్గొన నివ్వరాదని మేము లోగా సూచించియుంటిమి. శివసేన అవలంబించే చర్యవల్ల మా అభిప్రాయం స్థిరపడుతున్నది. ప్రధానమంత్రి బొంబైవచ్చి మహారాష్ట్ర-మైసూర్ సమస్యకు పరిష్కారం చెబితే వింటాం – కాని, ఆ మీటింగ్‌లో కమ్యూనిస్టులుకన్పిస్తే, విరోధిస్తాం!- అని బహిరంగంగా ఆ సేనా నాయకుడు బెదరించినా, అదిరించే దిక్కులేదు.

శివసేనను కాదనే శక్తి బొంబైలో, మహారాష్ట్రలో లేదు. ప్రభుత్వం దానిని తాకజాలదు.

ఇటువంటి శక్తి ఎన్నికలలో పాల్గొని, అధికారానికివస్తే ఏమవుతుందో గమనించండి. కేరళ బెంగాల్ ప్రాంతాలలో మార్క్సిస్టులు ప్రభువులై ఏమేమో చేశారంటున్నారే, వాటిని మించిపోతవి ఈ ఈ సేనాపతుల చర్యలు! సందేహంలేదు.

కాని, ఎవరూ పలకరు. కారణం?

సంకుచితభావం హృదయాలలో ప్రవేశించింది.

కమ్యూనిస్టు కాదు, మరొకరుకాదు, మనకు వారి పద్ధతి గిట్టనపుడు గిట్టవని చెప్పే స్వేచ్ఛవున్నది. ఆ స్వేచ్ఛను వినియోగిస్తూనేవున్నాం. రాజకీయంగా సర్దానికి కమ్యూనిస్టులతో ఏ విధమైన పొత్తు యిచ్చే పోదకరమని చెప్పేవారు, అమెరు చెబుతూనేవున్నారు. వారొకరికొకరికి ఎందుకు సాయంగా వున్నట్లు కన్పిస్తున్నదో రాజకీయజ్ఞులెరుగుదురు. అది వేరే విషయం.

కమ్యూనిస్టు ఈవేళ నీకు గిట్టరు. రేపు సోషలిస్ట్ గిట్టరు. ఎల్లుండి నాయక్ గిట్టరు. మర్నాడు చవాన్?

ఈ కేరమంతా కమ్యూనిస్టులు తమమీదకి చాలవరకు కొనితెచ్చుకున్నారు. రాజకీయాలలో దుష్టసిద్ధాంతులను ప్రవేశపెట్టిన యశస్సు వారే దక్కించుకోగలరు. అది ఇప్పుడు ఎదురు తిరుగుతున్నది.

ఐతే ఇది శివసేనకు-కమ్యూనిస్టులకు పరిమితమైపోయే యుద్ధంకాబోదు. ఇందువలన పెద్దప్రమాదమున్నది.

పంజాబ్‌లో జరిగే ప్రహసనం ఏమిటి? ఒక్కరాష్ట్రంవారు, కొద్దిగా విడిపోయి ఎన్ని సమస్యలు తెచ్చిపెట్టి కొనివిధంగా వీరువెంబడి తేకలేసుకుంటూ పూరేగుతున్నారో చూడండి.

మన తెలంగాణా ఏమిటి?

ఇవన్నీ ఒకే బాధ్యానికి చిహ్నాలు. భారతీయ స్థాయిలో దీనికి చికిత్స కావలసివున్నది. సమైక్యసంఘం దీనిని గమనించవలెను.

లేకుంటే మన ఎన్నికలకు, మన రాజ్యాంగపద్ధతికి, మన ప్రజాస్వామ్య సంస్థకు అర్థమేవుండదు.

——

రైతులోకం

(4 వ పేజీ తరువాత)

ఈ సంవత్సరం అలస్యంగా కోతకువచ్చిన దొంగసంబర్లు అధిక వర్షాలకు మొలకెత్తి రైతులు చాల నష్టపడ్డారు; హంస, పద్మ ఆ వానలో అక్షే గలబడివుండి, శుభ్రంగా వచ్చాయి.

ఏమైనా క్రొత్త క్రొత్త రకాలను దిగుమతి చేస్తున్న ప్రభుత్వం, వీటికి మార్కెట్ సౌకర్యం కల్గించడంకూడా అవసరం.

• • •

హంసకంటే పద్మ ఎక్కువ పండుతుందన్నాను. 'పద్మ' విత్తనాన్ని నేషనల్ సీడ్ కార్పొరేషనుండి తెచ్చి మొట్టమొదటగా పండించినరైతు పార్లపల్లి వాసి శ్రీ అడపాల శ్రీనివాసదేవకుమార రెడ్డి. ఈయన మొదట పండినది కార్పొరేషనుకే విత్తనంక్రింద ఇచ్చివేశాడు. వర్జీ మొన్న 22 ఎకరాలు వేశాడు. సరాసరి ఎకరాకు 2300 కిలోలు అయ్యాయి. అంటే దాదాపు రెండువుట్లా వరిహెచ్చుతూము లన్నమాట. ఈ ఫలితం ఇచ్చిన పైరుకు ఎకరాకు 50 కిలోల నత్రజని, 18 కిలోల పొటాష్, 22 కిలో ఫాస్పేటు వచ్చునట్లు అమ్మోనియం ఫాస్పేటు (28 : 28), యూరియా, సి. ఎ. ఎన్. వేశాడట.

దేవకుమారరెడ్డిగారి ఈ 22 ఎకరాల్లో ఫర్టిలైజర్ కార్పొరేషనువారు ఒక ఎకరా ప్రదర్శనక్షేత్రంగా తీసుకొని, తమ ఎరువులు వేశారట 45 కిలోల నత్రజని, 27 కిలోల ఫాస్పేటు, 45 కిలోల పొటాష్ వచ్చునట్లు సుఫల, యూరియా వేశారట. ఈ ఎకరాలో 2540 కిలోల పంట వచ్చిందట. అంటే మూడుపుట్లు పండింది.

ఈ వివరాలన్నీ దేవకుమార రెడ్డిగారు తెలియజేశారు. 'సుఫల' ను మరో రైతు 'బయ' కు వేసివున్నాడు. ఆ పైరుకూడా బాగున్నది. మొత్తానికి 'సుఫల' దీర్ఘకాలిక పైర్లకు బాగనే పనిచేస్తున్నట్లున్నది.

——

జమీన్‌రైతు

సంవత్సరం చందా	రు. 15-00
6 మాసములకు	రు. 8-00
విడిప్రతి	రు. 0-30

ఇంగ్లీషు తెరకు పోతున్న మొదటి తెలుగు చిత్రం

దానికి దర్శకుడు కాబోతున్న తొలి తెలుగువాడు చాణక్య

అనాటి 'సంతానం'

రంగనాథదాసు 1955 వ సంవత్సరంలో 'సంతానం' నిర్మించి దర్శకత్వం వహించారు. ఆ చిత్రాన్నిప్పుడు 'ధర్మపత్ని' నిర్మాతలు రెడ్డి అండ్ కంపెనీవారు కొని ఆ యిల్లు పిక్చర్సుద్వారా కొత్త ప్రింట్లు విడుదలచేస్తున్నారు.

ఈ కొత్తకాపీని మొన్న విజయదశమినాడు పత్రికలవారికి చూపించారు. పదిహేనేళ్ళ తర్వాత మళ్లీ ఆచిత్రాన్ని చూస్తుంటే – గమ్మత్తుగావుంది. ఆరోజుల్లో 'హిట్' అయిన చిత్రం అది. రంగనాథదాసు ఆ చిత్రం వసూళ్ళతో నే స్టూడియోను కట్టాలని వ్రతంకూడా కొన్నారు. కాని తర్వాత ఆయన తీసిన 'సంకల్పం' చిత్రం ఆయన సంకల్పాన్ని మార్చుకోవలసిన పరిస్థితి కల్పించింది. అది వేరే కథ.

ఇక యీ 'సంతానం' విషయం–ఈ రోజుల్లో జనానికికావలసిన 'స్పీడ్' అనాటి చిత్రాల్లోలేదని 'సంతానం' తెలియచేస్తుంది. అయితే కథనే గురించి ఎంతో శ్రద్ధ తీసుకున్నట్లు తెలుస్తుంది. పెద్ద తారాగణం వున్నా ఆ చిత్రంలో పెద్దగా యెవ్వరూ కనపించరు. అయినా కథలోని బిగువుతోను, కృష్ణకుమారి పాడిన పాప్యులర్ నాటక పద్యాలతోనూ ఆచిత్రం ప్రజలను ఆకర్షించింది. ఇప్పటికీ ఆకర్షిస్తుంది. ఆరోజుల్లో ఈనాటి ప్రముఖతారల ధ్యాస్పలు, నటన ఎలావుందో చిత్రంలో చూడవచ్చు.

తెలుగువాడి కేంలేదు...

సంగీత నాటక అకాడమీ, నాటకాలు–దాన్ని మొదలైన భాగాల్లో ఉత్తములను ఎన్నికచేసింది. దక్షిణాదికి కర్నాటక సంగీతంలో దండపాణిదేశికర్‌కు ఆ గౌరవందక్కింది. అలాగే భరతనాట్యంలో కూడా! కాని ఆంధ్రదేశానికి పేరుతెచ్చిన కూచిపూడి నాట్యానికి ఎవరిని ఎన్నిక చేయలేదు. నాటక రంగంలోకూడా తెలుగు వారెవరూ లేరు!

ఇది సంగీత నాటక ఎకాడమీ తప్పు అని అనటంలేదు. మనవాళ్ళే కృషి చేయటం లేదేమోననిపిస్తుంది. కూచిపూడి పేరుతో అన్నిరకాలా మిళితంచేసి జనాన్ని ఆకర్షించే విధంగా మనవాళ్ళు నాట్యం చేస్తున్నారు కాని – సిసలైన

> **చిత్రజగత్**
>
> కొలను బ్రహ్మానందరావు

కూచిపూడిని పోషించేవారు ఎందరున్నారు? ఈ విషయమై శ్రద్ధ తీసుకోవాలి.

ఇక నాటకరంగం అంటారా ఎంత అధ్వాన్నంలో వుందాలో అంతలోనూ వుంది! అఖిలభారతస్థాయిలో తెలుగువాడికి గౌరవం దక్కాలంటే యిప్పట్లో సాధ్యమేనా అనిపిస్తోంది. ఊహూరా నాటకపరిషత్తులు జరుగుతున్నా, మన నాటకరంగం అంగుళమైనా ముందుకు పోగలేదు. దీనికి కారణాలు వెతకనుకోండి!

ఇతరభాషల్లోకూడా తెలుగు చిత్రాలు

తెలుగువాడు ఎప్పుడూ అనుకరణకు దాసిన అనే అపవాదువుంది. అది కొంతవరకు నిజమే! అప్పుడప్పుడు కొన్ని వ్యతిరేకంగా జరుగుతుంటాయి.

'సిందు సంసారం' చిత్రాన్ని ఎ. వి. ఎం. వారు తమిళ, హిందీ భాషలకు కొని, ప్రస్తుతం తమిళంలో తీశారు. అలాగే 'సిందుహృదయాలు' చిత్రాన్ని జెమినీ వారు తమిళంలో షూటింగ్ ప్రారంభించారు. తెలుగుచిత్రానికి దర్శకుడైన కె. విశ్వనాథ్ యీ చిత్రానికి దర్శకుడవటం సంతోషించదగ్గ విషయం. ఎందుకంటే 'మనుషులు మారాలి' చిత్రంతో జెమినీ శిబిరంలో దూకిన మధుసూదనరావుకంటే విశ్వనాథ్‌కు ఆ అవకాశం రావటం ఆశ్చర్యమే! బహుశా – కథను విశ్వనాథ్ రాశారుకాబట్టి – అగ్రిమెంటులో అదొక కండిషన్ అయివుంటుంది.

ఆదేకాదు– 'బుద్ధిమంతుడు' చిత్రాన్ని కూడా తమిళంలో తీసేందుకు కొన్నారు. శారదా స్టూడియోలో షూటింగ్ ప్రారంభం కాబోతోంది. ఎన్. టి. ఆర్. నటించిన దొరటి, ఎ. ఎన్. ఆర్. నటించింది మరొకటి. రెండింటిలోనూ శివాజీగణేశనే నటిస్తున్నాడు!

తెలుగువాడి జాతకం మారుతూందా?

అవును. పైనచెప్పినదానికన్నా ఆశ్చర్యకరమైన విషయం ఇంకొటివుంది. 'రాముడు – భీముడు' చిత్రానికి కథను రాసింది నరసరాజు. ఆ తెలుగుచిత్రాన్ని నాగిరెడ్డిగారు కొని తమిళం, హిందీ భాషల్లో నిర్మించారు. దర్శకుడు చాణక్య ఆ చిత్రంతో హిందీ మార్కెట్‌లోకి వెళ్లాడుకూడా.

ఇప్పుడదే చిత్రాన్ని తమిళ నిర్మాత బి. వి. రాధాకృష్ణ, చాణక్య దర్శకత్వంలోనే ఇంగ్లీషులో నిర్మించేందుకు పూనుకున్నారు. హాలీవుడ్ నటులే నటిస్తారట.

—తరువ 12 వ పేజీలో

మంచి చిత్రం

మనుషులు మారాలి

రాజకీయ భావాలకు అతీతంగా వుండివుంటే ఇంకా బాగుండేది!

విధివంచితమైన ఓ స్త్రీ మూర్తి శోకభరితగాథే మనుషులుమారాలి. టైటిల్‌తో చిత్రం చాలావరకు సమన్వయం చెందింది. సహాయపడకపోయినా, సానుభూతి వ్యక్తంచకపోయినా పర్వాలేదుగానీ హాని చేయొద్దు- అని బోధించే చిత్రం మనుషులు మారాలి. విసూత్నమైనది తెలుగు ప్రేక్షకులకు. హృదయాలను ద్రవింపజేసే సన్నివేశాలు పుష్కలంగావున్నాయి.సంభాషణలుబాగున్నాయి. కథ మలచినతీరు రమ్యంగావుంది. మొత్తానికిచిత్రంబాగుంది.

అయితే రాజకీయపార్టీల భావాలకతీతంగా నిర్మించివుంటే యింకా బాగుండేదేమో! అవార్డు పొందేదేమో! 'మత్తిగాడ వలి' అందా చిత్రంలో చాలాసేపు విజయవిహారం చేసింది.... కాంగ్రెసు అందా కూడా (ఏమన్నా అనుకుంటారనిగాబోలు) చూపారు. కమ్యూనిజం పోషలిజంలాంటి మాటలు వినిపింపజేసారు. రాజకీయపార్టీల భావాలను ఎక్కువగా చొప్పించకపోయినా కొన్నిచోట్ల స్ఫురింపజేసారు.

చిత్రంలో కథానాయికి విజయ పాత్రధారిణి శారద యీ లోకంలో జీవించలేక నటుడు పెరుమాళ్ళద్వారా ఓ చీటి పంపి విషంలాంటి మందు తెప్పించి బిడ్డలకుపెట్టి తాను తింటుంది. అయితే... యిక్కడే పెద్దలోపం జరిగిపోయింది. డెడ్‌పాయిజన్ అందరికీ అమ్మరు. డాక్టర్ ప్రిస్క్రిప్షన్ చూపినా అలాంటి మందు యిచ్చేందుకు సంకోచిస్తారు. మరి సామాన్యుడిలావున్న ఒక కార్మికుడికి, ఏదో చీటి చూడగానే అంతమందు (విషం) గల సీసా యివ్వడం అసహజంగావుంది... చిత్రంలో మిక్కిలి పెద్దలోపం యిదే. మరొకటి – కారదకు వైధవ్యం సంప్రాప్తించినప్పుడు ఆమె స్నేహితురాలు విమల పాత్రధారిణి కాంచనను చిన్న దారించడం ఓదార్చడం లాంటివి ఏవీ చూపలేదు.... అంతకు ముందు అనేకసార్లు స్నేహితురాల్ని పరామర్శించిన కాంచన అలాంటి సమయంలో రాకపోవడం సబబుగాలేదు.

హాస్యనటులు చలం కుమారి నవ్వు బాగానే నవ్వించారు. అయితే కథకు అతకలేదు, అనవసర పాత్ర ప్రవేశం జరిగినట్లుంది.... శోక సన్నివేశాలనుంచి రిలీఫ్

> **శ్రీ ఎస్. ఉమా మహేశ్వరరావు**

కొరకు ఆ పాత్రల ప్రవేశం జరిగిందనుకున్నా అలాంటిదేమీ లేదు.. నాగభూషణం, రావికొండలరావు, కె.వి. చలం హాస్యాలతో సరిపెట్టివుండాల్సింది. ఇంకా నేటి యువతరానికై, స్పెషల్‌గా డాన్సులు క్లబ్బుకాన్సులాంటివి ప్రవేశపెట్టారు. కథలో పటుత్వం వున్నపుడు యిలాంటి అనవసరమేమోననరసరితంగాతయారు చేయాలని సంకల్పించినట్లుంది. కొద్ది సన్నివేశాల్లో కాంచన గొంతుగో గాంభీర్యం లేదు. వెలవెలబోయింది... మిగతా సన్నివేశాల్లో బాగానటించింది. చిత్రం విజయవంతం అవడానికి నటుల్లో శారద–శోభన్‌బాబులు కారకులు.. శారద అంటే యీమేనా! ఈమెలో యింతటి నటనాశక్తి నిద్రాణమై వుండిందా? అని తెలుగు ప్రేక్షకులు ఆశ్చర్యపోతారు. తెలుగు చిత్ర

—తరువ 12 వ పేజీలో

---

* * * ప్రశ్నోత్తరావళి * * *

ఏ. సి. అ. రా. మంగళంపాడు

ప్ర: మీ 'జమీన్ రైతు' లో అప్పుడప్పుడు కనపించే చిత్రకవి ఆత్రేయ, సినీ రచయిత ఆత్రేయ, వీరిద్దరు ఒకరేనా? వీరిద్దరి విలాసములు తెల్పగలరా? సినీ ఆత్రేయగారి సొంతసినిమా ఏమైనా వున్నదా?

జ: 'జమీన్ రైతు' లో ప్రచురించిన చిత్రకవి ఆత్రేయ, సినిమా ఆత్రేయ ఒకరు కాదు. చిత్రకవి గ్రామసేవకుల శిక్షణ శిబిరంలో అధ్యాపకుడుగా కావట్లో వున్నారు. మన తెలుగు సినీ రచయిత ఆత్రేయ సినిమా ప్రారంభించారు కాని అంతటితో ఆగింది!

యు. యు. లక్ష్మి కోట

ప్ర: నేను సినీరంగములో చేరాలని వుంది. మొదట ఏప్యక్తిని కలనుకోవాలి?

జ: మీ ఫోటోలతోసహా ఏదోఒక దర్శకుణ్ణోనిర్మాతనో కలుసుకోండి. లేదా –ఏ కంపెనీకైనా కొంత ముడుపు చెల్లించి వేషం సంపాదించండి.

టి. ప్రకాశరావు కరిచేడు

ప్ర: ఎన్. టి. రామారావు, చి. నరో జా చెవి- వీరిద్దరు పద్మశ్రీ బిరుదు యివ్వనందువల్ల ఆ బిరుదుకున్న విలువ తగ్గిపోయిందని నా అభిప్రాయం. మీరూ ఏకీభవిస్తారా?

జ: నాదృష్టిలో ఆ బిరుదుకు మొదటినుంచీ విలువలేదు.

కృష్ణప్రసాద్ చింతలపాళెం

ప్ర: ఏమండీ! ఒకచిత్రం దెబ్బతిన్నప్పుడు, అందుకావిక్చరుయొక్క డైరెక్టరు ఎంతవరకు బాధ్యుడైయుంటాడు?

జ: శాస్త్రప్రకారంఅయితే అతనేబాధ్యుడు. కాని ఇక్కడి సినిమా పరిస్థితుల్లో–

> **ప్రశ్నోత్తరాలు**
>
> పాఠకుల ప్రశ్నలను ఈ క్రింది అడ్రసుకు పంపండి
>
> కొలను బ్రహ్మానందరావు,
> 7–నాగేశ్వరరావు రోడ్డు,
> టి. నగర్, మద్రాసు-17.

సినిమా దెబ్బతినేందుకు కర్తుడు దావు ఉన్నన్ని కారణాలున్నాయి.

ఖాదర్‌హుస్సేన్ కావలి

ప్ర: ఏ కోణంనుంచి చూసినా మన తెలుగు చిత్రపరిశ్రమ అందరికీ లోకువైపోతుంది! కారణం నటీనటులా? దర్శకులా? అధికవ్యయంతో చిత్రనిర్మాణం సాగించలేకపోతున్న నిర్మాతలా? లేక చెత్తచిత్రాలనుకూడ ఆదరిస్తున్న ఆంధ్ర ప్రేక్షకులా?

జ: ఒరిజినాలిటీ లేకపోవటమే కారణం. అనుకరణలతో అఘోరిస్తున్నంతకాలం మన బ్రతుకులింతే.

ప్ర: తెలుగు సినీరంగంలో తారస్థాయినందుకొనే దర్శకులంతా హిందీ చిత్రసీమలోకి జారుకొంటున్నారు. ఇలా చెయ్యటం వారికి న్యాయంగా వుందంటారా?

జ: ఇది వ్యాపారం. ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. పాసయింతర్వాత కాలేజీలో చేరటం తప్పా?

పి. శ్రీనివాసులు మెట్టు

ప్ర: యస్. యస్. వాసన్ దర్శకత్వంలో యన్. టి. ఆర్. నటించిన చిత్రమేదైనా వున్నదా?

జ: ప్రత్యక్షంగా– లేదు.

కె. వెంకటేశ్వర్లు, కె. చంగయ్య సూళ్ళూరుపేట

ప్ర: తారాశశాంకం చిత్రం ఏమైందండీ? ఎప్పుడు విడుదలవుంది?

జ: చిత్రం పూర్తయింది. రీలీజ్ ప్రింట్ కూడా తయారయింది. చూచినవాళ్ళు చాలా బాగుందంటున్నారు.

ప్ర: యువగాయకుడు ఎస్. పి. బాలసుబ్రహ్మణ్యం, సంగీత దర్శకుడు ఎస్. పి. కోదండపాణిగారికి బంధువా?

జ: అవును.

ప్ర: జమున కుమారునికి ఏమిపేరు పెట్టినారో తెలియచేస్తారా?

జ: ఇంకా తెలీలేదు. అడిగి మీకు చెప్తామంటే హైదరాబాదులో ఉందాయె!

—తరువ 11 వ పేజీలో

'ఉషా' కుట్టు మిషన్లు

బహుమతి పోటీలో పాల్గొనండి

మొదటి బహుమతి:-
రవ్వల కమ్మలు
లేదా రూ. 5000 ల నగదు

ఇంకా 122 విలువైన బహుమతులు.

20–10–69 తేది మొదలు 20–12–69 తేది వరకు ఉషా కుట్టుమిషన్లు అప్పుపద్ధతిలోగాని - నగదుకుగాని కొన్నవారు యీ పోటీలో పాల్గొనవచ్చును.

వివరములకు మాతో సంప్రదించండి:–

'ఉషా హౌస్'

PHONE : 964.

347, ట్రంకురోడ్డు – నెల్లూరు-1.

తెనాలి డి॥ ము॥ కోర్టులో
S. C. No. 83 of 1968

E. P. No. 379 of 1968.

గుంటుపల్లి పన్నమ్మ —వాది.
బిక్కసాని శేషాచలపతిరావు
... —ప్రతివాది.

గుంటూరు డి॥ పెదపాలెం సబు డి॥ ఇలాకా, పెదకొండూరు గ్రామం కాలానీ యాలము కావలసిన ఆస్తివైనము:-

డి॥ నె 68-1 రు ఎకుక యె 7-11 ట్లు మింజుమలె యె 1-10 ట్లు మెరకభూమికి హద్దులు:- [తూ] సోమరేటు మల్సారావు వగైరాలు [ద] బొర్యాల భగవన్తు వగైరా [ప] బెల్లగొండ వీరాస్వామి [ఉ] కొల్లి లక్ష్మీకాంతమ్మ వగైరా. ఈ హద్దులమధ్య నమైన యె 1-10 ట్లు శేరిమెరక భూమి.

డిక్రీహోల్డరు కిమ్మతు రూ. 4000/-
అమీనా కిమ్మతు రూ. 4000/-
యాలము వాయిదా 3-11-69 తేది.

—ఆలపాటి ధర్మారావు,
వాది అడ్వకేటు - తెనాలి.

నంద్యాల ప్రిన్సిపల్ డిస్ట్రిక్టు మునసబు కోర్టులో
O. S. No. 149 of 1968.

E. P. No. 211 of 1968.

వల్లపాటి సుబ్బన్న, సాకిన - A-కోడూరు } —వాది.
బొల్లెల వెంకటరెడ్డి, సాకిన - యర్రగుంట్ల } —ప్రతివాది.

ప్రతివాది కాలానీ పులివర్తి గ్రామం పొలంలోని సర్వే నె 889 రు, యె 7-14 సెంట్లు చిన్నవాగు బీడుతోట, బీడు చెట్లతో సహా. 30-4-65 తేదిగల రూ. 3000/- లకు పర్బతి నాగిరెడ్డిపేరను, 5-7-63 తేదిన నంద్యాల L.M.B. వారికి 1100/- రూపాయలకు వ్రాయించిన ఆయకములు అన్నలు వడ్డీలకు లోబడి పై కోర్టువారివల్ల కోర్టుయెదుట 17-12-69 తేదిన పగలు 11 గంటల మొదలు యాలం వేయబడును. సవాలుదార్లువాలకై సవాలు చేయవచ్చును. వివరములు ముందుగా వాది అడ్వకేటు గారివద్ద తెలుసుకోవచ్చును.

—ఇనుకపల్లి గురుమూర్తయ్య,
వాది అడ్వకేటు.

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో
O. S. No, 180 of 1963.

E. P. No. 10 of 1969.

రాయవరపు శంకరయ్య & Sons రెప్రజెంటు by మేనేజింగు పార్టనర్ by రాయవరపు శంకరయ్య —వాదులు.
అత్తివరపు సుదర్శనమ్మ వగయిరాలు } —ప్రతివాదులు.

ఈ దిగువ కనుపరచిన షెడ్యూలు దాఖలా ఆస్తిని నెల్లూరు ప్రిన్సిపల్ మునసబు కోర్టువద్ద 2-12-1969 తేదిన బహిరంగ యాలము వేయబడును.

నెల్లూరు రి. డి. ఇలాకా, నెల్లూరు తాలూకా, ముత్తుకూరు సబ్ రిజిస్ట్రారులో చేరిన, పిడతాపోలూరు గ్రామంలో ప్రతివాదులకు హక్కు అనుభవము గల పట్టా నె 214 రు, సర్వే నె 289 రు, యె 7-14 సెంట్లులో యె 2-00 సెంట్లుకు హద్దులు:- [తూ-ఉ] చెరువు [ప] పి. వెంకటేశ్వర రెడ్డిగారి భూమి [ద] ఈ నెంబరులోని కొరవభూమి.

డిక్రీహోల్డరు కిమ్మతు రూ. 1000/-
అమీనా కిమ్మతు రూ. 2500/-

సరి:- సదరు షెడ్యూలు దాఖలా భూమిని 11-8-1961 తేదిన గవర్నమెంటు వారికి పెట్టిన అడమానము రు. 2500/- లకు లోబడి వేలము వేయబడును.

—యం మల్లికార్జునరావు,
డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటు.

భాగవత పాఠ పరిశోధనము

ముత్తోవ - వ్యాకరణ సమ్మతము కాదు

శ్రీ దీపాల పిచ్చయ్యశాస్త్రి

13-6-69 ఆదివారపు పత్రికలో ప్రకటితమైన- "బండి నాగరాజుగారి విచారణపై నాకుతోచినమాటలు" అన్న నా విమర్శకు, బండివారు 10-7-69 యూత్ కాంగ్రెస్ పత్రికలో- "దీపాల వారి తోచినమాటలపై తూచినమాటలు" అని బదులువ్రాసి, మళ్ళీ నాకు పెద్దపని కల్పించినారు.

వారిది పది'కాలము'ల దీర్ఘవ్యాసము. వ్యాస మెంతదీర్ఘమైనను, వాదము సవ్యమైన దయితే, సమాధానముచెప్పుట శ్రమయనిపించదు. వారి అంతపెద్దవ్యాసములోను- శీర్షికవాక్యము మొదలుకొని చిట్టచివరి వాక్యమువరకును గల వ్రాతలో- శాస్త్రసమ్మతమును, హేతుబద్ధమును నయిన వాక్యము ఒక్కటియైనను లేదు. పైపెచ్చు- అజ్ఞానము, అహంకారము, ఆర్భాటము, వెక్కిరింపు, క్రొత్తదినుద్దులు చెప్పవచ్చినారు, కరవవచ్చినారు- మొదలయిన మర్యాదమాలిన మాటలతో- విరస ప్రసంగములు విస్తారముగా పరచుకొని యున్నవి.

ఆ ప్రసంగములవలన వారి సభ్యత, సంస్కారము బయటపడ్డవేగాని, నా వాదమునకు కలిగిన క్షతి లవలేశమును లేదు. కావున వానివానికి నేను బదులువ్రాయ నక్కరలేదు. కాని, ఆ వ్రాతలలోని ప్రగల్భవాక్యలు, ప్రతిజ్ఞావాదములుచూచి, బండివారు మహాపండితు లనియు, వారేదో గొప్ప విజయము సాధించియుందు రనియు భావించువారు- అక్షరాస్యులలోను- కొంద రుందురుగావునను, బండివారి అపసిద్ధాంతములు సామాన్యపాఠకులకు అపకారకములుగా ఉన్నవిగావునను- వాటి తత్త్వము కొంతకు కొంతైనను తెలుపకుండుట ఉచితముకా దనిపించి, యథోచితము తెలుపదలచుకొన్నాను. వారి విరసప్రసంగములను వారికే వదలివేసి, భాషకు సంబంధించిన వ్రాతలను మాత్రమే నే నిందు విమర్శింతును.

ప్రతివాక్యమును పరామర్శింప పూనుకొన్నచో, నా వ్యాసము వారివ్యాసమునకు రెట్టింపు కాకమానదు. అందువలన ప్రధానాంశములుమాత్రమే పరిగ్రహించి పరామర్శింతును. పాఠకులు అన్యథా భావింపకుందురుగాక.

1. 'తూచినమాటలు'

"దీపాలవారి తోచినమాటలపై తూచిన మాటలు" అని వారి వ్యాసమునకు శీర్షిక.

ఆ శీర్షిక నా వ్యాసశీర్షికకు అనుకరణము. వారు నా శీర్షికనుండి 'తోచిన మాటలు' అన్నంతవరకే తీసుకొని, అందుకు సరిపడునట్లు 'తూచినమాటలు' అన్నారు. అది అరగొర అనుకరణము. 'నాకుతోచినమాటలు' అని నే నన్నచో వారును- 'నాకు తూచినమాటలు' అనియుండవలె. అప్పుడది సరియైన అనుకరణ మైయుండెడిది. అట్లనుటకు అనువుపడనప్పుడు అనుకరణప్రయత్నమే పెట్టుకొనకయుండగూడదు.

లోకములో- 'తూచినట్లు మాట్లాడు వాడు'- 'మాటలు తూచి వాడుతాడు' అనుట కలదు. ఎక్కువగాని, తక్కువగాని కాకుండా, ఎంత అవసరమో అంతే మాట్లాడుతాడు- అని ఆ లోకోక్తుల భావము. 'తూచినమాట'లనుట నే నెక్కడను వినలేదు.

నా మాటలు వారి 'విచారణ' వ్యాసమును చదివినమీదట నాకు తోచినవి. వారి తూచినమాటలు, ఏ సందర్భములో- ఎవరు తూచినవి? మాటలను తూచుట యేమి? అన లామాట లెవరివి? బండివారివే అయితే, వారు 'నా తూచినమాట' లనవలె; లేదా, 'నేనుతూచినమాట' లనవలె. ఊరక 'తూచినమాట' లనుట సరికాదు.

వా రా విధముగా ఎందు కనవలసి వచ్చిన దనగా,- 'దీపాలవారి తోచిన మాటలపై నాకు తూచినమాటలు' అన్నను, 'దీపాల...... మాటలపై నేను తూచిన మాట'లన్నను, లేక, 'నా తూచినమాట' లన్నను, ఎట్లన్నను అది అపకతవక వాక్యమే అగును. అందువలన, ఎట్లనుటకును పాలుపోక, సరియైన మరియొక శీర్షికతోచక, కక్కుర్తిగా 'తూచినమాట' లన్నారు.

అది అర్థములేని అప్రశస్తపు మాట. 'నాకు తోచిన మాటలు' అన్న నా మాటతో సరితూగని మాట. వారి వ్యాసములోని విషయమును సాధింపజాలని వన్నెమాలిన మాట. కాబట్టి, బండివండితులు తమ విమర్శకు శీర్షికగా-సమంజసమైన మాటను సంపాదించుకోలేక పోయినా రన్నమాట.

2 'తోచిన మాటలు'

"శాస్త్రిగారు వ్రాసినది 'తోచిన మాటలు'. కాబట్టి అవి స్వవచోవ్యాఘాతములుగూడా గణింపనిరీతిలో 'నోటికి వచ్చినట్లు' దూకినవి" అని వారి ఆక్షేపము.

ఇది వారి దురాక్షేప నాటకమునకు నాంది-

నేను వ్రాసినవి తోచినమాటలట! అదేమి ఆక్షేపము? తోచినమాటలుగాక తోచనిమాటలు నే నెట్లు వ్రాయగలను?

అవి తోచినమాటలుకాబట్టి, ఆ మాటలలో స్వవచోవ్యాఘాతదోష మున్న దన్నారు. తోచనిమాట లయితే, ఆ దోష ముండేదికాదు కాబోలు! ఆక్షేపము తప్పు కాదా?

'తోచిన మాటలు = ఆవిచారితపు మాటలు' అని వారి అర్థము. విచారింపక వ్రాసినది కాబట్టి; ఆ మాటలలో దోష మున్నదని వారి భావన.

ఆ మాటలు నేను విచారింపక వ్రాసినవి కావు; 'తోచిన' అన్న మాటకు వా రను కొన్న అర్థమూ లేదు. నా మాటలలో వారు భావించిన దోషమూ లేదు.

'తోచిన= మనసుకు స్ఫురించిన'- అని ప్రాజ్ఞభాషలో వున్న అర్థము.

(1) "తోచు= భావ మదియించు (అది నాకు సరియని తోచెను)" శ.ర.

(2) "నాకుదోచిన యన్నియు నా నేర్పినట్లు నీ కెఱింగించితి."

(భా. ఉద్యో. 2-102)

వారు చేసినది దురర్థమని- ఈ యుదాహృతులవలన తెలియుటలేదా?

వారు నా మాటలలో స్వవచోవ్యాఘాత మున్న దన్నారేగాని, ఎక్కడున్నదో చెప్పలేదు. కాబట్టి, అది వట్టి బిరదీమాట. మరియు, నేనువ్రాసినమాటలు "నోటికి వచ్చినట్లు" దూకిన వన్నారు. వ్రాసిన మాటలు- నోటికివచ్చినట్లు- దూకిన వనుటయు, అడినమాటలు- చేతికివచ్చినట్లు- దూకిన వనుటయు అస్తవ్యస్త ప్రసంగములు.

కాబట్టి, వారిది అవిచారమూలకమైన దురాక్షేపము.

3 'ముత్తో'

"ముత్తో-వ్యావహారిక మనియు, కనుకనే దీనిని శబ్దరత్నాకరము (శ.ర.) గ్రహింపలే దనియు శాస్త్రిగారు తమకు తోచినమాటగా సెలవిచ్చినారు. వారు శ.ర.ను సరిగా చూచుకోకుండానే పయి తీర్మానమునకు వచ్చిరి. ముత్తో-శబ్దము శ.ర. లో వున్నది. అది వ్యావహారిక రూపము కాదు. ముత్త + తోయిలి= ముత్తో= ముత్తయిదువ" అని శ.ర. లో వున్నది" అని వారి ఆక్షేపము.

ఇది గుడ్డి ఆక్షేపము. నేను,- "ముత్తవ్వ-అను అర్థమిచ్చు 'ముత్తో' శబ్దము వ్యావహారికము; అందువలన శ.ర. గ్రహింపలేదు" - అన్నానుగాని, ముత్తయిదువ-అను అర్థమిచ్చు 'ముత్తో' వ్యావహారిక మనిగాని, అది శ.ర. లో లేదనిగాని అనలేదు. వారు నా వ్రాతను సరిగాచూడకుండానే, గుడ్డిగా ఆక్షేపించినారు. కాబట్టి, వారి ఆక్షేపము తప్పుగాని నా తీర్మానము తప్పుకాదు.

4 ముత్తోవ సిద్ధాంతము

"ముత్తోవ - వ్యాకరణ సమ్మతమే" అని బండివారి సిద్ధాంతము.

అది పక్షసిద్ధాంతముగాని, సత్యము సిద్ధాంతము కాదు. ఆ సిద్ధాంతమునకు ముందు, 'ముత్తోవ' శబ్దమును గురించిన చర్చ చాలా జరిగియున్నది. ఆ చర్చ యెట్లు ప్రారంభమైనదో, యెట్లు విస్తరిల్లినదో తెలిసిననేగాని, పాఠకులకు 'ముత్తోవ' శబ్దతత్త్వమూ, బండివారి వాద తత్త్వమూ, వారి సిద్ధాంత తత్త్వమూ సమగ్రముగా అవగతముకాదుగావున అనుపూర్విగా తెలుపుచున్నాను.

(1) "శ్రీనాథుడు- "ముత్తో వీరసెలెన్న మన్ననిపయిణ మోహంబు వాటింపఁగణ" (హర. 7-125) అన్నచోట, 'ముత్తవ్వ'ను 'ముత్తో' అన్నాడు"- అన్నాను నేను- నా భాగవతపాఠపరిశోధనములో (పు. 250).

బండివారు-"అది 'ముత్తోవ' ఎందుకు కాగూడదు?" అన్నారు. నేను-"ఎందుకు కావలె?" అన్నాను.

వారు నామాటకు సమాధానము చెప్పకుండానే "ముత్తోవ-అనికూడా గ్రహింపవచ్చు"నంటూ చర్చ సాగించినారు. ఇదే వాదమునకు ప్రారంభము. ఇంతకును వారి 'ముత్తోవ'కును 'ముత్తవ్వ' అనియే అర్థమట! ఆ భాగ్యానికి 'ముత్తో'ను కాదనుట యెందుకు? 'ముత్తోవ'కావలె ననుట యెందుకు? అది గిల్లి జగడముపెట్టుకొనుట యగునుకాని, సముచితమైన శబ్దచర్చ యగునా?

(2) నేను "ముత్తోవ - అను శబ్ద మెక్కడున్నది?" అని ప్రశ్నించాను. వారు నా యీ ప్రశ్నకును సమాధానము చెప్పక, "ముత్తో - మాత్రము ఎక్కడున్నది?" అని యెదురుప్రశ్న వేశారు.

నేను-"ముత్తో-సూర్యరాయ నిఘంటువులో వున్నది. ఆ నిఘంటు పండితులు -"ముత్తో=ముత్తవ్వ" అని యర్థము చెప్పి ఈ శ్రీనాథ ప్రయోగమునే చూపియున్నారు" అని సమాధానము చెప్పినాను.

వా రేమి చెప్పగలరు? 'ముత్తోవ' శబ్దము వారి భ్రాంతిలో నేగాని, మరి యెక్కడనులేదు. అందువల్ల నిరుత్తరులైనారు. కాని, అంతటితో సర్దుకొనలేదు.

(3) "ముత్తోవ+ అవు - అనికూడ విడదీసుకొన వచ్చును గదా అన్నది నా మనవి" అని సన్నగా ఒకమాట అన్నారు.

"ముత్తోవ-యెందుకు కాగూడదు?" అన్న ప్రశ్న ఒక మెట్టు దిగువ తగ్గి 'మనవి' క్రిందికి వచ్చినది. కాని, అది 'దంచబడ్డు శరణార్థి' రకపు మనవి. అది యెట్టిదైనను కానిండు. దానితో నేమి గాని, 'ముత్తోవు-అవు' అను పదవిభాగ మొకటి యుండగా, "పనిలేని మంగలి పిల్లితల గొరిగా" నన్నట్లు, క్రొత్తగా, 'ముత్తోవ- అవు' అని విడదీయబోవుట యెందుకు? అట్లు విడదీయుటకైనను 'ముత్తోవ' అను శబ్ద మొకటి వుండవలె గదా? ఏది?

(4) "సూర్య. నిఘంటుకారులను, వారి ననుసరించి శాస్త్రులవారును 'ముత్తోవు+అవు' అని విడదీసుకొన్నందువల్ల ముత్తో శబ్దము సూ. ని. కెక్కినది; దీపాల పరిశోధనకు దక్కినది; అంతే. ముత్తో శబ్దము శ్రీనాథుని ప్రయోగములో నున్నదంటే ముత్తోవగూడ ఆ ప్రయోగములోనే యున్నది. ముత్తోవగా నిఘంటుకారుడు గ్రహింపని మాత్రాన, ముత్తోవ శబ్దము వుండుటకు వీలులే దనుట అవిమృశ్యకారిత్వము" అని మరల వారి ఆక్షేపవాక్యము.

చూడారా! పై వాక్యములోని 'మనవి' బిఱ్ఱబిగిసి, ఈ వాక్యములో, ఆక్షేపమై కూర్చున్నది. ఇది యంతయు భ్రాంతి దేప్టితమే.

ఇక ఆక్షేపము సంగతి. ఎందువల్ల నైతేయేమి ముత్తో - శబ్దము సూ. ని. కెక్కినది; నా పరిశోధనకు దక్కినది. ఇపుడు బండి ఆక్షేప మేమని? 'ముత్తోవు -అవు' అని విడదీయుట తప్పనియా?

I. తప్పయితే, ఎట్లు తప్పో- ఎందుకు చెప్పలేదు? చెప్పలేనివారు నిఘంటు పండితుల నిర్ణయమును శిరసావహించి పలుకకుండవలె. దానిమాట యెత్తుట తప్పు.

II. "ముత్తోవ-కూడా ఆ ప్రయోగములోనే వున్న"దన్నారు.

ఇది ప్రయోగతత్త్వము బొత్తిగా తెలియని మాట. ఆ ప్రయోగములో, వుంటే 'ముత్తో' వుండవలె; లేదా 'ముత్తోవ' వుండవలె. రెండును వుండుట అసంభవము. ఒక ప్రయోగములో, ఏదో ఒక శబ్దమే గాని, రెండు శబ్దములుండవు. ఈ చిన్నవిషయముకూడా ఎఱుగనివారు భాషావిమర్శకు లగుట భాషాదేవి దౌర్భాగ్యము.

III. "ముత్తోవగా నిఘంటుకారుడు గ్రహింపనిమాత్రాన ముత్తోవశబ్దము వుండుటకు వీలులే దనుట అవిమృశ్యకారిత్వ"మన్నారు.

తాము శబ్దజ్ఞానములేక 'ముత్తోవ-అవు' అని తప్పుగా విడదీసుకొనుటయు, నిఘంటుకర్త చెప్పిన 'ముత్తో'శబ్ద ముండుటకు వీలులే దనుటయు, నిఘంటుకర్త చెప్పకపోయినను 'ముత్తోవ' శబ్ద ముండవచ్చు ననుటయు- విమృశ్యకారిత్వ మగునేమో, వారే, యే పండితునైనను అడిగి తెలుసుకొనుట లెస్స.

(5) నేను,-"ముత్త + అవ = ముత్తవ-కావలె; లేదా 'అవ'లోపించి 'ముత్తో' కావలె. అంతేగాని, 'ముత్త + అవ= ముత్తోవ'కాదు. 'ముత్తోవ'అను శబ్దము పుట్టుటకు వ్యాకరణరీత్యా త్రోవలేదు" అన్నాను.

వారు- "ఆ త్రోవ నేను చూపుచున్నాను" అని ఈ క్రిందివిధముగా లిఖించినారు.

"అఅలకు ఒఓలు ఆదేశమగుట భాషోత్పత్తి శాస్త్ర Phylology సమ్మతమే.

అర్పణ - ఒప్పనము
అలనే - ఒల్ల
అహో - ఓహో
అహారము - ఓగిరము
అళి - ఓలి. మొ.

— తరువ 11 వ పేజీలో

అసుర సంధ్య

(4 వ పేజీ తరువాయి)

టరీ స్కూలు, హైస్కూలు ఒకే కాంపౌండ్‌లో వున్నాయి! అసెంబ్లీ జరుగుతుంది. ఇంతలో ఎలిమెంటరీ స్కూలు ఇంటర్‌వెల్ అవుతుంది. వాడిపోయిన వదనాలతో, రంగులదుస్తులతో, పసిపిల్లలు కేరింత వేస్తూ, గేటు గుండా బిలబిలమంటూ పరుగులు తీస్తారు. కొంతమంది పూలమొక్కల్ని స్పృశిస్తారు. మా తోటమాలి వాళ్ళను మందలిస్తాడు. నా మనస్సు చివుక్కుమంటుంది. ఏం చేయను మరి. తర్డ్‌బెల్ కొడతారు. మాష్టారందరు క్లాసులకెళతారు. హెడ్మాష్టరుగారు రౌండ్స్ తిరుగుతారు. గబగబ పిరియడ్స్ జరిగిపోతాయి! స్కూలు వదలగానే మధ్యాహ్నభోజనం. సాయంత్రంస్కూలు.

సాయంత్రం స్కూలు నాలుగున్నరకి వదలుతారు. కాఫీ తాగడం. మాష్టారందరు రైల్వే ప్లాట్‌ఫారంమీద చేరతారు. మాష్టారందరు వాళ్ళ వాళ్ళ అనుభవాల పుటలు తెరచి ఏవేవో అనుభూతులు మాట్లాడుతారు. ప్రపంచ సమస్యల్ని చర్చిస్తాం. ఉత్తరవియత్నాం, మన కాశ్మీరు సమస్య దాదాపు ప్రపంచాన్ని కలవరపెట్టే సమస్యలన్నిటిమీద అభిప్రాయాల్ని వెలబుచ్చుతారు.

6 గంటలకి పోర్‌ఫార్టీవన్ ట్రెయిన్ వస్తుంది. తిరుపతికెళ్ళే ప్రయాణీకుల హడావుడి ప్రపంచ సమస్యల్ని చర్చించే వాళ్ళంతా ఒక్కసారిగా చల్లాచెదరై రైలువైపు కళ్ళప్పగించి చూస్తాం— తెలిసిన వాళ్ళు ఎవళ్ళయినా వున్నారాఅని. గ్రీన్ సిగ్నల్ యివ్వగానే రైలు కదలుతుంది మెల్లగా. కనుచీకటిపడేవేళ గార్డు పచ్చలైట్ వూపడంతో రైలు వేగాన్ని పుంజుకుంటుంది. ఆ దృశ్యం రోజూ చూస్తున్నదే. కానీ రోజుకొక నవచైతన్యం కలుగుతుంది నాలో. ఎప్పుడు మన జీవితాల్లో గ్రీన్ సిగ్నల్స్ ఎదురయ్యేదా అని. ఎటువైపు పోయినా నిత్యం రెడ్‌సిగ్నల్స్ మనకెదురవుతుంటేనూ! ఆ ఒక్క ఓదార్పు దృశ్యం—అదే గార్డు పచ్చలైట్ వూపడం! రైలు వేగాన్ని పుంజుకోవడం, తరువాత గ్రీన్‌సిగ్నల్ పడిపోవడం, తరువాత దృశ్యం నిస్సారంగా తయారవుతుంది.

తరువాత యింటికెళ్ళి స్నానం చేస్తాను. ఎప్పుడో 9 గంటలప్పుడు కొద్దిగా భోంచేస్తాను. తరువాత పడుకోవడం, అనుభవాలు, ఆలోచనలు దొంతరలు వేగంగా పరుగులు తీస్తుంటే తిరిగ్గా, మధురంగా రాకపోయినా రాత్రంతా ఆహ్లాదాన్ని అనుభవించాలిగా. తరువాత నిన్నుగూర్చిన తలపులతోనే ఏదో ఒక పుస్తకం చదవటం, లాంతరు ఆర్పివేయటం, అలాగే నిద్రాదేవి ఒడిలో వొరిగిపోవడం.

ఇలా నన్ను వెంటాడుతున్నావు తమ్ముడూ! అందుకనే నీ ముందుంచాను నా నిత్యజీవిత కార్యక్రమాన్ని. ఇంతకూ యీ వుత్తరంలో మరో ముఖ్యమయిన విషయాన్ని ప్రస్తావించకుండా వుండలేను. అంతే ప్రత్యక్షంగా నీకేది వుపయోగపడక పోవచ్చు. పరోక్షంగానైనా, ఒక సహాయంగా వుపకరించవచ్చును.

ఈ గ్రామంలో రఘురామ్ అనే సెకండ్‌గ్రేడ్ మాష్టారు యువకుడు, స్ఫురద్రూపి. చిరునవ్వుతో పలకరించే ఆజానుబాహుడు. బాలస్కూల్కి వచ్చేవాడు. అతడిజీవితం వక్రమార్గాన పయనించిందని చాలామంది అనుకోవడంకద్దు.

వ్యభిచారం, త్రాగుడు అన్నీ అతణ్ణి చుట్టుముట్టాయి అతణ్ణి వ్యక్తిగా మార్చడానికి ప్రయత్నించారు కొంతమంది సహృదయులు. ఫలితంగా యీ పూరి ప్రాథమిక పాఠశాలకు హెడ్మాష్టరుగా నియమింపబడ్డాడు. అతగాడి ప్రవర్తన పూర్తిగా మారిపోయింది తనగ్రామం.. తనపాఠశాల... తనపిల్లలు... గౌరవప్రతిష్ఠలకోసం అతడిమనస్సు తపించసాగింది. ఫలితంగా స్కూలు వాతావరణం, పిల్లల్లో క్రమశిక్షణా— ఒక సుందర రూపాన్ని సంతరించుకొన్నాయి!

రెండుమాసాలు గడిచాయి! అతణ్ణి వెధవని యింకేవేవో పేర్లతో పిలిచినవాళ్ళు, ఆశ్చర్యంతో ముక్కుమీద వేలిడుకొన్నారు. తమ్ముడూ, యీ వుత్తరం వ్రాయడానికి నా కలం ముందుకు రావడంలేదు. దుఃఖభారంతో వెనుకంజ వేస్తున్నది.

ఉన్నపళాన ఒకరోజు ఒక పిల్లవాడు రొప్పుతూ పరుగెత్తుకొచ్చి, ఆర్ద్ర హృదయంతో అన్నాడు— "రఘురామ్ మాష్టారుకు జబ్బుచేసింది, బాధతో మూలుగుతున్నాడు, మిమ్మల్ని రమ్మన్నారు." మాష్టారందరం పరుగులుతీశాం. నాలో ఒకరికి వైద్యంలో అనుభవముంది. అతడికేసి చూసి 'త్వరగా మీరు సిరెంజి, మెడిసిన్ తీసుకొని పరుగెత్తండి' అన్నాను. అందరం బయటకు వచ్చేశాం స్కూల్ నుండి. ఇంతలో ఒకవ్యక్తి ఎదురయి 'రఘురామ్ చనిపోయాడు మాష్టారు' అన్నాడు.

కళ్ళలో నీళ్ళు నిలిచాయి. మాట పెగల్లేదు. క్షణంలో రఘురామ్ యింటిని సమీపించాం. అందరు గోడుగోడుమని దుఃఖిస్తున్నారు. పండంటి జీవితం ఆరిపోయింది. ఎటో తెలియనిలోకాలకు పయనించిపోయాడు. 'అతడేదో పాయిజన్ తీసుకున్నాడండి. బాధపడి లాభంలేదు' అన్నాడు మా మాష్టారు దిగులుతో గూడుకట్టుకొనివున్న నా వదనంకేసిచూస్తూ. కుమారుడు చనిపోయిన దృశ్యంచూసి, అతగాడి ముసలితండ్రికి గుండెల్ని చీల్చుకొని దుఃఖం రాసాగింది. గ్రామం అంతా అక్కడ గుమికూడింది.

పలు వ్యాఖ్యానాలు వినిపించాయి. సమయంకోసం కాచుకొనున్న పెద్దమనుషుల హృదయాలనుండి. ఏదో తప్పు, ఏదో అవ్యక్తమయిన అవినీతి ఆచరించాడు రఘురామ్. ఆరాత్రి భోజనం సహించలేదునాకు. పడుకొన్నాను. 12 గంటల ప్రాంతం. నల్లగా కారుమేఘాలు గాఢమైన దుఃఖభారంతో వూగిసలాడుతున్న హృదయాల్లాగా చలిస్తున్నాయి. ఎక్కడో ఆకాశపు దెసనుండి 'ఓ మాష్టారు' అనే పిలుపు వినిపించింది. బయటికెళ్ళి ఆకాశంకేసి చూశాను. మబ్బులు చెదిరిపోతున్నాయి. నక్షత్రాలు మినుక్కుమంటున్నాయి. దూరంగా కీచురాళ్ళ ధ్వనులు. ఎక్కడో తీరవోయిన గొంతుకతో శోకాలాపన. బహుశా రఘురామ్ ముసలితండ్రిది కావచ్చు.

తొలుత నేను యీ స్టేషన్‌లో దిగగానే ఆప్యాయంగా 'ఏవూరండి మాష్టారు. ఇక్కడ కొత్తగా జాయిన్ అవడానికొచ్చారా? రండి హెడ్మాష్టరుగారి దగ్గరికెళ్దాం' అంటూపలుకరించి, సకల సౌకర్యాలుకూర్చిన మిత్రుడు. ప్రతిరోజూ వుదయాన్నే 'నమస్తే మాష్టారు' అని చిరునవ్వుతో పలుకరించే సోదరుపాధ్యాయుడు, నమ్మల్ని యీ లోకపు దౌష్ట్యానికి వదిలేసి తానొక్కడే వెళ్ళిపోయాడు. ఆలోచించగా కారణం గోచరించిందతగాడి ఆత్మహత్యకి.

తొలి అధ్యాయంలో గౌరవ ప్రతిష్ఠలకోసం ప్రాకులాడిన వ్యక్తి.

రెండవ అధ్యాయంలో ఒక ధ్యేయం, ప్రతిష్ఠకోసం అర్రులుచాచిన నూతన వ్యక్తి.

మధ్యలో గాలంలా తటస్థపడిన అవినీతి. ఆ అవినీతి బట్టబయలయితే— తాను నూతనంగా ఆర్జించిన కీర్తి ప్రతిష్ఠల భవనం కూలిపోవడం తథ్యం. ఈ తలపే అతగాడి ఆత్మహత్యకి కారణమని నా అభిప్రాయం.

అందుకే మన జీవితాలకి ఒక అర్థం, పరిపూర్ణత మనం చేకూర్చుకోవాలి అది మన ప్రయత్నాల పునాదులమీద ఆధారపడివుంది.

ఈ మధ్య నీకింత పెద్ద వుత్తరం వ్రాయలేదు. ఏదైనా పత్తరం వ్రాయబోతే హృదయం ద్రవించి పోతుంది. ఎన్నో సమస్యలు పరుగులు తీస్తాయి! అందుకనే తరచుగా నీకు ఉత్తరాలు వ్రాయలేను తమ్ముడూ!!

ఇట్లు
ఆశీర్వచనాలతో
మీ అన్నయ్య.

జనవాణి

(2 వ పేజీ తరువాయి)

వట్టిభ్రమ

కొత్త ఒంగోలుజిల్లా యేర్పాటువల్ల వెనుకబడ్డ తాలూకాల అభివృద్ధి జరుగుతుందనుకోవడం వట్టిభ్రమ. ఆ జిల్లామీద ఖర్చుపెట్టబోయేడబ్బు నాగార్జునసాగర్ రెండోదశ వగైరా ప్రాజెక్టులమీద ఖర్చుపెడితే కాస్తయినా సార్థకత వుంటుంది.

ప్రస్తుతం ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆర్థిక పరిస్థితుల దృష్ట్యా కొత్తజిల్లా ఏ పరిస్థితుల్లోనూ సమర్థనీయంకాదు. గ్రూపురాజకీయాల్లో లాభపడేవాళ్ళుంటే వుండొచ్చుగాక. అది వేరేసంగతి.

కావలికాల్వ, సోమశిల, నాగార్జున సాగర్ రెండోదశ వగైరా అనాది ప్రాజెక్టులకు డబ్బులేదంటూ సామాన్య ప్రజలకు ఎలాంటి ప్రయోజనకారి కాని జిల్లాను ఏర్పరచడం, అందుకు సిబ్బందిక్రింద, కట్టడాల క్రింద ఏటేటా లక్షలు కోట్లు ఖర్చుపెట్టాల్సిన అవసరం ఏమొచ్చిపడింది? ఆదశలో లేము మనం. ఇప్పట్లో ఈ జిల్లాతంపు విరమించుకోవడం మనరాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి పరువైనపని.

కావలి —వి.వి. నరసింహాచార్యులు

ముత్తోవ-

(10 వ పేజీ తరువాయి)

ఇట్లే అపూయిత్వమునకు రూపాంతరముగా ఓపూయిత్వము వ్యవహారములో నున్నది. అందుచేతనే ముత్తవపులగము అను మాటకు ముత్తోవ, ముత్తువ అను మాటలు రూపాంతరములుగా నిఘంటువుల కెక్కినవి. కాబట్టి,—

అవ=ఒవ

అవ్వ=ఒవ్వ, ఓవ

అని యగును. ఈరీతిగా ముత్త+అవ్వ=ముత్తవ్వ; ముత్తొవ్వ; ముత్తోవ (ద్విత్వముపోగా పూర్వాచ్చునకు దీర్ఘము) మొ. రూపములు ఏర్పడినవి. కాబట్టి ముత్తోవ ఏర్పడదనుట అదెక్కడనుట, అసెక్కడనులే దనుట అశక్తి మనుట అవిచారమూలకము"

ఇదీ వారుచూపిన త్రోవ. ఈ త్రోవ వ్యాకరణము ననుసరించినది కాదు; భాషోత్పత్తిశాస్త్రము ననుసరించినదట!

"ముత్త+అవ=ముత్తోవ— అగుటకు వ్యాకరణరీత్యాగల త్రోవను— ఇదిగో నేను చూపుచున్నా" నని ప్రతినగా పలికినవారు, ఆ త్రోవచూపక, ఏదో మరియొక త్రోవ చూపుటకు కారణమేమి? వ్యాకరణమున అట్టిత్రోవ లేకపోవుటయేకదా? లేనప్పుడు, వారు నామాట నంగీకరించి, తమ వాదము కట్టిపెట్టవలెనా? అడ్డత్రోవ త్రొక్కి అనవసరముగా వాదము పెంచవలెనా? అత్రోవన నైనను, వారు 'ముత్త+అవ=ముత్తోవ' అగునని నిరూపించగలిగినారా? ఎట్లు నిరూపింపగలరు?

వాదప్రమాణముగాని, భాషోత్పత్తిశాస్త్రము వ్యాకరణశాస్త్రమునకు విరుద్ధముగా శబ్దవ్యుత్పత్తిని చెప్పవా? చెప్పనే చెప్పదు. వారా శాస్త్రములోని విషయములను తప్పుగా అర్థముచేసుకొని, తప్పు వాదమునకు తలపడ్డారు.

వారికి ఆశాస్త్రముయొక్క ప్రయోజనమే అవగతమైనట్లు లేదు. ఆశాస్త్రము, భాషలో నెలకొనియున్న శబ్దముల వ్యుత్పత్తిని తెలుసుకొనుటకు ఉపకరించునది గాని, క్రొత్తశబ్దములను సృష్టించుటకు పనికివచ్చునది కాదు. శబ్దవ్యుత్పత్తిశాస్త్రమునుబట్టి క్రొత్తశబ్దములు సృష్టింపవూనుకొనుట, హస్తసాముద్రికశాస్త్రమునుబట్టి హస్తములో క్రొత్తరేఖలు పుట్టింపవూనుకొనుటవంటి అవివేకకృత్యము.

—(శేషం)

ప్రశ్నోత్తరావళి

(9 వ పేజీ తరువాయి)

ప్ర: జగత్‌కిలాడీలు చిత్రానికి సంభాషణలు వ్రాసిన విశ్వప్రసాద్, ప్రసిద్ధ డిటెక్టివ్ విశ్వప్రసాద్ వీళ్ళిద్దరు ఒకరేనా?

జ: అవును.

పి. ప్రసాదరావు గూడూరు

ప్ర: ఈ మధ్య మద్రాసులో ఏవయినా నటులుగాని (సినిమాకు సంబంధించినవి) లేక డ్రామాలుగాని రామారావు కళామండపంలో అని తెల్పుతున్నారు— ఈ కళామండపం ఎన్.టి. రామారావుగారిదా?

జ: కాదు. మద్రాసు అసెంబ్లీ స్పీకరుగా వున్న కన్నడిగుడు స్వర్గీయ డాక్టర్ యు. రామారావు స్మారక చిహ్నంగా మద్రాసు కన్నడిగులు స్థాపించిన థియేటర్ అది.

బొమ్మెన ఆదిశేషయ్య నెల్లూరు

ప్ర: మన తెలుగుచిత్రాలలో "ముద్దును" గురించి నటులు, నటీమణులు, దర్శకులు అభిప్రాయాలు చాలాకాలముగా వున్నవి. ఇంతకూ "ముద్దు" అంటే ఒకరు పెదవులతో యింకొకరి బుగ్గమీద పెట్టే 'ముద్దా' లేక ఒకరు పెదవులతో యింకొకరి పెదవులపై పెట్టుకొనే 'ముద్దా'?

జ: ముద్దులో రకాలు ఆ రెండేకాదు.... యింకా వున్నాయి!

కె. సుధాకరరెడ్డి కోట

ప్ర: తెలుగు వెలుగు చిత్రములో— అభినవరాజనాల, ఆర్. వేణుగోపాల్ కోట విద్యార్థి పాల్గొంటున్నాడా? లేదా?

జ: ఆ చిత్రం ఇంకా ప్రారంభంకాలేదు.

పి. విష్ణుప్రియ కొత్తకోడూరు

ప్ర: చైతన్యా వారి 'బాగుపడాలంటే' సినిమా పూర్తిచేసే సన్నాహాలలో వున్నారా?

జ: ఇక్కడా వానలేదు!

బి. దయాకరరెడ్డి బుచ్చి

ప్ర: బోస్టన్ కమిటీవారు 'తెరపై ముద్దులు' ఆమోదించారట. ఇది భారతీయ సాంప్రదాయానికి విరుద్ధంకాదా?

జ: ఏం, మనం ముద్దుపెట్టుకోమా?

ప్ర: మావూరి రెండు సినిమా హాళ్ళలో 'జాతీయగీతం' వేయడంలేదు

జ: అది నేరంమరి.

ప్ర: ఈనాడు ఎక్కడచూచినా సినీనటుల అభిమానసంఘాలేగాని గాంధీ, నెహ్రూ, శాస్త్రి లాంటి నాయకుల అభిమాన సంఘాలు కన్పించటంలేదు. కారణం?

జ: వారికోసం ప్రత్యేకంగా సంఘాలు అవసరంలేదు. దేశమంతా గౌరవించిన వారికి అలాంటి అవసరాలేంలేవు.... ప్రచారం చేయదల్చుకున్నప్పుడే సంఘాలు అవసరం.

పసిరికలు - కామెర్లు

పెద్దిరెడ్డిపల్లె గ్రామ పంచాయతీ,
ఉదయగిరి తాలూకా—నెల్లూరుజిల్లా.

టెండరు నోటీసు

ఉదయగిరి పంచాయతీ సమితి పెద్దిరెడ్డిపల్లె గ్రామ పంచాయతీలో రీడింగరూము నిర్మాణము పనికి సీలువేసిన టెండర్లు పిలువబడుచున్నవి. టెండర్లు షెడ్యూలు పంచాయతీ ఆఫీసు పనిచేయు కాలములో పొందవచ్చును. టెండర్లు 16-11-69 తేది పగలు 10 గం॥ లోగా చేరవలయును. అదేరోజున సాయంత్రము 4 గంటలకు పంచాయతీ సర్పంచ్‌గారిచేత గాని, వారి అనుమతి పొందినవారిచేగాని టెండర్లు తెరువబడును.

వరుస నెంబరు 1.
పని పేరు:- రీడింగురూము నిర్మాణము.
ఎస్టిమేటు మొత్తం:- రూ. 5000/- లు
కట్టవలసిన డిపాజిట్టు:- రూ. 250/- లు
పని పూర్తిచేయవలసిన కాలము:- 31-3-1970 తేది.

ఎ. చలమయ్య.
సర్పంచ్ - పెద్దిరెడ్డిపల్లె పంచాయతీ.

నెల్లూరు సబ్ కోర్టులో

E. P. No. 51 of 1969.

S. C. S. No. 307 of 1965.

యం. కాంతమ్మ ... —వాది.
కుంకాల కిష్టయ్య —ప్రతివాది.

ప్రతివాది తాలూకు ఈ క్రింది షెడ్యూలు దాఖలా భూములు 17-11-69 తేదిన పై కోర్టువారి యెదుట యేలము వేయబడును.

నెల్లూరు రి. డి. యిలాకా, ముత్తుకూరు సబ్ రి. లో చేరిన, పట్నేపల్లి Bit IV నిడిగుంటపాలెం గ్రామములోని ప్రతివాది తాలూకు ఆస్తివివరము:—

(1) పట్టా నెం 267 రు, సర్వే నెం 823 రు య 2-43 ట్లులో సమిష్టిన య 0-60½ సెంట్లు, 0-245 హెక్టార్సు.
మహారు క్రయం రూ. 600/- లు

(2) పట్టా నెం 277 రు, సర్వే నెం 824 రు య 4-06 ట్లులో సమిష్టిన య 0-50½ సెంట్లు, 0-204 హెక్టార్సు.
మహారు క్రయం రూ. 500/- లు

(3) పట్టా నెం 342 రు, సర్వే నెం 882/A య 3-12 ట్లులో సమిష్టిన య 0-75 సెంట్లు, 0-303 హెక్టార్సు.
మహారు క్రయం రూ. 780/- లు

(4) పట్టా నెం 377 రు, సర్వే నెం 956/1 య 2-91 సెంట్లులో సమిష్టిన య 0-73 సెంట్లు, 0-295 హెక్టార్సు.
మహారు క్రయం రూ. 720/- లు

(5) పట్టా నెం 378 రు, సర్వే నెం 956/2 య 2-89 ట్లులో సమిష్టిన య 0-72½ సెంట్లు, 0-293 హెక్టార్సు.
మహారు క్రయం రూ. 720/- లు

(6) పట్టా నెం 379 రు, సర్వే నెం 959/A య 1-20 ట్లులో సమిష్టిన య 0-10 సెంట్లు, 0-040 హెక్టార్సు.
మహారు క్రయం రూ. 100/- లు

పై భూములకు సంబంధించి అధములైన హక్కులతోటి పై వేలం పాట చేయగా, కోర్టువారు ఈ క్రింది విధముగ వేలం నిర్ణయించినారు.

అయిటం:—

(1) రూ. 2400/- (2) రూ. 2000/-
(3) రూ. 3000/- (4) రూ. 2920/-
(5) రూ. 2880/- (6) రూ. 400/-

—చుండి విశ్వనాథం, వాది వకీలు.

పల్లెలవార్తావళి

(5 వ పేజీ తరువాయి)

వరకు రామరెడ్డిగారిలో అవధులు లేని ఔదార్యమే కాదు; తన సంస్థలపట్ల ప్రత్యేక శ్రద్ధాసక్తులు అత్యంతం ప్రదర్శించడం వారిలోని గొప్పతనం. తాను ఏ సంస్థను చేపట్టినా, నిర్దుష్టంగా నిర్వహించడం వారిలోని విశిష్టత. రామరెడ్డిగారి దాతృత్వానికే గాక, సేవాదీక్షకుకూడా తార్కాణమైన సంస్థలు శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయం, క్షయానుసత్రి, ఇస్మ ఆస్పత్రి వగైరాలు. కందుకూరు కాలేజీకి ఇంత వరకు శాశ్వత భవన వసతులు కలుగక పోవడం రామరెడ్డిగారికి నిరంతరం ఆవేదనను కల్గిస్తూంటుంది. మంత్రి శ్రీ నాయుడు గారితో ఎప్పుడూ ఆ విషయమే ప్రస్తావిస్తుంటారు. రామరెడ్డిగారి ఔదార్యంతో ఆవిర్భవించే సంస్థలు ఎంతో అభివృద్ధి కి వస్తాయి. కందుకూరు కళాశాలకూడా అటువంటి అభివృద్ధినే పొందగలదని, పౌష్టిలు సౌకర్యం విషయంలో కూడా రామరెడ్డిగారి సహాయ సానుభూతులు కందుకూరు కళాశాల పొందగలదని మా విశ్వాసం. తన సంస్థలపట్ల శ్రీ రామరెడ్డి గారికి వుండే మక్కువకు నిదర్శనమే ఇంత వయస్సులో అంతదూరంపోయి ఆ కళాశాల కార్యక్రమంలో పాల్గొనడం!

కోట ప్రారంభోత్సవం

40 వేల రూపాయలతో నిర్మింపబడిన కోట సబ్‌పోస్టాఫీసు భవనానికి, మంత్రి శ్రీ అనం సంజీవరెడ్డి 17 తేది ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. జి. ప. ఛెర్మెన్ శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి అధ్యక్షత వహించారు.

నెల్లూరు పోస్టల్ సూపరింటెండెంటు శ్రీ పి.ఎం.మస్కెరిణహాసులకు స్వాగతం చెప్తూ, వ్యతి తాలూకా కేంద్రంలోని పోస్టాఫీసుకు పక్కా భవనాలు నిర్మించబడగలవని, స్థలసేకరణే పెద్ద ప్రతిబంధకంగా వున్నదని చెప్పారు. అతివేగంతో జరుగుతున్న పోస్టల్ సౌకర్యాలనుకూడా శ్రీ మస్కెరి వివరించారు.

కోటసమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి మాట్లాడుతూ, సమితి గ్రామాలలో 27 బ్రాంచి ఆఫీసులు తెరువవలసిందని, సముద్రతీర గ్రామాలలో వర్లిక్ కాల్ ఆఫీసులు ప్రారంభించవలసిందని విజ్ఞప్తి చేశారు. కోట సబ్‌ఆఫీసుకు భవనం కట్టించినందుకు ధన్యవాదాలు చెప్పారు. టెలిఫోన్ ఎక్స్చేంజి పెట్టినందువల్ల, 20 గ్రామాలకు సౌకర్యం కల్గిందని శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి వెలిబుచ్చారు.

శ్రీ నంజీవరెడ్డిగారు ప్రసంగిస్తూ, స్వాతంత్ర్యానంతరం పోస్టల్ శాఖ వ్యాప్తంగా విస్తరించిందన్నారు. మారుమూల కుగ్రామాలకుకూడా చేరిన కేంద్రప్రభుత్వ శాఖ ఇదొక్కటేనన్నారు. శ్రీమతి ఇందిరా గాంధి నాయకత్వాన సోషలిస్టు గమ్యానికి దేశం శరవేగంతో పయనిస్తున్నదని, సోషలిస్టు భావాలుగల మధ్యతరగతి ప్రజలు, ప్రజానీకం ఆమెవెనుక వున్నారని సంజీవరెడ్డి చెప్పారు.

పద్మశ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డి డాక్టరు సి. రాధాకృష్ణారెడ్డి, తూపిలి రామరాఘవరెడ్డి గారలుకూడా మాట్లాడారు. సబ్ పోస్టు మాష్టరు శ్రీ ఎన్. ఎల్. నరసింహం ధన్యవాదాలు చెప్పారు. మంత్రిగారి గౌరవార్థం శ్రీ శ్రీనివాసులురెడ్డి విందుచేశారు.

కొలనుకుదురు కేసు

తవళాయను గా. తుపిలి హత్యచేశాడని, నెల్లూరుతాలూకా కొలనుకుదురు వాసి నేరిపాక పెద్దచెంచయ్యమీద మోపబడిన నేరాన్ని అడిషనల్ సెషన్సుజడ్జి శ్రీ ఎం. వి ఆర్. శాస్త్రి విచారించి, ముద్దాయికి 304 సెక్షన్‌క్రింద 5 ఏళ్ళ కఠినశిక్ష విధిస్తూ 13 తేది తీర్పుచెప్పారు.

రాక్షిలాష్ఠ తరఫున ఆతను ఈ హత్యకు పూనుకున్నాడట. ప్రాసిక్యూషన్‌తరఫు అ. ప. ప్రా. శ్రీ ఎ. రామకృష్ణ, ముద్దాయిపక్షంగా ప్రభుత్వ నియమిత న్యాయవాది శ్రీ సి. పరాంకుశరావు వాదించారు.

సూళ్లూరుపేటలో భక్తవత్సలం

మద్రాసు మాజీముఖ్యమంత్రి శ్రీ ఎం. భక్తవత్సలం తన జన్మదినోత్సవ సందర్భంగా 19 తేది సూళ్ళూరుపేటకు వచ్చి చెంగాళమ్మకు అభిషేకాదులు, నూత్న వస్త్రాలంకరణలతో పూజలు జరిపారు. దేవస్థానం మేనేజింగ్ ట్రస్టీ తదితర అధికారులు భక్తవత్సలంగారికి అలయమర్యాదలతో స్వాగతమొసగి పూలమాలతో సత్కరించారు.

చెంగాళమ్మ అంటే భక్తవత్సలంకే కాదు, అనేకమంది మద్రాసీయులకు మిరిమీరిన భక్తివిశ్వాసాలున్నాయి.

కావలి ఆర్తనాదం

ఒక సోదరి తన పై అధికారి తనను పెట్టు బాధలంటూ వ్రాస్తూ, ఆఖరున, "నా పేరు బైటపెడితే నా ఉద్యోగానికి ముప్పుకలగుతుంది. అన్నివిధాల అలో చించి నన్ను రక్షించ ప్రార్థన చేసుకొంటున్నాను."

ఈ రెండు మాటల్లోనే ఎంతో ఆవేదన, రోదన గర్భీకృతమైవుంది. అమ్మా! నీవు స్వయంగా కలుసుకొని పరిస్థితులు వినవించి, నమ్మకం కల్గించగలిగితేతప్ప, పోస్టు వార్తతో ఇంత పెద్ద అభియోగాలను ప్రకటించలేము. క్షమించండి.

మహానంద కృతజ్ఞత

కానసనభ్యుడు శ్రీ రావిపాటి మహానంద ఎప్పుడూ ఏదో ఒక కృషిలో నిమగ్నుడై వుంటాడు. కరవనో, వెల్లువలనో, అదనో ఇదనో దర్శిశాలూకా విషయాన్ని నిత్యం వెలుగులోకి తెస్తుంటాడు. దర్శి నియోజకవర్గం తమకోసం శ్రమపడే కానసనభ్యుణ్ణి సంపాదించుకొన్నది.

మహానంద ప్రశ్నల ఆందోళన పర్యవసానంగా దర్శి – మార్కాపురం రోడ్డుకు 15 లక్షలు, ఉల్లగల్లు – ముప్పరాజుపాలెం-వినుకొండ రోడ్డుకు 5 లక్షలు - మొత్తం 20 లక్షల రూపాయలను కేంద్రప్రభుత్వం మంజూరుచేసి; వెంటనే ఈ పనులను చేపట్టవలసిందిగా నాగార్జున సాగర్ ఇంజనీర్లను ఆదేశించింది. ఇంజనీర్లు అప్పుడే కొల్తలు గిల్తలు తీయడం కూడా జరిగిందట. శ్రీ మహానంద కేంద్రప్రభుత్వ ఔదార్యానికి కృతజ్ఞత తెల్పుతూ; ఈ రోడ్లనిర్మాణంలో సాధ్యమైనంతవరకు రైతులభూములు నష్టంలేకుండా, ఎక్కువ గ్రామాలకు దగ్గరగాపోవునట్లు నిర్మించవలసిందిగాను; గట్టుకొండ, పోతలపాడు, గానుగపెంటమీదుగా రాయవరం చేసినట్లు నిర్మించవలసిందిగాను ఇంజనీర్లకు మహానంద విజ్ఞప్తిచేస్తున్నారు.

మనుషులుమారాలి

(9 వ పేజీ తరువాయి)

సీమలో శారద యిక బాగా రాణించవచ్చు గ్లామర్‌గా లేకపోయినా శారద పాత్రకు మైమరపించింది.

శారద-శోభన్‌బాబులవి బరువైన పాత్రలు... ప్రేక్షకుల సానుభూతి పొందగలిగే పాత్రలు. ముఖ్యంగా శోభన్‌బాబును హత్యచేసే విధానం నాటి పేరాలిమర్క్ జ్ఞప్తికి తెచ్చింది. కత్తితో పొడవబడిన తర్వాత అతని అభినయం మరువరానిది. ఏ నటుడు అలా యింతవరకూ నటించలేదేమో!

శోభన్‌బాబు ఒక్కొక్క నిర్మల-పేదసంసారాల్లో మునలివాళ్ల తీరు తెన్నులను చక్కగా అర్థం చేసుకొని బాగా నటించిది. హరనాథ్‌కు పెద్దక్కయ్య, పుణ్యవతి, సుబ్రమణ్యాలుగాని పాత్రలాంటివే లభించడంవల్ల యింకా మెరుగులు దిద్దుకుని నటించారు. కాంచెంపేసు కథనిపించిన గుమ్మడి, నాగభూషణం తమ పాత్రలకు న్యాయం గలుగచేసారు. గాయకుడు బాలసుబ్రహ్మణ్యం బాగా యింప్రూవ్ అయ్యాడు. సంగీతం బాగుంది. మేకప్ విషయంలో జాగ్రత్తలు తీసుకున్నారు.

తెలుగువిజనాగారికే వి. మధుసూదనరావుగారి దర్శకత్వంలో నిర్మింపబడిన యీ చిత్రం గాంధీజీ శతజయంతి నాడు విడుదలయింది. ఈచిత్రం ఒక మలయాళ చిత్రానికి అనువాదమట. మలయాళంలో మంచి చిత్రాలు తీస్తారులావుంది.

చిత్రాన్ని మరోసారి చూడాలంటే ప్రేక్షకుడు దుఃఖించవలసి వస్తుందని జంకుతాడు... మొత్తానికి తీవ్రంగా దుఃఖింప చేస్తుంది చిత్రం. ఇలాంటి చిత్రాలద్వారా సమాజంలోని కుళ్ళు, కుట్రలను, పేదల సంసారాలను, వాళ్ళ నిస్సహాయ బ్రతుకులను ప్రతిఒక్కరు తెలుసుకోగలరు కాని... మనుషులు మారుతారని ఖచ్చితంగా చెప్పలేంగదా.

చిత్రజగత్

(9 వ పేజీ తరువాయి)

అయితే - ఇంగ్లీషు చిత్రానికి దర్శకత్వం వహించిన తొలి దర్శకుడు దాసుక్య అవుతాడు.

హిందీచిత్రం షూటింగ్ సందర్భంలో దాసుక్య ఇరాక్ వెళ్ళారు. వచ్చిన తర్వాత విశేషాలు తెలుస్తాయి.

అదృష్టవంతులు కొందరు

కొందరు అదృష్టాన్ని వెతుక్కుంటూ పోతారు. కొందరిని అదృష్టదేవత వెదుక్కుంటూ వస్తుంది. రెండోకోవకు చెందినవారే మనలో ఎక్కువమంది. మొదటి రకంవారికి ఎంతకూవులే!

ఇంతకీ విషయమేమంటే – దర్శకుడు మానవురం అప్పారావును తీసుకొండి ఆయన తీసిన చిత్రాలు చెప్పుకొన్నవి లేవు. మొన్నీమధ్య తీసిన 'పెళ్ళిరోజు' బాగానే పోయింది. 'కాలాంతకులు'కూడా బాగానే వుంటుందంటున్నారు. అయితే- అతని దురదృష్టం - చేపట్టినచిత్రం పూర్తిగా లేదు షెడ్యూలు ప్రకారం! ఇందుకు ఆయన కారణం కాకపోవచ్చు. కాని దురదృష్టం అతనిదే!

ఆర్ట్ డైరెక్టర్ రాజేంద్రకుమార్ సొంతరుడు ఎస్. టి. ఆర్. తో ఒక జానపద చిత్రాన్ని, మానావురం అప్పారావు దర్శకత్వాన నిర్మించే సన్నాహాల్లో వున్నారని తెలిసింది. అట్టైనా ప్లాన్ ప్రకారం జరిగి అప్పారావుకు సహాయపడుతుందని ఆశిస్తా.

కొత్తడైరెక్టరు పి. సి. రెడ్డి

నెల్లూరువాసి పి. సి. రెడ్డి చాలా కాలంగా డైరెక్టరు మధుసూదనరావుకు అసోసియేట్‌గా పనిచేసి అనుభవాన్ని సంపాదించాడు. ఎస్. వి. ప్రభాకరరెడ్డి అనూరాధా ఆర్ట్సు ప్రొడక్షన్సు పేరలో నిర్మించే చిత్రానికి పి. సి. రెడ్డి దర్శకత్వం వహిస్తున్నారు. ఈనెల 7 తేదిన ఆత్రేయ రాసినపాట కె. వి. మహాదేవన్ సంగీత సారధ్యంలో విజయగార్డెన్సులో రికార్డింగ్ జరిగింది. బాలసుబ్రహ్మణ్యం పాడాడు. తర్వాత 11 తేదినుంచి 24 తేదివరకు జరిగిన షెడ్యూలులో అపాట చిత్రీకరణ, మరికొన్ని సీనులు జరిగాయి.

క్రిష్ణ, విజయనిర్మల, రంగారావు, నాగభూషణం, కృష్ణంరాజు, చంద్రమోహన్, రాజబాబు, అల్లు రామలింగయ్య, అంజలిదేవి, భారతి మొదలైనవారు నటిస్తున్నారు.

సంగీతదర్శకుడు శ్రీరామ్ పెళ్లి

'పెళ్ళిరోజు' చిత్రం సంగీతదర్శకుడు ఎం. ఎస్. శ్రీరాంకు విజయనగరవాసి పారుపూడి రామారావుగారి మూడో అమ్మాయి సత్యవతీదేవికి ఈ నెల 25 తేది విజయనగరంలో వివాహం జరిగింది.

పంచాంగం

దేశభేద వృష్టి

నవంబరు 1 తేది మొదలు 9 తేది వరకు దండుగుడు వృష్టికరుడు.

స్వాతికార్తె

అక్టోబరు 24 తేది ఉ. 9-20 గంటల మొదలు నవంబరు 6 తేది సా. 4-15 గంటల వరకు స్వాతికార్తె యుండును.

దీపావళి పండుగలు

నవంబరు

8 తేది నరకచతుర్దశి
9 తేది దీపావళి అమావాస్య

నవంబరు తిథులు

1	శని	సప్తమి	రా.	8-49 గం.
2	ఆది	అష్టమి	రా.	10-43 గం.
3	సోమ	నవమి	రా.	12-31 గం.
4	మంగళ	దశమి	రా.	2-06 గం.
5	బుధ	ఏకాదశి	రా.	3-19 గం.
6	గురు	ద్వాదశి	తె.	4-10 గం.
7	శుక్ర	త్రయోదశి	తె.	4-31 గం.

—నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి.

ఉలను స్వెట్టర్లు
మఫ్లర్లు
పిల్లల ఉలనుసూట్లు
పిల్లల టోపీలు
వచ్చియున్నవి.
సిటీ డ్రెస్ హౌస్
ట్రంకురోడ్డు – నెల్లూరు.
444

అత్యధిక శక్తి కలిగిన క్రొత్తరకం
ఎంటోరిన్ 25–ఎండ్రిన్ 25% E.C.

వరి తెగుళ్ళ నివారణకు
అద్భుతంగా పనిజేస్తుంది!
అధికశక్తి కలిగిన ఎంటోమావారి
ఎండ్రిన్ 25% వరికి వచ్చు
పెంకుపిప్పి, తెల్లతెగులు,
పచ్చ పురుగు, ఆకుముడత
మున్నగు తెగుళ్ళను శీఘ్రముగా నివారించుటయేకాక మందు చల్లినతర్వాత వర్షము వచ్చినను మందు కొట్టుకొనిపోకుండా మందులోనే సమకూర్చబడిన జిగురు పదార్థము ఆకులపై అంటిపెట్టుకొని వుండి పురుగులను చంపుట కూడా దీని ప్రత్యేకత.
ట్రేడ్ మార్కు
ENTOMA
ఇన్‌సెక్టిసైడ్స్ అండ్ అలైడ్ కెమికల్స్,
మద్రాసు–45.
దొరకుచోటు: రైతుడిపో–టారకాసు–నెల్లూరు. ఫోన్ : 556

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy at the Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore, (A. P.)